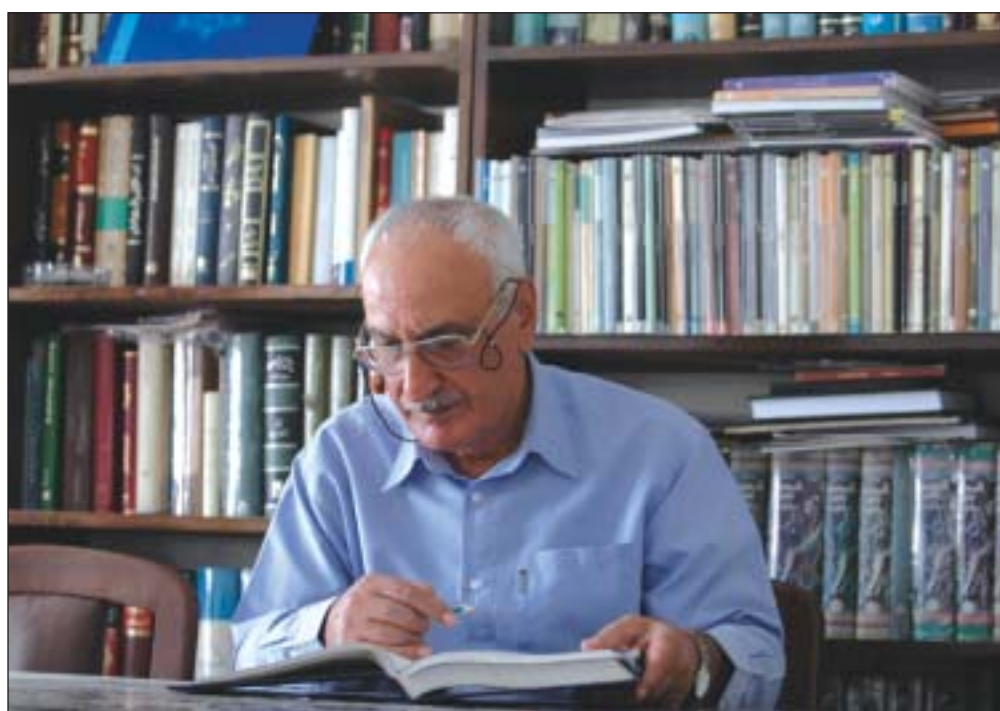

پیشنادهای اهالی فرهنگ برای هفته کتاب

♦ دبیر شانزدهمین دوره هفته کتاب از برگزاری ۳۰ نمایشگاه در این هفته خبر داد

انتشار هفتمین جلد «دانشنامه ادب فارسی» در گفت و گو با دکتر حسن انوشه

قند پارسی از حجاز تا شام

دانشنامه ادب فارسی عنوان کلی مجموعه‌ای چند جلدی است که به تازگی هفتمین کتاب و نهمین مجلد آن به نام ادب فارسی در جهان عرب به اهتمام حسن انوشه از سوی سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در قطع رحلی منتشر شده است. جلد اول این مجموعه با نام «ادب فارسی در آسیای میانه» هم اکنون در آستانه تجدید چاپ است. انوشه همچنین با تلاش گروهی از صاحب نظران اهل قلم و دانشنامه پژوهان ایران و جهان طرح تالیف و تدوین مجلد دیگری از این مجموعه تحت عنوان ادب فارسی در مرزهای سیاسی امروز ایران را در دست دارد که در آینده نزدیک منتشر خواهد شد. وی در طول سال‌های گذشته سرپرستی ۹ مجلد از دانشنامه ادب فارسی را به عهده داشت و بیش از ده جلد کتاب در زمینه تاریخ و فرهنگ ایران تالیف یا ترجمه کرده است. ایران در سپیده دم تاریخ نیز نوشته جورج کامرون است که با ترجمه حسن انوشه در اواسط دهه شصت از سوی انتشارات علمی - فرهنگی چاپ و منتشر شد و هفته گذشته چاپ چهارم آن به بازار آمد.

۱۰

باز هم آبان ماه از راه می رسد و هفته کتاب همراه با برگ های پاییزی می آید تا همه معابر را در نوردد و پیام آور انس با کتاب باشد. برگزاری هفته کتاب حالا دیگر به یکی از رویدادهای مهم فرهنگی کشور تبدیل شده و جایگاه واقعی خود را در میان آحاد جامعه فرهنگی یافته است. در روزهای نزدیک به برگزاری هفته کتاب، بهتر دیدیم که با انعکاس پیشنادهای برخی از اهالی فرهنگ، راه را برای برگزاری بهتر این هفته فرهنگی هموار کنیم. هر رویداد فرهنگی، آثاری انکارناپذیر بر حوزه فرهنگ دارد و هفته کتاب نیز یکی از این رویدادهاست. نخستین سوال ما از اهالی فرهنگ این است که برگزاری هفته کتاب، چه تأثیری در نشر کشور دارد؟ دکتر مجتبی رحماندوست نویسنده و پژوهشگر، در این باره می گوید: «هرگاه مناسبتی تقویمی پیرامون موضوعی متمرکز شود، به طور طبیعی در درازمدت در اقبال هدف اثرگذار می شود و هفته کتاب هم از این قاعده مستثنی نیست. بروز سرزیدی عضو انجمن فرهنگی ناشران کودک و نوجوان نیز با ذکر یک قاعده کلی می گوید: به طور کلی رویدادسازی فرهنگی تأثیرات مثبتی بر حوزه فرهنگ دارد. به عنوان مثال نمایشگاه بین المللی کتاب تهران، اگر جنبه رویدادسازی و تبلیغات را نداشت، شاید تا این حد مورد استقبال مردم قرار نمی گرفت. اکنون نمایشگاه کتاب به رویداد بزرگی تبدیل شده و شاید بتوان گفت چشم امید بیشتر ناشران ما به آن دوخته شده است. هفته کتاب هم این قابلیت را دارد اما کم کم باید به این سمت برود که هدف آن بردن کتاب به میان مردم باشد. به طور کلی می توان گفت که هفته کتاب هر سال در حال بهتر شدن است و زمان آن رسیده است که هدف کتاب رسانی و بردن کتاب به میان مردم را اجرا کند.

۶

شنبه ۱۳ مهر ۱۳۸۷
۴ شوال ۱۴۲۹، ۴ اکتبر ۲۰۰۸
شماره ۱۵۱، پیاپی ۸۰۲
صفحه ۲۰۰، تومان

ISSN:1029-3345

صاحب امتیاز: خانه کتاب
سردبیر: پدram پاک آیین
نشانی: خیابان انقلاب اسلامی
خیابان برادران مظفر جنوبی، کوچه
خواججه نصیر، پلاک ۱۰، طبقه چهارم
تلفن: ۶۶۹۶۱۵۱-۴
سازمان آگهی ها: ۲۲۲۵۵۲۴۶
چاپ: ایرانچاپ

www.ketabehafteh.ir

کتابشناخت تشیع ۱۰۰ ساله شد

انجمن آثار و مفاخر فرهنگی یکشنبه گذشته و در آخرین روزهای ماه مبارک رمضان، میزبان مجلسی در تجلیل از حاج شیخ آقابزرگ تهرانی مقارن با صدمین سال شروع تالیف اثر جاویدان وی الذریعه بود. الذریعه اثری عظیم در چندین مجلد است که به مثابه دایرةالمعارف دقیق در کتاب شناسی و شخصیت شناسی شیعه، انبوهی از اطلاعات گرانها دربارہ کتاب های علوم اسلامی و شیعی و مولفان آنها را در خود گردآورده و به واقع ثبت و ضبط معارف تشیع است. گذشته از اهمیت کتاب شناختی الذریعه، باید به بعد حدیث شناختی آن نیز اشاره کرد که برخی از سخنرانان جلسه مذکور به شرح آن پرداختند.

۹

کتاب های خودآموز زبان از استانداردهای آموزشی دور افتاده اند

خودآموز بدآموز

دانشگاهی زبان و فراگیران مقطعی زبان تقسیم می کند و می گوید: کتاب های خودآموز گروه اول، در واقع همان کتاب های کمک درسی هستند اما برای گروه دوم، بیشتر از کتاب های وارداتی استفاده می شود که هر موسسه ای با توجه به روش خود، کتاب های متفاوت ناشران خارجی را مورد استفاده قرار می دهد. برای سومین گروه مخاطبان نیز که بیشترین تعداد آنها را مسافران ایرانی تشکیل می دهد، با استفاده از منابع خارجی، کتاب هایی منتشر می شود. مهناز بهراملو کارشناس زبان انگلیسی و مولف کتاب «فرهنگ رهیافت» (فراگیری آسان واژه های انگلیسی از طریق تک واژه های آن) درباره ویژگی های یک کتاب خودآموز زبان می گوید: اولین شاخصه برای این نوع کتاب ها، روانی زبان آنهاست. یعنی باید به گونه ای نوشته شده باشند که مخاطب به راحتی با آنها ارتباط برقرار کند و آن را بفهمد. به طور کلی، این کتاب ها به لحاظ ویرایش و نگارش باید وضعیت قابل قبولی داشته باشند، البته دقت در درستی مطالب را هم نباید نادیده گرفت. مجتبی سجاد مدیر انتشارات جنگل نیز مهم ترین ویژگی کتاب های خودآموز زبان را انتخاب درست مولف می داند و می گوید: مولف یک کتاب خودآموز باید حتما سابقه تدریس داشته باشد و بداند که چه نحوه تدریس و چه نوع بیانی را برای مخاطب خود انتخاب کند.

۸

شاید بتوان آموختن زبان های خارجی را پدیده ای همه گیر در روزگار ما دانست. انسان معاصر به ضرورت زندگی در دنیای مدرن، ناگزیر از برقراری ارتباط با جوامع دیگر است و این ارتباط جز از رهگذر زبان، ناممکن می نماید. زبان آموزی امروز دیگر تنها به فراگیری زبان هایی چون انگلیسی، فرانسه و آلمانی محدود نمی شود بلکه دامنه گسترده تری یافته است. برای آموختن هر زبان نو، راه هایی مانند استفاده از معلم خصوصی، استفاده از کلاس های عمومی زبان آموزی و استفاده از کتاب های خودآموز وجود دارد. در این میان کتاب های خودآموز زبان های انگلیسی، فرانسه، ایتالیایی، اسپانیایی، آلمانی و ... از سوی بسیاری از مردم بسته به نوع نیاز مورد استفاده قرار می گیرد که همین امر، کتاب های خودآموز را به شاخه های تازه ای تقسیم می کند. بحث درباره ویژگی های کتاب های خودآموز زبان را در ابتدا باید با تعریف مخاطبان آنها آغاز کرد. حسن اشرف الکتابی مدیر نشر استاندارد می گوید: در عرصه کتاب های آموزش زبان، نخستین مساله ای که باید مورد توجه قرار گیرد، مخاطب شناسی است و چون همه مخاطبان در یک سطح نیستند، بنابراین باید در انتشار کتاب های خودآموز برای هر یک از آنها، ویژگی های خاصی را در نظر بگیریم. این ناشر، مخاطبان کتاب های خودآموز زبان را به سه گروه دانش آموزان و دانشجویان، فراگیران

یادداشت

سیدعلی موسوی گرماردی

چشم اندازهای هفته کتاب

درباره اثر برگزاری هفته کتاب بر نشر کشور، سنجشی نداشته ام اما بی گمان بعد از انقلاب اسلامی، نشر

نیز مانند صنعت سینما در کشور ما، ترقی چشمگیری داشته است. نشر یکی از حوزه هایی است که بدون هیچ گونه تعصب سیاسی یا گروهی می توان گفت سیر صعودی داشته و سخن گفتن از این سیر، یک حرف سیاسی نیست. بی تردید هفته کتاب نیز مانند دیگر فعالیت های مرتبط با حوزه نشر، در این رشد و سیر صعودی موثر بوده است.

من به دلیل نداشتن هیچ گونه سمت اجرایی در این زمینه، آماری از اینکه آیا مناسبت هایی نظیر هفته کتاب توانسته است کتاب را به میان مردم برسد یا خیر، ندارم اما از یک راه می توانم حدس بزنم که این تأثیرپذیری اتفاق افتاده است.

۳

موضوعات گوناگون انقلاب که حائز کمال اهمیت است، باید موضوع کارهای هنری ما قرار بگیرد. گاهی آدم می بیند که قصه نویس یا نمایشنامه نویس یا فیلمساز امروز، به جای این که به نکات اصلی انقلاب توجه کند و آنها را به سلک هنر بکشد، سراغ مسائل درجه دو و گاهی مسائل مضر می رود که اصلاً نیایستی آنها مطرح بشود. زخم ها و دردهای انقلاب را دیدن، آنها را درشت کردن و برجسته کردن، رنگ و جلای داستانی به آنها زدن و آنها را پخش کردن، هیچ خدمتی به انقلاب نیست. انقلاب در کنار نقاط درد و کمبود و محرومیتی که دارد، نقاط قوت و درخشندگی بیشتری هم دارد. شما نمی توانید هیچ انقلابی را سراغ کنید که در آن، رنج و درد و زحمت نباشد. حالت انتقال، اینها را دارد. مایه هنر که امروز وجود دارد - چه شعر، چه فیلم، چه قصه، چه نمایشنامه - منهای اجرا، باید ظریف ترین، انسانی ترین، پرشکوه ترین و عالی ترین نقاط ممکن را در این انقلاب پیدا کند و آنها را به سلک نظم بکشد؛ این کاملاً هم ممکن است.

بیانات رهبر معظم انقلاب در مراسم هفتمین سالگرد تاسیس سازمان تبلیغات اسلامی (۱۳۶۷/۴۱)

ویژه «دولت اسلامی و باز تولید فرهنگ بومی» منتشر شد
دومین شماره «نامه دولت اسلامی»

دومین شماره فصلنامه «نامه دولت اسلامی» ویژه دولت اسلامی و باز تولید فرهنگ بومی منتشر شد. این فصلنامه تخصصی حوزه فرهنگ و سیاست، مقالات گوناگونی را با محوریت بایسته های باز تولید فرهنگ بومی در خود گنجانده است که «راهبردهای دولت اسلامی در سنت و سیره علوی، نجیستی و گستره عدالت در اندیشه حضرت آیت الله العظمی خامنه ای مدظله العالی، فطرت و فرهنگ، پارادایم های راهبردی دولت نهم در سیاست های منطقه ای و مناسبات بین المللی و باز تولید فرهنگ انقلاب اسلامی در سیاست خارجی دولت نهم از آن جمله اند.

در این فصلنامه همچنین با دکتر مهدی گلشنی درباره تولید علم در بستر باز آفرینی فرهنگ بومی گفت و گو شده است.

همچنین گفتمان شرق شناسی؛ شالوده تقابل غربیان با نهضت ملی هسته ای ایران عنوان مقاله ای از دکتر فواد ایزدی و حکیمه ستای بی ریا است که به فارسی ترجمه و در شماره حاضر به چاپ رسیده است. در این شماره همچنین تصاویری ارزشمند از اسناد تاریخی مربوط به مخالفت نیروهای مذهبی با برنامه های اتحاد لباس و کشف حجاب در دوره رضاشاه انتشار یافته است.

فصلنامه نامه دولت اسلامی در ۵۲۴ صفحه و به بهای ۲۰۰۰۰ ریال به چاپ رسیده است و مطالعه آن به علاقه مندان مباحث راهبردی حوزه سیاست و فرهنگ توصیه می شود.

دیدار رهبر فرزانه انقلاب از نمایشگاه قرآن

این جهت هر چه سرمایه گذاری در راه توسعه فرهنگ قرآنی در جامعه صورت گیرد، سرمایه گذاری بدون خسارت خواهد بود و تمام آن به صورت سود مضاعف نصیب نظام و کشور خواهد شد.

وی همچنین با تقدیر از دست اندرکاران و دستگاه های مرتبط برای این نمایشگاه اظهار امیدواری کرد که همراهی نهادها و سازمان ها برای برپایی آبرومند نمایشگاه در آینده نیز ادامه یابد.

پیش از سخنان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، خواجه پیری رئیس شانزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم گزارشی از روند برپایی این دوره از نمایشگاه ارائه کرد. در این مراسم همچنین از آثار برگزیده در حوزه های پژوهش، نشر مکتوب و نهادها و موسسات نیز تقدیر به عمل آمد.

مراسم پایانی شانزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم گفت: این بشارت را می دهیم که نمایشگاه قرآنی سال آینده به مراتب گسترده تر و کامل تر از نمایشگاه موجود مهیا خواهد شد.

دکتر محمد حسین صفار هرندی در این مراسم با گرامیداشت ایام هفته دفاع مقدس از حماسه آفرینان هشت سال دفاع مقدس به عنوان چهره های واقعی قرآنی یاد کرد.

وی افزود: این موضوع برای مسئولان خدمتگزار جا افتاده است که اگر بنا باشد نظام، آینده خود را در نقطه ای تضمین کند این ضمانت جز از راه پیوند با مبانی اعتقادی مردم که روح اعتقادی آن مستتر در تقلین یعنی کتاب خدا و عترت است میسر نخواهد شد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اظهار داشت: از

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی شنبه گذشته به مدت دو ساعت از بخش های مختلف شانزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم در مصالای امام خمینی (ره) تهران بازدید کردند.

ایشان در این بازدید که وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز حضور داشت، از بخش های مربوط به ناشران قرآنی، تفاسیر، ترجمه های قرآن به زبان های مختلف، پژوهش ها و نرم افزارهای قرآنی و مذهبی و غرفه کودک دیدن کردند و ضمن گفت و گو با ناشران و صاحبان غرفه ها، از آخرین انتشارات و فعالیت های قرآنی مطلع شدند.

نمایشگاه قرآن سال آینده به مراتب کامل تر خواهد بود

در عین حال وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در

دبیر شانزدهمین دوره هفته کتاب خبر داد

۳۰ نمایشگاه در هفته کتاب

وی ادامه داد: برخی از فعالیت هایی که سازمان ها عهده دار انجام آن در هفته کتاب هستند، پیش از شروع هفته کتاب شروع می شوند و برخی دیگر نیز پس از پایان هفته کتاب پایان می پذیرند.

فکری همچنین از برگزاری چهار نمایشگاه کتاب استانی در استان های آذربایجان شرقی، زنجان، فارس و یزد در هفته کتاب خبر داد و یادآور شد: برخی از این نمایشگاه ها ممکن است پیش از برگزاری هفته کتاب شروع شوند و پس از آن پایان پذیرند.

دبیر شانزدهمین دوره هفته کتاب در عین حال برگزاری دو نمایشگاه کتاب خارجی شارجه و اندونزی را از برنامه های موسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران در ایام هفته کتاب عنوان کرد.

به گفته فکری، نمایشگاه کتاب کاربردی خارجی نیز پیش از برگزاری ایام هفته کتاب توسط انجمن نمایندگان ناشران اروپایی و آمریکایی در سالن حجاب تهران برگزار می شود که سه روز پس از برگزاری هفته کتاب به کار خود پایان می دهد.

به گزارش اینها وی با اشاره به این که فعالیت های ستاد برگزاری هفته کتاب امسال از کیفیت بالایی برخوردار است، افزود: تاکنون حدود ۳۰ سازمان و اداره تابعه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مشارکت خود را با این وزارتخانه برای برگزاری هفته کتاب اعلام کرده اند.

دبیر شانزدهمین دوره هفته کتاب از برگزاری ۳۰ نمایشگاه کتاب داخلی، یک نمایشگاه کتاب های کاربردی خارجی و نمایش فعالیت های سازمان های مشارکت کننده در برنامه های هفته کتاب خبر داد.

محمدحسن فکری در تشریح برنامه های هفته کتاب گفت: فعالیت های بسیاری برای هفته کتاب در نظر گرفته شده که در ۱۵۰ عنوان طبقه بندی می شوند و برگزاری ۳۰ نمایشگاه کتاب از جمله آنهاست.

وی افزود: برای مثال جهاد دانشگاهی فعالیت های فراوانی را برای این هفته تدارک دیده که از آن جمله می توان به فعالیت دائمی کتاب سال دانشجویی که امسال پانزدهمین دوره خود را پشت سر خواهد گذاشت اشاره کرد.

فکری ادامه داد: مسابقات کتابخوانی، نقد، کاریکاتور، عکاسی، معرفی کتابداران و کتابخوانان برتر، برگزاری نمایشگاه کتاب، برگزاری شب شعر، اهدای جایزه برترین نویسندگان دانشجویی، رونمایی از ۳۰ اثر برجسته با موضوع امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی، نقد و بررسی کتاب های انقلاب اسلامی، جشن ارائه دو طرح پژوهشی با موضوع کتابخوانی، جشن کتاب در تمام واحدهای جهاد دانشگاهی، تقدیر از مولفان، مترجمان دانشگاهی و... در سطح دانشگاه ها، از جمله فعالیت های جهاد دانشگاهی در هفته کتاب است.

۴۰۰ هزار کتاب به خوابگاه های دانشجویی رفت

کتابخانه های ۷۰۰ خوابگاه دانشجویی در سراسر کشور با افزودن ۴۰۰ هزار جلد کتاب مجهز شدند. این کتاب ها اول تابستان به خوابگاه ها ارسال و قبل از شروع سال تحصیلی جدید در کتابخانه ها جایابی شدند.

مدیرکل امور فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با اعلام این خبر افزود: از این میان ۳۰۰ هزار جلد کتاب از سوی معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و ۱۰۰ هزار جلد با همکاری نهادهای مختلف از جمله دفتر سازمان تبلیغات اسلامی تهیه شده است.

دکتر محسن اسلامی بایان اینکه همیشه دو سوم وقت دانشجویان در خوابگاه ها سپری می شود، گفت: با توجه به اینکه خوابگاه ها امکانات زیادی برای پر کردن اوقات فراغت دانشجویان ندارند، وجود کتابخانه در خوابگاه ها یک ضرورت است.

مدیرکل امور فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری افزود: معمولاً در دانشگاه ها کتابخانه وجود دارد و دانشجو می تواند از آنها استفاده کند، اما در خوابگاه ها کتابی نبود که دانشجو بتواند اوقات فراغت خود را با آن سپری کند.

وی با اشاره به عرضه ۵۴ هزار جلد کتاب در کتابخانه های تخصصی پایبندی در دانشگاه ها اظهار داشت: این حرکت نیز به منظور آشنایی دانشجویان با فرهنگ دفاع مقدس و پرورش روحیه اینثارگری در میان آنان پیش بینی شده است. اسلامی در پایان رشد و اعتلای فرهنگ کتابخوانی در میان دانشجویان را یکی از اولویت های دفتر امور فرهنگی وزارت علوم دانست.

برپایی نمایشگاه قرآن در استان‌ها

به اعتقاد معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نباید تمامی امکانات برپایی نمایشگاه قرآن در مرکز کشور مستقر باشد، بلکه باید طوری برنامه ریزی کرد تا این گونه نمایشگاه‌ها در شهرستان‌ها و مراکز استان‌ها نیز برگزار شوند. وی با اشاره به تدابیری که به منظور گرامیداشت سی‌امین سال پیروزی انقلاب اسلامی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اندیشیده شده، افزود: برنامه ریزی‌های مختلفی برای نکوداشت سی‌امین سال پیروزی انقلاب در معاونت‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حال انجام است. به همین منظور، فراخوانی در بخش مکتوب خواهیم داد تا در سراسر کشور آثار داستانی و شعر درباره پیروزی انقلاب اسلامی از سوی ادارات ارشاد استان‌ها بررسی و انتخاب شوند.

معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین اذعان داشت: طرح‌های دیگری در حوزه سی‌امین سال پیروزی انقلاب اسلامی در حال بررسی است و در نمایشگاه قرآن امسال نیز غرفه‌ای با همین عنوان وجود داشت که حرکت مطلوبی در بزرگداشت این موضوع بود.

وی خاطر نشان کرد: رویکردی که در پیش گرفته‌ایم، بیشتر بر آثار جوانان متمرکز است و قرار است آثار ارائه شده در پایان به صورت مجموعه‌ای جمع‌آوری و به برگزیدگان جوایز نفیسی اهدا شود.

با حکم رئیس مجلس صورت گرفت

انتصاب اعضای جدید هیئت امنای کتابخانه مجلس

با حکم رئیس مجلس شورای اسلامی اعضای انتخابی هیئت امنای کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی منصوب شدند.

حجت‌الاسلام دکتر محمدعلی مهدوی راد و حجت‌الاسلام محمد مهدی معراجی از طرف رسول جعفریان رئیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی برای عضویت در هیئت امنای کتابخانه مجلس به دکتر علی لاریجانی - رئیس مجلس شورای اسلامی - معرفی شدند و لاریجانی نیز در حکمی آنها را به عنوان اعضای جدید هیئت امنای منصوب کرد.

مطابق ماده ۱۶ اساسنامه کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی دو نفر از کارشناسان کتابداری و کتابشناسی به پیشنهاد رئیس کتابخانه و تأیید رئیس مجلس به عضویت هیئت مذکور درمی‌آیند. دیگر اعضای این هیئت را رئیس مجلس که ریاست هیئت امناء را دارا خواهد بود، رؤسای کمیسیون‌های

ارشاد و هنر اسلامی و وسایل ارتباط جمعی، فرهنگی و آموزش عالی و کارپرداز فرهنگی مجلس تشکیل می‌دهند.

شایان ذکر است هیئت امناء بالاترین مقام تصمیم‌گیرنده در ساختار سازمانی کتابخانه مجلس است و مطابق ماده ۱۰ وظایفی به شرح زیر دارد: سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و تعیین خط مشی کلی در امور کتابخانه، بررسی و تصویب بودجه سالانه کتابخانه، پیشنهاد تغییر و اصلاح اساسنامه به کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و دیوان محاسبات، بودجه و امور مالی مجلس، استماع و اظهار نظر نسبت به گزارش سالانه رئیس کتابخانه، تصویب آیین‌نامه‌های داخلی مورد نیاز کتابخانه، تصویب آیین‌نامه‌های مالی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی کتابخانه و مشاوره با رئیس مجلس در جهت تثبیت یا عزل رئیس کتابخانه. هیئت امناء در اولین جلسه به تدوین و تصویب آیین‌نامه داخلی خود اقدام می‌کند.

با معرفی تازه‌های طنز

«گفتار سبز» منتشر شد

پنجاه و چهارمین شماره فصلنامه گفتار سبز به صاحب امتیازی و مدیریت مسئولی محمدجعفر محمدزاده منتشر شد. گفتار سبز، فصلنامه تخصصی طنز و کاریکاتور است که در عین رویکرد به مباحث نظری این دو حوزه، مطالبی طنزآمیز را در کنار آثاری از کاریکاتوریست‌های شاخص ایران و جهان دربردارد. پرونده اصلی این شماره گفتار سبز، حاصل بازگشایی و بازنگری در آثار خلاقه کاریکاتوریست‌های ایرانی در موضوع مهم انرژی هسته‌ای است.

همچنین بخشی از مطالب این شماره به پرونده محیط زیست و آب اختصاص یافته است. در این شماره همچنین گزارش‌های تخصصی درباره کارتون و کاریکاتور حرفه‌ای و نمایه زنان فعال در دو حوزه کارتون و کاریکاتور به همراه مقالاتی از سید فرید قاسمی، محمدجعفر محمدزاده، داود یاراحمدی، حسین رحیم‌خانی، ساسان الیزاده، مهناز خرمی و... به چاپ رسیده است. خنده در قرآن، حکم شرعی طنز، نامگزینی نشریه‌های طنز و کاریکاتور، طنز در آثار علامه جلال‌الدین همایی، طنز در آثار پیراندللو و سوتی‌های رادیو تلویزیونی عنوان‌های برخی از مقالات این شماره گفتار سبز است. گفتار سبز همچنین بخشی از صفحات خود را به تازه‌های نشر در حوزه طنز اختصاص داده و در این بخش به فقر انتشار کتاب در حوزه طنز اشاره کرده است. فصلنامه گفتار سبز در ۱۴۴ صفحه و به بهای ۲۵۰۰ تومان به چاپ رسیده است.

نمایشگاه کتاب‌های تخصصی انگلیسی رشته هنر

صنایع دستی، عکاسی، بسته‌بندی، موسیقی، سینما و تئاتر، آشپزی و سایر رشته‌های مرتبط هنر هستند.

رضایی با اشاره به ارائه تخفیف در این نمایشگاه گفت: برای فروش کتاب‌ها ۱۰ تا ۳۰ درصد تخفیف در نظر گرفته شده است. کتاب‌ها در محل نمایشگاه عرضه خواهد شد و اگر کتاب‌های موجود در نمایشگاه تمام شود، مراحل ثبت سفارش انجام خواهد شد. مدیرعامل موسسه چاپ و انتشارات ویژه نشر یادآور شد: علاقه‌مندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر درباره عناوین کتاب‌ها به پایگاه اطلاع‌رسانی www.vijehnasr.com مراجعه کنند.

ششمین نمایشگاه کتاب‌های تخصصی زبان انگلیسی رشته هنر با بیش از ۱۳۰۰ عنوان کتاب به همت شرکت ویژه نشر در فرهنگسرای نیاوران برگزار می‌شود.

مدیرعامل موسسه چاپ و انتشارات ویژه نشر با اعلام این خبر افزود: این نمایشگاه با هدف ارائه کتاب‌های جدید حوزه‌های مختلف هنر و دسترسی آسان‌تر گروه‌های مختلف دانشجویان و استادان برگزار خواهد شد.

احد رضایی ادامه داد: کتاب‌های این دانشگاه، جدیدترین عناوین کتاب‌های هنری چاپ سال ۲۰۰۸ و قبل از آن در موضوعات معماری، گرافیک، دکوراسیون،

یادداشت

سید علی موسوی گرماردی

چشم‌اندازهای هفته کتاب

درباره اثر برگزاری هفته کتاب بر نشر کشور، سنجشی نداشته‌ام اما بی‌گمان بعد از انقلاب اسلامی، نشر نیز مانند صنعت سینما در کشور ما، ترقی چشمگیری داشته است. نشر یکی از حوزه‌هایی است که بدون هیچ‌گونه تعصب سیاسی یا گروهی می‌توان گفت سیر صعودی داشته و سخن گفتن از این سیر، یک حرف سیاسی نیست. بی‌تردید هفته کتاب نیز مانند دیگر فعالیت‌های مرتبط با حوزه نشر، در این رشد و سیر صعودی موثر بوده است.

من به دلیل نداشتن هیچ‌گونه سمت اجرایی در این زمینه، آمار از اینکه آیا مناسبت‌هایی نظیر هفته کتاب توانسته است کتاب را به میان مردم ببرد یا خیر، ندارم اما از یک راه می‌توانم حدس بزنم که این تأثیرپذیری اتفاق افتاده است. بدیهی است که وقتی تقاضا نباشد، عرضه‌ای هم اتفاق نمی‌افتد. یعنی عرضه، متناسب با تقاضا روی می‌دهد و گسترش صنعت نشر نشان‌دهنده این است که تقاضا برای خواندن زیاد شده است. درست است که ممکن است بخشی از افزایش تقاضا به افزایش جمعیت مربوط باشد اما محاله بخش بزرگی از آن به تقاضای این جمعیت هم مربوط است. از این مقدمه می‌توانم نتیجه بگیرم که اقداماتی نظیر برگزاری هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران، بی‌تردید در گسترش صنعت نشر و آشنا کردن مردم با کتاب و کتابخوانی موثر بوده است.

حال باید دید که چگونه می‌توان کتاب را وارد زندگی روزمره مردم کرد؟ پیش از این قرار بود طرحی برای گسترش کتابخوانی در وسایل حمل و نقل عمومی به اجرا درآید که تا حدودی اجرا شد. نمی‌دانم این طرح همچنان اجرا می‌شود یا خیر، اما مساله مهم درباره اجرای طرح‌هایی از این دست در هفته کتاب، ایام نمایشگاه بین‌المللی کتاب یا سایر ایام سال، این است که نباید این نکته را فراموش کرد که حتی اگر مردم کتاب‌ها را در وسایل نقلیه عمومی باقی‌نگذارند و بعد از مطالعه آنها را با خود ببرند، باز هم برد با مسوولان فرهنگی کشور است؛ چون هدف اصلی گسترش نشر است.

در کشورهایی که به دعوت‌های فرهنگی به آنها سفر کرده‌ام، بسیار به وضعیت کتابخوانی عمومی غبطه خورده‌ام. در مسکو مردم با یک دست از آویزهای مترو و اویزان هستند و با دست دیگر کتابی را به دست گرفته‌اند و می‌خوانند. این اتفاق را در ژاپن و برخی کشورهای اروپایی هم شاهد بوده‌ام اما متأسفانه در ایران کمتر شاهد چنین اتفاقاتی هستیم. بنابراین باید فرهنگ مطالعه را ایجاد کنیم که اگر ایجاد شود، مسلماً در کودکان ما هم تأثیر می‌گذارد.

برای ایجاد این فرهنگ، دولت می‌تواند اقداماتی را به بهانه هفته کتاب یا نمایشگاه کتاب انجام دهد تا کتاب را به میان مردم ببرد. اگر در خریدهای دولتی کتاب، سهم ناچیزی معادل دو درصد، به خرید برای وسایل نقلیه عمومی اختصاص داده شود و کتاب در دسترس همه مردم قرار گیرد، مردم در هنگام رفت و آمد - زمانی که قادر به انجام بسیاری از کارها نیستند - خود به خود به مطالعه جذب می‌شوند. هفته کتاب می‌تواند بهانه‌ای برای آغاز چنین فعالیت‌هایی باشد.

آیت الله صافی گلپایگانی خواستار شد کتابت قرآن با خط ایرانی

آیت الله العظمی صافی گلپایگانی خواستار تدوین و انتشار قرآن کریم به خط اصیل ایرانی و جایگزین شدن آن به جای قرآن به خط عثمان طه شد.

آیت الله صافی گلپایگانی در دیدار مدیر کل اداره اوقاف و امور خیریه استان قم ضمن اشاره به کاربرد موقوفات در تولید کتب اسلامی مفید در گذشته اظهار داشت: امروز نیز باید از موقوفات استفاده کنیم تا قرآنی شکیل با رسم الخطی زیبا چاپ و به حد کثیری در تمام نقاط دنیا ارائه کنیم تا مکتب تشیع و جمهوری اسلامی ایران را معرفی نماییم.

وی با تأکید بر کتابت قرآنی با رسم الخط بومی ایرانی افزود: قرآنی که امروز در اکثر خانه های شیعیان یافت می شود، به خط عثمان طه است، اما این که ما قرآنی با رسم الخط بومی نداشته باشیم اسباب شرمندگی است.

وی ضمن قابل احترام شمردن تمامی قرآن ها با رسم الخط های متفاوت ادامه داد: باید در ارتباط با رسم الخط قرآن فعالیت زیادی انجام دهیم و با همکاری سازمان اوقاف و وزارت ارشاد

رسم الخطی بومی تولید کنیم. آیت الله العظمی صافی گلپایگانی در قسمت دیگری از سخنان خود با اشاره به اهمیت وقف در اسلام گفت: وقف در جهان اسلام همواره به عنوان منبع خیراتی بوده که مشکلات مردم به وسیله آن برطرف شده است.

وی وقف را صدقه جاریه دانست و افزود: کاروانسراها، خانه ها، مدارس و مساجدی که در همه کشورهای اسلامی ساخته شده از این اندیشه که وقف صدقه جاریه است نشئت گرفته است.

برنامه های سرای اهل قلم

سرای اهل قلم در ادامه برنامه های خود، این هفته میزبان چهار نشست خواهد بود.

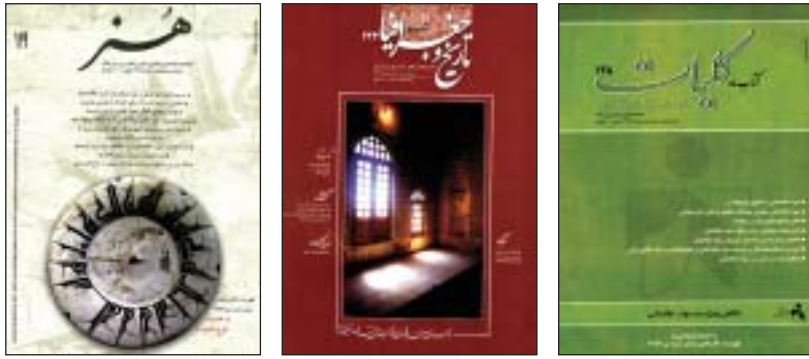
اولین برنامه این سرا در هفته جاری امروز - شنبه - از ساعت ۱۶:۳۰ با حضور مرتضی احمدی بازیگر پیشکسوت سینما و تئاتر ایران - دکتر فریندخت زاهدی و مریم جعفری حصارلو برگزار خواهد شد. در این نشست منتقدان به بحث و بررسی درباره نمایش گفت و گو خواهند پرداخت. یکشنبه نیز از ساعت ۱۶:۳۰ دو کتاب از سمیرا اصلانپور با عنوان های "یک شهر یک خیاط" و "هفت دریا شبنم" رونمایی خواهد شد.

نقد کتاب "لبخند مسیح (ع)" دیگر برنامه این هفته سرای اهل قلم است که روز دوشنبه با حضور سارا عرفانی و مصطفی جمشیدی برگزار می شود.

آخرین برنامه این هفته سرای اهل قلم نیز نقد داستان "زه نوشته کریستین بوبن است که روز سه شنبه با حضور دکتر عباس پژمان، بلقیس سلیمانی و احسان عباسلو برگزار خواهد شد.

خانه کتاب منتشر کرد

تازه های نقد در کتاب ماه

داشته اند، اما مطلب مهم این است که ساختار حیات شهری و کارکردهای خاص آن، در سیر تحول تمدن بشری سهم پررنگی داشته است.

سواد اطلاعاتی در کتاب ماه کلیات

تحریریه کتاب ماه کلیات نیز صد و بیست و هشتمین شماره خود را به اهالی مطالعه تقدیم کرد. محور ویژه این شماره "سواد اطلاعاتی" است.

در این پرونده مطالبی چون "سواد اطلاعاتی و سطوح پنج گانه آن"، "سواد اطلاعاتی، مهارتی چندگانه"، تأثیر منابع الکترونیک بر مطالعه و... آمده است.

گفتنی است که صاحب امتیاز کتاب ماه کلیات خانه کتاب و سردبیری آن بر عهده داریوش مطلبی است.

سرفصل های سر سخن، نظر گاه، گفت و گو، بازتاب، پروتوهای تلاش، یادهای ماندگار و... برای مخاطبان خود تدارک دیده است. در آغاز سر سخن این شماره که به قلم دکتر سید ابوالفضل رضوی و با عنوان ساختار حیات شهری در عصر ابلیخانان مکتوب شده آمده است: "حیات جمعی انسان ها از روابط متقابل میان آنها به وجود می آید و ساختار زندگی اجتماعی آنها حاصل کنش ها و تعاملات جمعی است. بخش مهمی از کنش و تعاملات انسان ها که در پیدایش، تحول و تداوم فرهنگ ها و تمدن ها تأثیر گذار بوده است، در شهرها صورت گرفته و از این منظر، شهرها مادر تمدن ها به شمار می روند. شهرها بنا بر علل مختلفی به وجود آمده و کارکردهای متفاوتی

صد و نوزدهمین شماره کتاب ماه هنر به صاحب امتیازی خانه کتاب و سردبیری دکتر محمد خزائی منتشر شد.

در ابتدای یادداشت سردبیر این شماره که عنوان "هنر اسلامی" را بر پیشانی دارد آمده است:

"قرن بیستم (میلادی) عصر ظهور جنبش ها و مکاتب مدرنیستی در هنر غرب است؛ مکاتبی که از سنت های هنری گذشته می گریختند و تلاش می کردند بر پایه فلسفه و تفکر نوین، آثاری هنری متناسب با آن پدید آورند. در ایران و بیشتر کشورهای شرقی بعد از دهه بیست خورشیدی، مدرن گرایی به عنوان روحیه غالب در بیشتر حرکت های فرهنگی جامعه پذیرفته می شود و حتی حمایت نهادهای رسمی آن را تقویت می کند که این امر موجب پیدایی جریان هایی در عرصه هنر می شود."

"تحلیلی بر تصویرگری کتاب های کودکان با مضامین قرآنی" و "پهزاد و معمای یگانگی اصول تصویر در هنر و ادب" بخشی از تیرهای جلد اول این شماره کتاب ماه هنر است.

کتاب ماه تاریخ و جغرافیا

بر پلکان صد و بیست و سوم

آخرین شماره کتاب ماه تاریخ و جغرافیا نیز هفته گذشته منتشر شد. این نشریه که به صاحب امتیازی خانه کتاب و سردبیری حبیب الله اسماعیلی منتشر می شود در این شماره مطالب متنوعی را ذیل

در هفته کتاب صورت می گیرد

معرفی دانشجویان نمونه کتابداری

استادان و چهره های برجسته حوزه کتابداری و اطلاع رسانی از کتابداران نمونه منطقه ای با اهدای جایزه، لوح یادبود و تندیس کتابدار نمونه تقدیر خواهد کرد.

در همین راستا به زودی ضوابط انتخاب کتابدار نمونه اعلام خواهد شد تا اعضای هیئت مدیره انجمن های منطقه ای با بررسی کارنامه کاندیداها نسبت به معرفی کتابدار نمونه به هیئت مدیره انجمن اقدام کنند.

مدرج در این دستورالعمل انتخاب و هر سال طی مراسمی در ایام هفته کتاب از آنها تقدیر به عمل خواهد آمد.

کتابداران واجد شرایط می توانند در صورت تمایل به شرکت در انتخاب کتابدار نمونه سال، مدارک خود را بر اساس فرم مربوطه گردآوری و به هیئت مدیره های منطقه خود تحویل دهند.

هیئت مدیره انجمن در راستای هر چه با شکوه تر برگزار کردن مراسم روز کتابدار امسال در حضور

بر اساس مصوبه هیئت مدیره انجمن کتابداری و اطلاع رسانی علوم پزشکی ایران از امسال علاوه بر معرفی کتابداران نمونه، دانشجویان نمونه نیز در مراسم هفته کتاب معرفی خواهند شد.

بر این اساس از هر گروه آموزشی کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی در سطح کشور (گروه های آموزشی دانشگاه های علوم پزشکی تهران، ایران، شهید بهشتی، کرمان، جندی شاپور، اصفهان، زاهدان، تبریز و بوشهر) یک نفر انتخاب و معرفی خواهد شد. کتابداران نمونه منحصر از سوی اعضای گروه های آموزشی انتخاب و به انجمن معرفی خواهند شد.

انجمن کتابداری و اطلاع رسانی علوم پزشکی ایران بر اساس بند ۵ ماده ۷ اساسنامه انجمن و در جهت ترغیب و تشویق شاغلان حوزه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی در پیشبرد اهداف آموزشی و پژوهشی انجمن مبادرت به شناسایی و معرفی کتابداران نمونه می کند.

بر اساس مصوبه هیئت مدیره انجمن، از هر انجمن منطقه ای یک نفر (از سوی هیئت مدیره های انجمن های منطقه ای) و سه نفر نیز در سطح استان تهران و سایر استان هایی که انجمن منطقه ای ندارند (از سوی هیئت مدیره انجمن) بر اساس ضوابط

سوال برای تفکری خلاق
مهدی غahremani

به مناسبت عید سعید فطر
امیرحسین خاتمی

دِه سِرا
امیرحسین خاتمی

اهدای بیش از ۷۳ میلیارد ریال کتاب به استان ها

استان خراسان جنوبی ۲ میلیارد ریال، استان خراسان رضوی ۴ میلیارد و ۷۰۰ میلیون ریال، استان خراسان شمالی یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال، استان خوزستان

معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به منظور حمایت از فعالیت استان ها با هدف ترویج فرهنگ کتابخوانی و در راستای عملیاتی شدن اهداف قانون برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ملی و پانصد هزار جلد کتاب به مبلغ ۷۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون ریال به استان های کشور اهدا می کند. این حمایت ها در راستای اجرای برنامه های مختلف فرهنگی به ویژه توسعه نهضت کتابخوانی و طی یک تفاهمنامه بین این معاونت و ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان ها صورت می گیرد. بنابراین گزارش ارزش ریالی کتاب های اهدا شده به هر استان به ترتیب استان آذربایجان شرقی ۲ میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال، استان آذربایجان غربی ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون ریال، استان اردبیل یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال، استان اصفهان ۵ میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال، استان ایلام یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال، استان بوشهر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال، استان تهران ۵ میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال، استان چهارمحال و بختیاری ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون ریال،

نخستین دانشنامه اسلامی

کشاورزی منتشر می شود

نماینده مقام معظم رهبری در وزارت جهاد کشاورزی از تدوین نخستین دایرةالمعارف اسلامی ویژه کشاورزی، محیط زیست و منابع طبیعی خبر داد. حجت الاسلام حسن عالمی در این باره گفت: این دانشنامه با ۱۱ هزار عنوان که برگرفته از احادیث و کتب اسلامی است با عنوان دایرةالمعارف اسلامی درباره کشاورزی، محیط زیست و منابع طبیعی در حال تدوین است. وی افزود: تاکنون شش هزار عنوان جمع بندی شده و مرحله مقاله بندی آنان شروع شده است که امسال یک جلد از این دایرةالمعارف منتشر و به جهان اسلام عرضه می شود. نماینده مقام معظم رهبری در پایان خاطر نشان کرد: این دایرةالمعارف نخستین دایرةالمعارف در زمینه کشاورزی، محیط زیست و منابع طبیعی است و در هیچ یک از کشورهای اسلامی نظیر آن وجود ندارد و ایران مبتکر تدوین این دانشنامه است.

کتابخانه تخصصی انقلاب

عضو می گیرد

کتابخانه تخصصی انقلاب اسلامی در سال تحصیلی جدید از دانشجویان، محققان، پژوهشگران و علاقه مندان به تاریخ معاصر و انقلاب اسلامی ثبت نام به عمل می آورد. این کتابخانه با دارا بودن مجموعه نفیسی از کتاب های تاریخ معاصر ایران و انقلاب اسلامی با بیش از ۵۰۰۰ جلد کتاب و آرشیو کاملی از روزنامه های ایام انقلاب، تنها کتابخانه مرتبط با موضوع انقلاب در سطوح سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران است. علاقه مندان می توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۵۵۴۰۸۶۵۸ تماس بگیرند.

تهران، میزبان نهمین جشن صنعت چاپ

کوتاه تلفنی دفتر امور چاپ به منظور اطلاع رسانی دقیق فعالیت های این دفتر افتتاح خواهد شد که این سامانه می تواند در پیام رسانی به افراد علاقه مند این حوزه موثر باشد.

مدیرکل دفتر امور چاپ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به لزوم استفاده از دیگر راهکارهای اطلاع رسانی در این حوزه گفت: افرادی که علاقه مند به دریافت اطلاعات هستند، می توانند با ارسال پیام کوتاه تلفنی به شماره این دفتر که به زودی اعلام می شود، در جریان اخبار و رویدادهای هفتگی یا ماهانه جشنواره و دفا تر امور چاپ قرار گیرند.

به دلیل تقارن روز صنعت چاپ با ماه مبارک رمضان، نهمین جشنواره صنعت چاپ سال آینده در تهران برگزار می شود. مدیرکل دفتر امور چاپ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حاشیه نشست نقد و بررسی هشتمین جشنواره صنعت چاپ با اعلام این خبر، افزود: طی دو سال گذشته، جشنواره صنعت چاپ در شهرهای مقدس مشهد و قم برگزار شد، امادر سال ۸۸ به علت همزمانی ۱۱ شهریور با روزهای میانی ماه مبارک رمضان، این جشنواره در تهران برگزار خواهد شد. جلال ذکایی ادامه داد: همچنین ظرف یک ماه آینده سامانه اطلاع رسانی پیام

کنجه
نوم هزار جامع
کتابخانه و آرشیو

کلید طلایی مدیریت دانش

بیش از ۱۷ سال حضور موثر در بزرگترین آرشیوها و کتابخانه های کشور

- امکان ذخیره و بازیابی اطلاعات مربوط به بیش از ۴۰ نوع رسانه آرشویی و کتابخانه های مانند کتاب، نشر، کاسه، CD، فیلم و ...
- وجود آرشیو دیجیتال و یکپارچه به همراه سایر اطلاعات هر ماه و سهولت در بازیابی همزمان آنها
- قابلیت چیتش اطلاعات وره شده مطابق با قواعد و استانداردهای بین المللی و نظارت هوشمند بر صحت آنها
- قابلیت تولید انواع گزارش های آماری و مدیریتی و توانایی در تحلیل داده ها
- امکان نظارت و ایجاد دسترسی متفاوت به بخش های اطلاعات محتوا و ... توسط مدیریت
- امکان ایجاد میز کار ذخیره برای هر کاربر
- سازگاری سیستم حامل Vista و XP
- قابل استفاده در شبکه های LAN، WAN و Web
- مبتنی بر بانک های اطلاعاتی استفاده مانند SQL Server
- رابط کاربری مبتنی بر ویبون به جای منو همگام با تسل جدید Office

رای مهر
RAY MEHR

میلاد پارسداری
در تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۱۷۸، طبقه ۴
تلفن: ۵۵۴۵۱۳۶ | وبسایت: www.pervin.ir

۲۲۳۰۵۰۰۷

www.raymehr.com

باسمه تعالی

فراخوان جشنواره پروین اعتصامی

هدف از برگزاری جشنواره ادبی پروین اعتصامی و اهدای جایزه آن بزرگداشت مقام و شخصیت شاعر نامدار ایران پروین اعتصامی، رشد و اعتدالی حلقه ها و آفرینش های ادبی بانوان ترویج و تقویت زبان فارسی در خارج از کشور، ایجاد پیوند بین ادبیات حلقه بیرون در حوزه جهان اسلام معرفی چهره های شاخص زنان ادیب و پژوهشگر و تقدیر از زنان در هر عصره زبان و ادب فارسی است.

سومین دوره این جشنواره با مشارکت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و مؤسسه خانه کتابه استفاده سال جاری مقارن با روز تولد پروین اعتصامی برگزار می شود. لذا از تمامی بانوان اهقنم اعم از شاعران، نویسندگان، مترجمان، منتقدان و پژوهشگرانی که آثارشان برای نخستین بار در سال های ۱۳۸۵، ۱۳۸۶، ۱۳۸۷ منتشر شده دعوت می شود تا نسخه از آثار خویش را به دبیرخانه این جشنواره ارسال نمایند. حوزه مورد ارزیابی هیئت داوران این جشنواره آثار تالیفی و ترجمه ای بانوان است که به زبان فارسی منتشر شده و موضوعات آن عبارت اند از:

۱. شعر
۲. ادبیات داستانی (داستان بلند، داستان کوتاه و نظایر آنها)
۳. ادبیات نمایشی (نمایشنامه)
۴. پژوهش های ادبی (نقد و پژوهش پایان نامه های دانشجویی، مجموعه مقالات ادبی و نظایر آنها)
۵. ادبیات کودکان (داستان و شعر کودک و نوجوان)

مهلت ارسال آثار: ۳۰ مهر ماه ۱۳۸۷.

نشانی: دبیرخانه تهران، ج خیابان بین سلطان محمود و برادران مظفر، پلاک ۱۱۷۸، طبقه ۴

تلفن: ۵۵۴۵۱۳۶ | وبسایت: www.pervin.ir

شانزدهمین نوروز کتاب، آبان ماه ورق می خورد

پیشنادهای اهالی فرهنگ برای هفته کتاب

ادارات دولتی هم اجرا کرد تا سبب جذب کارمندان و به تبع آن خانواده های آنها شود.

او می گوید: می توان در این هفته در مدارس، موسسات آموزش عالی و ادارات مسابقات کتابخوانی برگزار کرد و از طریق تشویق و جایزه، خانواده ها را به شرکت در مسابقه و کتابخوانی سوق داد.

وی ایجاد کتابخانه های کوچک کلاسی با همکاری اولیای دانش آموزان را نیز در این راه موثر می داند اما شرط آن را امتداد این حرکت در طول سال می داند.

سرزیدی نیز می گوید: با برنامه ریزی شایسته معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این چند سال، اتفاقات خوبی در هفته کتاب افتاده است اما مساله این است که نمی توان یکباره از پله سوم نردبام به پله دهم آن رفت. فکر می کنم در این سال ها، پله ها را دو تا یکی طی کرده ایم و تشکل های درگیر در برگزاری هفته کتاب هم در فعالیت های خود در مقایسه با سال های گذشته پیشرفت قابل ملاحظه ای داشته اند.

او برای اثرگذارتر شدن هفته کتاب، راهکار تبلیغات گسترده را پیشنهاد می کند و می گوید: دو سال پیش در ستاد هفته کتاب به این نتیجه رسیدیم که تبلیغات ضعیف بوده اما این نقیصه در سال قبل برطرف شد و با همکاری صدا و سیما و پخش انیمیشن و پوشش های خبری، توانستیم فعالیت های خود را به خوبی به مردم معرفی کنیم.

او راهکارهایی مثل برگزاری جشن معاوضه کتاب را نیز در بهتر برگزار شدن هفته کتاب و جذب مخاطبان بیشتر موثر می داند.

محمدرضا سنگری نیز معتقد است که در هفته کتاب می توان کارهای بسیاری برای جذب هر چه بیشتر مردم به کتابخوانی انجام داد. او می گوید: با توجه به اینکه هفته کتاب در آبان ماه برگزار می شود و در این ماه مدارس سامان لازم را پیدا کرده اند، می توان با استفاده از شیوه کتابخانه های سیار که پیش از این توسط کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان امتحان شده، کتاب را به مدارس برد. چون هر چه بیشتر کتاب را در معرض دید مردم و به خصوص بچه ها قرار دهیم، زمینه آشنایی آنها با کتاب بیشتر تقویت می شود.

عبدالملکیان نیز می گوید: برای تحقق معنای ارتباط هر چه بیشتر مردم با کتاب، در این هفته باید زمینه آشنایی آحاد جامعه را با این فعالیت فرهنگی فراهم آوریم تا فعالیت تنها به انجام وظیفه دستگاه های دولتی محدود نشود. بنابراین پیشنهاد می کنم از طریق سامانه پیام کوتاه، عموم مردم را در جریان رویدادهای هفته کتاب قرار دهیم و از آنها بخواهیم در انتخاب و معرفی بهترین کتاب ها ما را یاری کنند.

وی برگزاری برخی از رویدادهای مهم کتاب را در این هفته بسیار اثرگذار می داند و می گوید: درست است که جشنی مانند کتاب سال در سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی برگزار می شود و این گونه جا افتاده است اما می توان این امکان را فراهم کرد که رویدادهای مشابه در هفته کتاب اتفاق بیفتد تا زمینه آشنایی هر چه بیشتر مردم با کتاب را فراهم کند.

او به عنوان مدیر عامل دفتر شعر جوان می گوید: خود ما در انجام این فعالیت پیشقدم شده ایم و قرار است مراسم جشن کتاب سال شعر جوان و جایزه قیصر امین پور را در هفته کتاب برگزار کنیم.

هفته کتاب به درستی انجام شده اما در این رویداد فرهنگی، مقوله اطلاع رسانی آن گونه که باید و شاید مورد توجه قرار نگرفته است. او می گوید: اگر اطلاع رسانی خوبی از فعالیت های روزهای هفته کتاب انجام شود، دامنه اثرگذاری آن گسترده تر می شود.

اما عبدالملکیان می گوید: اگر نظر شخص من را بخواهید، فقط به عنوان کلی جشن هفته کتاب اعتقاد دارم چون معتقدم نام گذاری روزها، تاثیر بیرونی زیادی ندارد. از طرف دیگر وقتی نام گذاری انجام می شود، اما و اگرهایی را هم به همراه می آورد و بسیاری از فعالیت ها هم به بهانه نام گذاری، امکان ظهور پیدا نمی کنند. آنچه باید به آن توجه داشته باشیم، نقش بنیادی و محوری جشن هفته کتاب است.

زندگ کتابخوانی در هفته کتاب

به کارگیری پیشنهادهای دست اندرکاران کتاب و نشر می تواند برای برگزارکنندگان هفته کتاب موثر و راهگشا باشد.

مجتبی رحماندوست معتقد است همه پیشنهادهایی را که تا کنون برای ترویج کتابخوانی، افزایش شمارگان و راهکارهای افزایش شمار علاقه مندان به کتابخوانی ارائه شده است می توان در مقیاسی کوچک تر در هفته کتاب نیز مورد استفاده قرار داد.

او مهم ترین پیشنهاد برگزاری بهتر هفته کتاب را جذب همکاری آموزش و پرورش می داند و می گوید: می توان در روز کتاب و دانش آموز، از مدارس خواست که یک ساعت درسی را به کتابخوانی اختصاص دهند. در این ساعت بچه ها می توانند به کتابی که از سوی معلم یا یکی از شاگردان خوانده می شود گوش دهند. از این طریق مزه کتاب و داستان زیر دندان دانش آموزان می رود و می تواند زمینه انس آنها را با کتاب فراهم آورد. این ساعت درسی می تواند وسیله ای برای خوانده شدن حداقل یک کتاب در هفته در کلاس های درس باشد و در هفته های بعد از هفته کتاب هم به اجرا درآید.

او قرار دادن میز فروش کتاب در مدارس را نیز یکی از راهکارهای جذب دانش آموزان در این هفته می داند و معتقد است که می توان همین روش را در

سال شاهد جشن کتابی هستیم که حاصل برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب است. این رویداد به یک معنا همه کشور را متوجه خود می کند و در طرح موضوع کتاب، تاثیر ملی دارد اما در هفته کتاب هنوز این تاثیرگذاری تام را نمی بینیم. در عین حال می توان تمهیداتی اندیشید که به تدریج به یمن هفته کتاب، در شش ماهه دوم سال نیز شاهد برگزاری یک جشن عمومی کتاب باشیم.

نفوذ نام گذاری ها

روزهای هفته کتاب حالا دیگر شکل گرفته اند و هر سال در هر روز از این هفته، برنامه های خاصی مرتبط با نام آن روز برگزار می شود. حال باید دید که این نام گذاری ها در برگزاری هفته کتاب چه تاثیری دارند؟

رحماندوست معتقد است که عناوین روزها، بهانه ای برای اجرای طرح های مرتبط با نام گذاری از سوی دستگاه های اجرایی هفته کتاب است. او می گوید: همه عناوین روزهای هفته کتاب بهانه ای برای ایجاد انس و الفت میان اقشار مختلف با کتاب است.

سرزیدی نیز در پاسخ به این سوال که آیا در نام گذاری روزهای هفته کتاب، راه برای بازنگری باز است یا خیر می گوید: خوشبختانه در ستاد هفته کتاب همه دوستان دست اندرکار می توانند پیشنهادهای خود را ارائه کنند. در سال های اخیر پیشنهادهای مطرح شده در حد امکان در روزهای هفته کتاب گنجانده شده است.

سنگری نیز معتقد است که نام گذاری روزهای

باز هم آبان ماه از راه می رسد و هفته کتاب همراه با برگ های پاییزی می آید تا همه معابر را درنوردد و پیام آور انس با کتاب باشد.

برگزاری هفته کتاب حالا دیگر به یکی از رویدادهای مهم فرهنگی کشور تبدیل شده و جایگاه واقعی خود را در میان آحاد جامعه فرهنگی یافته است. در روزهای نزدیک به برگزاری هفته کتاب، بهتر دیدیم که با انعکاس پیشنهادها برخی از اهالی فرهنگ، راه را برای برگزاری بهتر این هفته فرهنگی هموار کنیم.

هر رویداد فرهنگی، آثاری انکارناپذیر بر حوزه فرهنگ دارد و هفته کتاب نیز یکی از این رویدادهاست. نخستین سوال ما از اهالی فرهنگ این است که برگزاری هفته کتاب، چه تاثیری در نشر کشور دارد؟

دکتر مجتبی رحماندوست نویسنده و پژوهشگر، در این باره می گوید: هر گاه مناسبتی تقویمی پیرامون موضوعی متمرکز شود، به طور طبیعی درازمدت در اقبال هدف اثرگذار می شود و هفته کتاب هم از این قاعده مستثنی نیست.

برزو سرزیدی عضو انجمن فرهنگی ناشران کودک و نوجوان نیز با ذکر یک قاعده کلی می گوید: به طور کلی رویدادسازی فرهنگی تاثیرات مثبتی بر حوزه فرهنگ دارد. به عنوان مثال نمایشگاه بین المللی کتاب تهران، اگر جنبه رویدادسازی و تبلیغات را نداشت، شاید تا این حد مورد استقبال مردم قرار نمی گرفت. اکنون نمایشگاه کتاب به رویداد بزرگی تبدیل شده و شاید بتوان گفت چشم امید بیشتر ناشران ما به آن دوخته شده است. هفته کتاب هم این قابلیت را دارد اما کم کم باید به این سمت برود که هدف آن بردن کتاب به میان مردم باشد. به طور کلی می توان گفت که هفته کتاب هر سال در حال بهتر شدن است و زمان آن رسیده است که هدف کتاب رسانی و بردن کتاب به میان مردم را اجرا کند. انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک از سال گذشته با برگزاری ۲۰ نمایشگاه در ۲۰ کارخانه، این حرکت را در هفته کتاب آغاز کرد. من در ستاد هفته کتاب این پیشنهاد را ارائه کرده ام که این گونه نمایشگاه ها در هفته کتاب، در مدارس و دانشگاه ها هم برگزار شود تا زمینه آشتی بیشتر با کتاب را فراهم آورد.

دکتر محمدرضا سنگری، نویسنده و پژوهشگر نیز معتقد است هر برنامه ای که بتواند اهمیت کتاب را به جامعه یادآور شود، می تواند فرهنگ ساز و جریان ساز باشد. او می گوید: هفته کتاب، جامعه ما را با کتاب انس می دهد و بحث های نظری که در این هفته مطرح می شود، بر برنامه ریزی های آتی مدیران فرهنگی اثرگذار است. نسل جوان و نوجوان ما نیز از این برنامه، تاثیرات زیادی می پذیرد چون در این هفته، معمولاً مسئله کتاب در مدارس مطرح می شود و سنت حسنه اهدا و معاوضه کتاب باب می شود که اثر بسیار عظیمی بر نسل جوان دارد.

محمدرضا عبدالملکیان مدیر عامل دفتر شعر جوان و نماینده این تشکل در ستاد برگزاری هفته کتاب جمهوری اسلامی نیز می گوید: چون در چند سال اخیر از نزدیک در جریان برگزاری برنامه های هفته کتاب بوده ام، به باور من هفته کتاب حرکت مثبت و روند رو به جلویی داشته است اما هنوز نتوانسته آن گونه که باید و شاید به جایگاه شایسته خود در میان آحاد مردم دست یابد.

این شاعر در ادامه می گوید: ما در شش ماهه اول

در مراسم گشایش کتابخانه تخصصی دفاع مقدس در دانشگاه تهران اعلام شد

تأسیس کتابخانه پایداری در ۳۰ دانشگاه

فرهنگی باید در ادبیات مقاومت بیشتر مورد توجه قرار گیرد تا پیام‌های دفاع مقدس به بهترین شکل به جهانیان عرضه شود.

زاهدی با اشاره به گسترش مباحث پایداری در دانشگاه‌ها گفت: در حال حاضر دوره کارشناسی ارشد ادبیات مقاومت که با همکاری مشترک معاونت ادبیات بنیاد حفظ آثار و وزارت علوم ایجاد شده از امسال پذیرای دانشجویان است و تعریف درس دو واحدی اختیاری آشنایی با دفاع مقدس نیز از دیگر فعالیت‌ها در راستای ورود مباحث دفاع مقدس به دانشگاه‌هاست که در نظر داریم برای برخی از رشته‌ها آن را به صورت اجباری درآوریم.

در ابتدای مراسم نیز دکتر فراهانی، رئیس دانشگاه تهران ضمن بزرگداشت یاد شهدا تاکید کرد: اگر پایداری و مقاومت شهدا و ایثارگران هشت سال دفاع مقدس نبود، امروز ملت ما اینچنین سرفراز نبود، پس برای این که در جبهه علمی بتوانیم پیرومندان قدم برداریم نیازمند آموختن تجارب دلاوران آن دوران هستیم که لازمه آن دسته‌بندی و انتشار ارزش‌ها و انتقال سینه به سینه آنها به نسل‌های آینده است.

او انتشار ارزش‌های دفاع مقدس را امری مهم تلقی کرد و یادآور شد: اگر چه بسیاری از تجارب دوران هشت ساله تاکنون منتشر شده است، اما جبهه‌های جنگ یک دنیا تجربه را با خود به همراه دارند که برای شکستن مرزهای علم و دانش ضروری است تا این تجارب از لایه‌های دل‌نوشته‌ها و دست‌نوشته‌های رزمندگان استخراج شود و در عرصه‌های علمی، فرهنگی و سیاسی کشور مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

رونمایی از کتاب‌های تازه پایداری

هم‌زمان با مراسم افتتاح کتابخانه پایداری در محل کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ۳۵ عنوان کتاب جدید تولیدی یا حمایتی و دو عنوان کتاب چاپ مجدد در قالب‌های شعر، خاطره، داستان، رمان، شعر و داستان کودک و نوجوان و رمان مستند نیز در این محل رونمایی شد.

عناوین کتاب‌های منتشر شده از سوی بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس عبارتند از مجموعه شعر دو جلدی این شرح بی‌نهایت و آوازهای سرخ بلوط حاصل شانزدهمین کنگره سراسری شعر دفاع مقدس در شهر ایلام، صحرا به دوش می‌کشد این صحرا را مجموعه شعر گردآوری شده در کنگره شعر زنان عاشورایی با موضوع نقش مبارزاتی زنان، آواز آتش نوشته محمدعلی محمدی، مجموعه شعری با موضوع مبارزات مردم کردستان در عرصه‌های انقلاب اسلامی، کسی مثل خودش اثر فاطمه نیرومندان، مجموعه خاطراتی از همسران شهید، گلچین خدا به قلم بتول خیبری، خاطرات همسر شهید محمداصغری خواه، شب‌های کمین خاطرات سردار حسن رستگاریپناه، آخرین پرواز نوشته مریم عرفانیان، عینک پدر به قلم زهرا درودیان حاوی خاطرات سید رسول شریعتی از چگونگی حضور در جبهه و شرکت در عملیات‌های دفاع مقدس، پشت خاکریز، یک نفر زنده است نوشته ساسان ناطق، مجموعه خاطرات جمعی از رزمندگان استان اردبیل، در حسرت خوبان (خاطرات سردار عبدالله ویسی) نوشته سید رحیم زارعی، قوای برای دو نفر نوشته زهره یزدان‌پناه، قره تپه، ویزای بهشت به قلم عباس جعفری مقدم، نخل و نی نوشته سید مرتضی خرم‌شهر در قالب رمان مستند به قلم رضوانیسی و قاتحان خرم‌شهر مجموعه کتاب‌هایی در روایت نقش فرماندهان زنده و شهید دارنده مدال فتح در حماسه فتح خرم‌شهر.

مردم به کتاب‌های حوزه دفاع مقدس عنوان کرد و افزود: طی چهار سال گذشته حدود ۴۰۰ هزار جلد کتاب بین کتابخانه‌های عمومی کشور توزیع شده است.

او با اشاره به قرار داشتن در نقطه آغاز جهش در نشر و گسترش ارزش‌های دفاع مقدس، اظهار داشت: هم‌اکنون در فاز اول ۵۴ هزار جلد کتاب در بین کتابخانه‌های تخصصی پایداری ۳۰ دانشگاه کشور توزیع خواهد شد که به نوعی این تعداد کتاب، موجودی فعلی انبارهای بنیاد حفظ آثار و وزارت ارشاد و سایر نهادها متولی است و سهم دانشگاه تهران از این میزان، ۲ هزار جلد کتاب مشتمل بر ۴۵۰ عنوان است، اما روند کار تجهیز در سه مرحله انجام می‌شود و در مراحل دیگر سایر کتاب‌های مورد نیاز دانشجویان در حوزه دفاع مقدس تا پایان سال جاری به دانشگاه‌ها تریق خواهد شد.

دکتر محمد مهدی زاهدی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری دیگر سخنران این مراسم بود. او راه‌اندازی کتابخانه تخصصی پایداری در دانشگاه‌ها را کاری مبتکرانه و نوآورانه در راستای چشم‌انداز علمی کشور برشمرد و یادآور شد.

وزیر علوم اضافه کرد: خودباوری و خوداتکالی به وجود آمده در جامعه کنونی حاصل دستاوردهای دفاع مقدس است که باید چنین ارزش‌هایی در قالب علمی و توسط دانشگاه‌ها به جامعه عرضه شود.

زاهدی در بخش دیگری از سخنان خود بر راه‌اندازی کتابخانه‌های پایداری و تداوم چنین حرکت‌هایی در دانشگاه تاکید و پیشنهاد کرد: با توجه به این که هفته دفاع مقدس مقارن با آغاز سال تحصیلی جدید در دانشگاه‌هاست، وزارت علوم طی هماهنگی با شورای عالی انقلاب فرهنگی، این امکان را فراهم کرده تا آغاز سال تحصیلی چند روز زودتر از موعد باشد و آمادگی لازم برای پرداختن به مباحث دفاع مقدس به صورت علمی تر در دانشگاه‌ها ایجاد شود.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری خاطر نشان کرد: دوران دفاع مقدس، دوران دفاع از مرزهای جغرافیایی علیه دشمن بود، اما امروز که دشمنان از تجاوز به این مرزها ناامید شده است، به جبهه دیگری یعنی تهاجم فرهنگی روی آورده‌اند و ملت ایران باید علاوه بر زنده نگه داشتن یاد و خاطره شهدا و ایثارگران عرصه جنگ، الگوهای چگونگی مقابله با تهاجم فرهنگی را از طریق حفظ فرهنگ دفاع مقدس شناسایی و عملیاتی کند چراکه مردم دنیا تشنه معنویت هستند و مباحث

کرد، بنیاد حفظ آثار آمادگی کامل خود را برای بهره‌مندی دانشجویان از این اسناد اعلام می‌کند. حال آن که تاکنون حدود یک میلیون سند از دوران دفاع مقدس در بنیاد جمع‌آوری شده است و حجم وسیعی از اسناد در نهادهای دیگر موجود است که باید برای تکمیل اسناد دفاع مقدس جمع‌آوری شوند.

او با اشاره به عبور از مباحث تبلیغاتی جنگ در شرایط کنونی، گفت: در حال حاضر که دوره کمال یافتگی دفاع مقدس فرارسیده است، باید حرکت‌های علمی را به صورت سازمان‌یافته دنبال کرد. در همین زمینه من پیشنهادی به ریاست قبلی دانشگاه تهران داده بودم، مبنی بر همکاری گروه تاریخ دانشگاه تهران با یکی از دانشگاه‌های کشور عراق و اکنون این پیشنهاد را به ریاست جدید دانشگاه تهران هم می‌دهم و امیدوارم با استقبال روبه‌رو شود، چراکه خطوط جنگ هشت ساله برای عبرت عراق هم که شده باید باز شود و روایت شکست‌ها نیز باید در کنار روایت فتح‌ها و پیروزی‌های به دست آمده در جنگ بازگو شود.

رئیس بنیاد حفظ آثار، راه‌اندازی رشته ادبیات پایداری در دانشگاه تهران با مشارکت دانشکده ادبیات این دانشگاه را به عنوان پیشنهاد دیگر خود مطرح کرد. باقرزاده در بخش دیگری از سخنان خود به اهتمام بنیاد حفظ آثار در تولید و نشر کتاب‌های دفاع مقدس طی سال‌های اخیر اشاره کرد و گفت: طی چهار سال گذشته تاکنون بالغ بر ۴۱۰ عنوان کتاب به طور مستقیم یا با حمایت بنیاد حفظ آثار تولید و منتشر شده است، درحالی که پیش از این ظرف ده سال تنها ۹۰ عنوان کتاب به چاپ رسیده بود و این موضوع بیانگر اهتمام جدی بنیاد به توسعه و نشر فرهنگ دفاع مقدس است.

باقرزاده تجهیز کتابخانه‌های عمومی کشور را از دیگر اهداف اشاعه فرهنگ کتابخوانی و توجه بیشتر

مراسم افتتاحیه نخستین کتابخانه تخصصی پایداری شبیه گذشته در تالار علامه امینی دانشگاه تهران برگزار شد. در این مراسم که وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، رئیس دانشگاه تهران، رئیس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و جمعی از مسئولان دانشگاهی و نویسندگان دفاع مقدس حضور داشتند، نخستین کتابخانه تخصصی پایداری در محل کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران گشایش یافت. طرح راه‌اندازی کتابخانه تخصصی پایداری در دانشگاه‌ها به دنبال تفاهم‌نامه همکاری است که چندی پیش با مشارکت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بین معاونت ادبیات و انتشارات بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و اداره کل امور فرهنگی وزارت علوم منعقد شد و در فاز اول مقرر شد ۳۰ کتابخانه تخصصی دفاع مقدس در ۳۰ دانشگاه کشور افتتاح شود. هم‌زمان با گشایش این کتابخانه در دانشگاه تهران، ۱۰ کتابخانه تخصصی پایداری دیگر نیز در دانشگاه‌های صنعتی امیرکبیر، فردوسی مشهد، تبریز، زنجان، شهید باهنر کرمان، گیلان، صنعتی اصفهان، علامه طباطبایی تهران، شهید چمران اهواز و دانشگاه یزد فعالیت خود را آغاز کردند. به گفته دکتر خرم‌شاد معاون فرهنگی وزارت علوم قرار است سایر کتابخانه‌های پایداری در دانشگاه‌ها تا بهمن ماه سال جاری راه‌اندازی شوند.

سردار میرفیصل باقرزاده، رئیس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس در این مراسم از اهتمام بنیاد حفظ آثار به موضوع کتاب سخن گفت و تاکید کرد که اقدام امروز، حرکتی در مسیر عدالت و سوق کتاب‌های دفاع مقدس به سمت دانشگاه‌هاست و هدف از این اقدام، ورود کتاب‌های دفاع مقدس به محضر جامعه دانشگاهی برای رفع اشکالات و حذف مطالب سست و بی‌اساس از این کتاب‌هاست.

او نقد منصفانه و کارشناسی کتاب‌های تولید شده در حوزه دفاع مقدس را اهداف راه‌اندازی کتابخانه‌های تخصصی پایداری در دانشگاه‌ها برشمرد و گفت: تاکنون حدود شش هزار عنوان کتاب با موضوع دفاع مقدس به چاپ رسیده، اما فضایی برای غنای بیشتر این آثار فراهم نشده است که با چنین حرکتی فضای لازم برای پیرایش کتب این حوزه مهیا خواهد شد.

باقرزاده خاطر نشان کرد، هر موضوعی اگر به صورت علمی و آکادمیک مورد بحث و بررسی قرار گیرد، تثبیت و ماندگار می‌شود. بنابراین فرهنگ دفاع مقدس نیز برای تثبیت و ماندگاری نیازمند پردازش در دانشگاه است و حال چنین فرهنگی که از مکتب قرآنی الهام گرفته و ارزش‌هایی چون توکل، ایثار و تقوا را با خود به همراه دارد، با ورود به دانشگاه، در سطح کشور نیز اشاعه می‌یابد.

رئیس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس به پیوند ارگانیک حوزه علوم انسانی با مباحث دفاع مقدس اشاره کرد و افزود: همین که دروس دفاع مقدس به عنوان دروس کمکی به حوزه علوم انسانی راه یابد، بسیار ارزشمند است چراکه با وجود گذشت سال‌های زیاد از جنگ‌های جهانی اول و دوم، کتاب‌های زیادی در این مقوله تولید شده و در دانشگاه‌های جهان تدریس می‌شود. با این حساب ورود مباحث دفاع مقدس که مفاهیم ارزشی کشور محسوب می‌شوند در دانشگاه‌ها ضروری است.

باقرزاده تاکید کرد: علاوه بر کتابخانه‌های تخصصی پایداری، اسناد دفاع مقدس نیز برای تحقیقات دانشجویان در این حوزه نیاز است ولی از آنجا که نمی‌توان در هر دانشگاه یک مرکز اسناد جنگ ایجاد

همزمان با گشایش کتابخانه تخصصی دفاع مقدس در دانشگاه تهران ۱۰ کتابخانه پایداری دیگر نیز در دانشگاه‌های کشور آغاز به کار کردند

کتاب های خودآموز زبان از استانداردهای آموزشی دور افتاده اند

خودآموز بدآموز

خودآموزها، این بحث مطرح می شود که کتاب های خودآموز منتشر شده در کشور ما از استانداردهای لازم برای استفاده مخاطبان برخوردار هستند یا خیر؟ اشرف الکتابی بدون نظر دادن درباره کتاب های خودآموز موجود در بازار، درباره کتاب های نشر استاندارد می گوید: پایه کتاب های خودآموز باید بر مبنای استاندارد جهانی و مباحث آن فصل بندی شده باشد؛ اما در عین حال کتاب هایی در بازار وجود دارد که در چاپ اول مانده و چون کار حرفه ای نکرده اند، مخاطب هم آنها را پس زده است.

بهراملو نیز می گوید: گمان نمی کنم همه کتاب های خودآموز منتشر شده، به لحاظ کیفی استاندارد باشند. متأسفانه در بسیاری از این کتاب ها، غلط های فاحشی وجود دارد که سبب یادگیری ناقص و بعضاً غلط کاربران می شود. پس سلامت کار مهم ترین مسأله ای است که متأسفانه در بسیاری از موارد نادیده گرفته می شود.

او درباره آسیب های انتشار کتاب های خودآموز مغلوط می گوید: این کار سبب از بین رفتن اعتماد خواننده می شود. خود من وقتی که می بینم کتابی اطلاعات غلط می دهد، دیگر به عنوان منبع به سراغ آن نمی روم اما کسانی که مطلقاً زبان مورد نظرشان را بلد نیستند، متأسفانه آن را غلط یاد می گیرند و غلط ها در ذهن آنها حک می شود.

مدیر انتشارات جنگل در این باره می گوید: تاکنون نشنیده ام که برای کتاب های خودآموز در ایران استانداردی تعریف شده باشد پس می توانم بگویم که این کتاب ها به صورت کاملاً سلیقه ای منتشر می شوند. شاید بتوان گفت که ۲۰ یا ۳۰ درصد این کتاب ها برای مخاطب مناسب هستند. اگر قرار باشد ناشران این کتاب ها استادان درجه یک را برای نوشتن خودآموزها به کار گیرند، هزینه زیادی می برد که همه ناشران از عهده آن بر نمی آیند، پس استادان درجه دو و سه را دعوت به همکاری می کنند و این طور می شود که کتاب به صورت استاندارد به دست مخاطب نمی رسد.

او می گوید: نویسنده این کتاب ها باید استاد باشد یا حداقل یک پله از مقطعی که برای آن می نویسد، بالاتر باشد. این مسأله به استانداردسازی این مقوله کمک می کند؛ ولی متأسفانه بیشتر کتاب های خودآموز ایران، سلیقه ای نوشته شده است. البته نمی توان توقع داشت که از ابتدا همه کتاب ها صددرصد استاندارد باشند و رقابت موجود میان سرمایه گذاران در این حوزه (یعنی مولفان و ناشران) به استانداردسازی این کتاب ها کمک می کند.

دکتر رضوانی نیز می گوید: متأسفانه بیشتر این کتاب ها استاندارد نیستند. دلیل این امر هم برمی گردد به اینکه در ایران کسانی که چند ماه یا چند سال در خارج از کشور زندگی یا تحصیل کرده اند یا چند ترم زبان درس داده اند، گمان می کنند باید در نوشتن خودآموزهای زبان طبع آزمایی کنند. حاصل آن هم انتشار کتاب های غیر مفید و غیر استاندارد است که به کار مخاطبان نمی آید و باید برای آن فکری کرد.

تصحیح و توضیح

در گزارش گسترش کتابخانه های تخصصی که در شماره گذشته به چاپ رسید، نام دکتر حبیب الله عظیمی معاون کتابخانه ملی اشتباه درج شده بود که بدین وسیله اصلاح می شود.

خودآموز یعنی مسافران ایرانی نیز می گوید: کتاب های ویژه این گروه از مخاطبان به دلیل اینکه مکالمات و واژگان روزمره را آموزش می دهد، در رفع نیازهای آنها بسیار موثر است و نمی توان ضرورت انتشار آنها را نادیده گرفت.

بهراملو نیز درباره لزوم وجود چنین کتاب هایی در بازار نشر می گوید: خیلی از مخاطبان آنقدر پول ندارند که بتوانند از کلاس های آموزش زبان استفاده کنند. بنابراین این نوع کتاب ها این امکان را فراهم می کند که با صرف کمترین هزینه، یک زبان خارجی را یاد بگیرند. البته برخی از مخاطبان هم به دلیل نداشتن وقت کافی، امکان استفاده از کلاس را ندارند و استفاده از این نوع کتاب ها، برای آنها به نوعی صرفه جویی در وقت است. مدیر انتشارات جنگل اما مطرح بودن پدیده خودآموزی Self Study در دنیای امروز را مورد توجه قرار می دهد و می گوید: انتشار کتاب های خودآموز، عرف و شیوه ای جاافتاده و بین المللی است. با توجه به گرفتاری های زندگی امروز، امکان رفتن به کلاس آموزش زبان برای همه اقشاری که ناگزیر از آموختن زبان هستند، وجود ندارد. پس نمی توان ضرورت انتشار این نوع کتاب ها را انکار کرد.

می توان گفت مهم ترین عاملی که ضرورت انتشار کتاب های خودآموز را دو چندان می کند، دسترسی نداشتن به کلاس های آموزشی برای همه افراد است. مدیر موسسه ترجمه همزمان می گوید: در بسیاری از نقاط دورافتاده کشور، افراد بسیار مستعدی زندگی می کنند که برای شرکت در کنکور یا فراگیری صرف، نمی توانند از کلاس های زبان خارجی استفاده کنند. بنابراین زمانی که معلم و کلاس در دسترس آنها نیست، استفاده از کتاب های خودآموز می تواند حتی المقدور جای خالی معلم را پر کند. خصوصاً اینکه، امروزه کتاب های خودآموز با لوح فشرده یا نوار همراه است و می توان گفت خودآموزی، خیلی در تلفظ صحیح کلمات ایجاد نمی کند؛ اما همه اینها زمانی معنا دارد که مخاطب به کلاس و معلم دسترسی نداشته باشد.

استانداردهای خودآموزی

پس از ذکر ویژگی ها و ضرورت های انتشار

ادبیات انگلیسی و مدیر موسسه ترجمه همزمان در ابتدای بحث درباره ویژگی های کتاب های خودآموز، این نکته را روشن می کند که یک کتاب خودآموز هر قدر هم جامع باشد، نمی تواند به طور کامل جای معلم را بگیرد.

وی در ادامه درباره ویژگی های این کتاب ها می گوید: مهم ترین نکته ای که باید در انتشار این کتاب ها مد نظر قرار گیرد، این است که قدم هایی که یک معلم در کلاس آموزش زبان برمی دارد، در نگارش آنها لحاظ شده باشد که البته این قدم ها نسبت به اینکه مخاطب در چه سطحی است، متفاوت است. بنابراین مولف یک کتاب خودآموز باید در نظر داشته باشد که مخاطب چه سنی دارد، چه میزان معلومات دارد و با چه هدفی قصد آموختن زبان خارجی را دارد. آن گاه اقدام به نوشتن کتاب کند. بنابراین نمی توان ویژگی های کلی برای این گونه از کتاب ها در نظر گرفت و این مخاطب است که ویژگی ها را برای مولف تعریف می کند.

کتاب های خودآموز؛ بخوانیم یا نخوانیم؟

انتشار کتاب های خودآموز در کشور چه ضرورت هایی دارد؟ مدیر نشر استاندارد در پاسخ به این سوال با اشاره به تفکیک مخاطبان در بحث قبلی می گوید: درباره گروه مخاطبان دانشجوی و دانش آموز، انتشار این کتاب ها البته در صورتی که ماهیت حل المسائل را نداشته باشد، نقش راهنما را دارد و مفید است. او درباره گروه سوم مخاطبان کتاب های

کسانی که چند ماه یا چند سال در خارج از کشور زندگی یا تحصیل کرده اند یا چند ترم زبان درس داده اند، گمان می کنند باید در نوشتن خودآموزهای زبان طبع آزمایی کنند

شاید بتوان آموختن زبان های خارجی را پدیده ای همه گیر در روزگار مادنست. انسان معاصر به ضرورت زندگی در دنیای مدرن، ناگزیر از برقراری ارتباط با جوامع دیگر است و این ارتباط جز از رهگذر زبان، ناممکن می نماید.

زبان آموزی امروز دیگر تنها به فراگیری زبان های چون انگلیسی، فرانسه و آلمانی محدود نمی شود بلکه دامنه گسترده تری یافته است.

برای آموختن هر زبان نو، راه هایی مانند استفاده از معلم خصوصی، استفاده از کلاس های عمومی زبان آموزی و استفاده از کتاب های خودآموز وجود دارد. در این میان کتاب های خودآموز زبان های انگلیسی، فرانسه، ایتالیایی، اسپانیایی، آلمانی و... از سوی بسیاری از مردم بسته به نوع نیاز مورد استفاده قرار می گیرد که همین امر، کتاب های خودآموز را به شاخه های تازه ای تقسیم می کند.

بحث درباره ویژگی های کتاب های خودآموز زبان را در ابتدا باید با تعریف مخاطبان آنها آغاز کرد.

حسن اشرف الکتابی مدیر نشر استاندارد می گوید: در عرصه کتاب های آموزش زبان، نخستین مسأله ای که باید مورد توجه قرار گیرد، مخاطب شناسی است و چون همه مخاطبان در یک سطح نیستند، بنابراین باید در انتشار کتاب های خودآموز برای هر یک از آنها، ویژگی های خاصی را در نظر بگیریم.

این ناشر، مخاطبان کتاب های خودآموز زبان را به سه گروه دانش آموزان و دانشجویان، فراگیران دانشگاهی زبان و فراگیران مقطعی زبان تقسیم می کند و می گوید: کتاب های خودآموز گروه اول، در واقع همان کتاب های کمک درسی هستند اما برای گروه دوم، بیشتر از کتاب های وارداتی استفاده می شود که هر موسسه ای با توجه به روش خود، کتاب های متفاوت ناشران خارجی را مورد استفاده قرار می دهد. برای سومین گروه مخاطبان نیز که بیشترین تعداد آنها را مسافران ایرانی تشکیل می دهد، با استفاده از منابع خارجی، کتاب هایی منتشر می شود.

مهناز بهراملو کارشناس زبان انگلیسی و مولف کتاب «فرهنگ رهیافت (فراگیری آسان واژه های انگلیسی از طریق تک واژه های آن) درباره ویژگی های یک کتاب خودآموز زبان می گوید: اولین شاخصه برای این نوع کتاب ها، روانی زبان آنهاست. یعنی باید به گونه ای نوشته شده باشند که مخاطب به راحتی با نثر آنها ارتباط برقرار کند و آن را بفهمد. به طور کلی، این کتاب ها به لحاظ ویرایش و نگارش باید وضعیت قابل قبولی داشته باشند، البته دقت در درستی مطالب را هم نباید نادیده گرفت.

مجتبی سجاد مدیر انتشارات جنگل نیز مهم ترین ویژگی کتاب های خودآموز زبان را انتخاب درست مولف می داند و می گوید: مولف یک کتاب خودآموز باید حتماً سابقه تدریس داشته باشد و بداند که چه نحوه تدریس و چه نوع بیانی را برای مخاطب خود انتخاب کند. دو مین ویژگی که در انتشار این کتاب ها باید مد نظر قرار گیرد، روانی و سلیس بودن محتوای آن است تا برای مخاطب قابل فهم باشد. از طرفی چون کتاب خودآموز، بدون معلم مورد استفاده می گیرد، نباید در درک مفاهیم، سوال بدون پاسخی ایجاد کند. این ناشر، گزیدگی و طرح بدون زوائد مطالب را ویژگی دیگر این کتاب ها می داند و می گوید: خودآموز باید برای خواننده قابلیت سنجش داشته باشد و هر فصل همراه با سوالاتی باشد که خواننده بتواند با پاسخگویی به آنها، یادگیری خود را محک بزند. اما دکتر عبدالحمود رضوانی مدرس زبان و

دیداری از مراسم بزرگداشت آقابزرگ تهرانی صاحب کتاب «الذریعه»

کتابشناخت تشیع ۱۰۰ ساله شد

انجمن آثار و مفاخر فرهنگی یکشنبه گذشته و در آخرین روزهای ماه مبارک رمضان، میزبان مجلسی در تجلیل از حاج شیخ آقابزرگ تهرانی مقارن با صدمین سال شروع تالیف اثر جاویدان وی الذریعه بود. الذریعه اثری عظیم در چندین مجلد است که به مثابه دایره المعارفی دقیق در کتاب شناسی و شخصیت شناسی شیعه، انبوهی از اطلاعات گرانها درباره کتاب های علوم اسلامی و شیعی و مولفان آنها را در خود گرد آورده و به واقع ثبت و ضبط معارف تشیع است. گذشته از اهمیت کتاب شناختی الذریعه، باید به بعد حدیث شناختی آن نیز اشاره کرد که برخی از سخنرانان جلسه مذکور به شرح آن پرداختند. به هر روی، الذریعه آقابزرگ تهرانی، اثری است که با وجود گذشت چندین دهه از تالیف آن، هنوز هم الگویی مفید برای طرح های کتاب شناسی و مرجع شناسی است.

در این نشست دکتر مهدی محقق، حجت الاسلام محمدرضا جلالی، حجت الاسلام رضا مختاری و تنی چند از صاحب نظران دیگر به سخنرانی پرداختند.

در ابتدا طبق روال جلسات انجمن مفاخر، دکتر مهدی محقق، رئیس هیئت مدیره این انجمن به ایراد سخنرانی پرداخت. وی با تاکید بر اهمیت آقابزرگ تهرانی و الذریعه اش در باب علم الحدیث گفت: آقا بزرگ تهرانی از بزرگان علم حدیث در دوره معاصر بوده و در همین الذریعه حدود ۸۰۰ اجازه نقل روایت را ذکر کرده است.

وی افزود: بحث حدیث و مسئله صحت و وثوق احادیث و ناقلان آنها، از دغدغه های بزرگ علما در فرهنگ اسلامی بوده است؛ یعنی تحقیق کردن در سلسله سند و این که کسانی که یک حدیث را روایت کرده اند، در چه پایه ای از اطمینان هستند. این امر موجب حفظ و تثبیت علم می شود؛ به مصداق سخن پیغمبر اکرم (ص) که فرمود: قید العلم بالکتاب؛ یعنی علم را به کتاب مقید کنید (تا ماندگار شود). دانشمندان مسلمان به سفرهایی با مشقت های بسیار می رفتند تا به خدمت استاد معتبر برسند و از وی حدیث استماع کنند؛ یا آن استاد املا کند و ایشان استملا. این همه به این دلیل بوده که در ساحت روایت شناسی، کسی را یاری آن نباشد که غیر حدیث را وارد حدیث کند. با توجه به این که جعالان و بطلان در هر زمان بوده اند... محقق در پایان، تلاش و زحمت علمایی نظیر آقابزرگ را که سنت نقل حدیث را زنده نگاه داشته اند، برای فرهنگ اسلامی و شیعی بسیار مغتنم شمرد.

تلاش در راه اجازه

در ادامه نشست بزرگداشت شیخ آقابزرگ تهرانی، حجت الاسلام سید محمدرضا حسینی جلالی، پژوهشگر برجسته علم الحدیث در حوزه علمیه قم به سخنرانی پرداخت و در راستای اظهارات دکتر محقق، بر اهمیت آقابزرگ تهرانی در حوزه حدیث تاکید کرد. وی گفت: مرحوم آقابزرگ در باب اجازه اهتمام ویژه ای داشت. وی کتابچه مستقلی هم در این باره تالیف کرد اما

اجازه چیست؟ اجازه نوعی گواهی نامه علمی است که یک استاد از مشایخ خود اجازه نقل حدیث گرفته و به شاگردانش اجازه می دهد که آنها نیز نقل روایت کنند. یعنی استاد بر یک کتاب (در هر موضوعی) و صحت آن واقف شده و به شاگردان خویش می گوید که من این کتاب را با این صحت از استادانم گرفته ام و شما نیز از قول من صحت آن را نقل کنید. جلالی فایده اجازه را در این دانست که علم با درستی و اتقان از گذشتگان به آیندگان منتقل می شود؛ بدین ترتیب که استاد محقق، کتاب صحیح را از اساتید خود می گیرد و به تلامذد خویش می دهد و این به نحوی ارتباط بین قدیم و جدید یا نسل قبل و نسل بعد است.

اهمیت کتاب شناسی

اما سخنان حجت الاسلام رضا مختاری بیش از همه به موضوع کتاب شناسی و جایگاه ممتاز الذریعه در این حوزه اختصاص داشت. مدیر موسسه کتاب شناسی بزرگ شیعه در قم با پاسداشت یکصدمین سال تالیف الذریعه و چهلمین سال درگذشت آقابزرگ تهرانی گفت: اهمیت کار آقابزرگ در الذریعه هنگامی معلوم می شود که بدانیم در روزگار تالیف این کتاب، اقبال چندانی به کار کتاب شناسی نمی شد و اهمیت و ارزش این موضوع روشن نبود. حتی ممکن بود چنین کارهایی حمل به بی سوادی شود. اما مرحوم تهرانی با عزم یولادین خود این کار عظیم را به انجام رساند. وی با اشاره به این که در آن زمان نه کتابخانه های مرتب و منسجمی

مثل امروز وجود داشت و نه کتاب های چاپی به اندازه کنونی موجود بود، اظهار داشت: شیخ آقابزرگ تهرانی مجبور بود با سر زدن به انبوه کتابخانه های پراکنده و شخصی در حوزه ها و منازل و با صرف وقت و دقت بسیار، این اطلاعات گسترده را گردآوری کرده و به دست آیندگان برساند. مختاری به عنوان دست اندرکار فعال در امر کتاب شناسی معتقد بود که اطلاعات ناب و دقیق در الذریعه به قدری است که حتی امروز هم با وجود نشر این همه فهرست و تذکره و کتاب شناسی، بی نیاز از الذریعه نیستیم؛ تعدادی از کتاب ها و نسخه هایی که آقابزرگ معرفی کرده اکنون اثری از آنها نیست یا در کتابخانه های اروپا موجودند. ممکن است عده ای اشکال بگیرند که در الذریعه اطلاعات خطا هست؛ باید گفت که حتی بیش از این تعداد خطایی که در الذریعه پیدا شده، برای کتابی با این حجم، طبیعی و پذیرفتنی است و اگر چند اشتباه در الذریعه یافتیم به معنای نقص کار آقابزرگ نیست. اما واقعیتی که مختاری از آن با تأسف یاد کرد این است که بعد از شیخ آقا بزرگ تهرانی، کار وی در حوزه کتاب شناسی و شخصیت شناسی ادامه پیدا نکرد و به عبارتی الذریعه در بین ما ادامه حیات نداد. وی گفت: با گذشت ۴۰ سال از وفات شیخ آقا بزرگ تهرانی هنوز بعضی از آثار او چاپ نشده است. آن آثاری هم که به چاپ رسیده، متناسب با چاپ های چهل پنجاه سال پیش است. یعنی ما یک چاپ مرتب و شکیل و امروزی از الذریعه و سایر آثار تهرانی، که قابل عرضه به دنیا باشد، در دست نداریم.

این پژوهشگر کتاب شناسی از کار شاگرد شیخ آقا بزرگ تهرانی، مرحوم سید عبدالعزیز طباطبایی تجلیل کرد که مستدرک الذریعه را نوشته و اطلاعات چندین هزار کتاب را نیز بر الذریعه افزوده اما هنوز منتشر نشده است. مختاری در انتهای کار موسسه تحت سرپرستی اش هم اشاره کرد و گفت: نغمه آن داریم تا کار بزرگانی همچون تهرانی را ادامه بدهیم و دانشنامه هایی هم در بخش کتاب شناسی و هم در بخش شخصیت شناسی منتشر سازیم تا معارف تشیع، حفظ و به دنیا معرفی شود.

بسمه تعالی

فراخوان

خانه کتاب

به منظور اجرای قانون برنامه چهارم توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی کشور و برای هدفتن کردن یارانه های حوزه نشر و هدایت آنها به سوی مصرف کنندگان واقعی، طرح توزیع کارت الکترونیکی خرید کتاب ویژه دانشجویان، طلاب علوم دینی، اهل قلم و دیگر واجدان شرایط با حمایت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توسط موسسه خانه کتاب به اجرا درمی آید.

بر اساس این طرح، کارت الکترونیک خرید کتاب جایگزین بین های کاغذی شده و افراد با در اختیار داشتن این کارت و یک شماره رمز می توانند تا سقف شارژ شده در کارت، اقدام به خرید کتاب نمایند. بر اساس محاسبات و آمارهای موجود پیش بینی می شود در سراسر کشور حدود چهار میلیون نفر مشمول این طرح شوند. بر این اساس و به منظور ایجاد زیرساخت های لازم، ضروری است کتابفروشی ها که آخرین حلقه توزیع کتاب در کشور محسوب می شوند، به سامانه دریافتی این کارت ها مجهز شوند. لذا از کلیه ناشران و کتابفروشان که دارای مجوز معتبر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و یا اتحادیه صنعتی بوده و تاکنون موفق به استفاده از این سیستم در فروشگاه خود نشده اند، تقاضا می شود جهت نصب دستگاه کارت خوان، فرم زیر را تکمیل و به همراه تصویر مجوز مربوطه به نشانی: خیابان انقلاب- بین صبای جنوبی و فلسطین- موسسه خانه کتاب- طبقه منفی دو ارسال و یا به صورت حضوری به موسسه خانه کتاب ایران بخش کارت الکترونیکی خرید کتاب مراجعه نمایند.

فرم درخواست نصب دستگاه کارت خوان	
نام واحد فروشگاهی / کتاب فروشی / انتشاراتی	
نشانی:	شماره تلفن:
نشانی الکترونیکی:	سال تاسیس:
مشخصات مدیر مسئول:	
نام:	نام خانوادگی:
صادره از:	متولد:
	شماره شناسنامه:
	کد ملی:

سایر محمدی

«دانشنامه ادب فارسی» عنوان کلی مجموعه‌ای چند جلدی است که به تازگی هفتمین کتاب و نهمین مجلد آن به نام «ادب فارسی در جهان عرب» به اهتمام حسن انوشه از سوی سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در قطع رحلی منتشر شده است. جلد اول این مجموعه با نام «ادب فارسی در آسیای میانه» هم اکنون در آستانه تجدید چاپ است. انوشه همچنین با تلاش گروهی از صاحب نظران اهل قلم و دانشنامه پژوهان ایران و جهان طرح تالیف و تدوین مجلد دیگری از این مجموعه تحت عنوان «ادب فارسی در مرزهای سیاسی امروز ایران» را در دست دارد که در آینده نزدیک منتشر خواهد شد. وی در طول سال‌های گذشته سرپرستی ۹ مجلد از دانشنامه ادب فارسی را به عهده داشت و بیش از ده جلد کتاب در زمینه تاریخ و فرهنگ ایران تالیف یا ترجمه کرده است. ایران در سپیده دم تاریخ نیز نوشته جورج کامرون است که با ترجمه حسن انوشه در اواسط دهه شصت از سوی انتشارات علمی - فرهنگی چاپ و منتشر شد و هفته گذشته چاپ چهارم آن به بازار آمد.

انتشار هفتمین جلد «دانشنامه ادب فارسی» در گفت و گو با دکتر حسن انوشه

قند پارسی از حجاز تا شام

شاهنامه در جهان عرب، مولوی در جهان عرب، سعدی و حافظ، عمر خیام در جهان عرب و... را در این دانشنامه آوردیم. آیا در تالیف دانشنامه الگو یا نمونه‌ای پیش رو داشتید؟

واقعیت این است که ما برای تالیف و تدوین این دانشنامه هیچ الگویی نداشتیم. در واقع کار ما مانند راه رفتن در تاریکی بود. کاری که ما در این زمینه کردیم در فرهنگ ما سابقه نداشته است. این که گروهی درباره فرهنگ و زبان فارسی در جهان عرب در قالب یک دایرةالمعارف حرف بزنند و بنویسند در کشور ما سابقه نداشت. ما برای اولین بار این مسیر را طی کردیم، ان شاءالله بعد از این صاحب نظرانی پیدا شوند و بهتر از این کار کنند و آثار بهتری بنویسند و در این زمینه دانشنامه کم نقص تری عرضه کنند.

اخیرا کتاب «ایران در سپیده دم تاریخ» هم با ترجمه شما تجدید چاپ شده است.

این کتاب، چاپ چهارم است که به بازار آمده است و موضوع آن مربوط به بخشی از تمدن ایرانی پیش از ورود آریایی‌ها به ایران است. یعنی درباره تمدن عیلام است. نویسنده این کتاب جورج کامرون یک ایران شناس آمریکایی است که غیر از کتاب مذکور، یک کتاب کارآمد و پژوهشی دیگر به نام «دستور زبان عیلامی» دارد.

ایران در سپیده دم تاریخ به چه مسائلی پرداخته است؟

پیش از این که آریاییان به ایران بیایند، در ایران چندین تمدن پراکنده وجود داشت. تمدن تپه سیلک کاشان، تمدن جیرفت در جنوب، تمدن عیلامی که همه با هم ارتباط داشتند با تمدنی که در دره رودخانه سند وجود داشت به نام «مونهجودارو». بعد این تمدن‌ها به طریقی با یکدیگر ارتباط یافتند و یک تمدن بومی مثل تمدن مازندران را تشکیل دادند. کتاب ایران در سپیده دم تاریخ درباره تاریخ یک گوشه از ایران است؛ مثل خوزستان و لرستان و فارس و بخشی از بوشهر.

در زمینه «دانشنامه ادب فارسی» روی چه کتابی کار می‌کنید؟

الان مشغول کار روی کتاب «ادب فارسی در مرزهای سیاسی کنونی ایران» هستیم و حدود پنج هزار مقاله برای تدوین این کتاب نوشته و آماده شده است. اما هنوز حدود دو سال دیگر فرصت لازم است تا این مجلد سر و سامان بگیرد و شکل نهایی خودش را پیدا کند تا به دست چاپ بسپاریم.

از مجموعه «دانشنامه ادب فارسی» کدام مجلدات تجدید چاپ شده است؟

جلد اول ادب فارسی در آسیای میانه به زودی تجدید چاپ می‌شود و تقریباً حدود ۲۵۰ صفحه هم به صفحات قبلی آن اضافه می‌شود. در این صفحات به مواردی که ضعف داشتیم یا مطلب نارسا و کمرنگ بود، پرداختیم. مثلاً در بخش قزاقستان کمی ضعف داشتیم یا درباره ازبکستان مطالب کامل و رسا نبود که در صفحاتی که اضافه می‌کنیم به آن ضعف‌ها و نواقص و کمبودها پرداخته و آنها را تکمیل می‌کنیم.

ایران و روابط ایران و اعراب در آن مقطع بحث کرده‌اند.

آیا زبان فارسی قبل از ورود اسلام به ایران به زبان عربی راه یافته بود؟

بله. آنقدر زبان فارسی در زبان و فرهنگ عرب نفوذ داشت که بسیاری از واژگان فارسی در کتاب آسمانی ما قرآن مجید هم آمده است. آنچه که مربوط به تجمل و زینت می‌شود، مثل لباس، موسیقی، اسامی گل‌ها و... همه جزو واژگانی هستند که پیش از اسلام به زبان عربی راه یافته بود. دیگر این که دانشمندان به ویژه شاعران عرب به عراق می‌آمدند چون در آن زمان مرکز حکومت ساسانیان در تیسفون بود و از فرهنگ ایرانیان استفاده فراوان می‌کردند.

با این وصف وقتی بحث جنبش ترجمه در قرن دوم مطرح شد، ایرانیان زمینه پیشبرد این جنبش را داشتند...

اولین رئیس بیت الحکمه که در زمان خلافت مامون عباسی تاسیس شده بود، یک ایرانی بود. ایرانیان در این مورد سابقه داشتند. ایرانیان نخستین مردمی بودند که قرآن را به زبان خود ترجمه کردند. آیا در این دانشنامه فقط به چهره‌ها پرداخته‌اید، یا...

در این دانشنامه همه مسائل را مطرح کردیم،

همچنان که مرحوم محمد محمدی ملایری در کتاب پنج جلدی «تأثیر فرهنگ ایرانی بر فرهنگ عربی» تحقیقات عمیق و دامنه‌داری در این زمینه داشت. کتاب دکتر محمدی ملایری پژوهشی بسیار ارزشمند و خواندنی است.

منابع این تحقیقات چه آثاری بودند؟

برای نوشتن همین چند صفحه مقدمه از منابع بسیار زیادی استفاده کردم اما متأسفانه از این منابع نام نبردم. اما در این زمینه منابع دست اول فراوانی هست. منابع دست دوم فراوانی هم وجود دارد که یکی از این منابع تاریخ ایران کمبریج است. کتاب‌های زیاد دیگری هم هست که راجع به این دوره از تاریخ

دقیقاً همین‌طور است. ما فقط به ادبیات فارسی در جهان عرب پرداخته‌ایم. یعنی تأثیر و تأثیری که ادبیات فارسی در جهان عرب داشته و آثاری که سبب ساز این تأثیر و تأثر بوده‌اند و ادیبان و شاعرانی که خالق این آثار بوده‌اند، در این دانشنامه مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند.

آقای آذرتاش آذرنوش هم سال گذشته کتابی در این زمینه منتشر کرده بود.

این کتاب آقای آذرنوش از زمان انتشارش در سال گذشته تا امروز چندین بار تجدید چاپ شده است. این کتاب درباره تأثیر زبان و فرهنگ ایرانی بر فرهنگ و زبان عربی است. اما آقای آذرنوش در این کتاب، فقط به دوره پیش از اسلام اکتفا کرده است.

نخستین رئیس بیت الحکمه یک ایرانی بود، ایرانیان در این مورد سابقه داشتند، آنها نخستین مردمی بودند که قرآن را به زبان خود ترجمه کردند

آقای انوشه، اخیراً هفتمین کتاب از مجموعه «دانشنامه ادب فارسی» به سرپرستی شما چاپ و منتشر شد. این کتاب به کدام حوزه جغرافیایی می‌پردازد؟

این کتاب هفتمین جلد از مجموعه دانشنامه ادب فارسی است که به ادب فارسی در جهان عرب اختصاص دارد. پیشینه پیوندهایی که ایرانیان در روزگار شکوفایی تمدن عیلامی با اعراب در کرانه‌های جنوبی خلیج فارس داشتند، دست کم به روزگار هخامنشیان می‌رسد و این ارتباط تا به امروز تداوم یافته است. حاصل این ارتباط تأثیرات متقابلی است که زبان عربی و فارسی از یکدیگر پذیرفته‌اند. این تأثیرات گاهی آنقدر عمیق است که در پاره‌ای موارد حتی بر حوزه نحو زبان نیز وارد شده است. با آن که زبان عربی و فارسی از دو خانواده زبانی کاملاً جداگانه هستند اما به دلیل عمق روابط متقابل اجتماعی، سیاسی و به ویژه دینی، هر دو زبان دچار تغییر و تحول شدند. حقیقت این است که روزگاری در میان ایرانیان دو زبان رواج و رونق داشت. بدین ترتیب ادیبان و شاعران بزرگی از هر دو ملیت و هر دو زبان سربر آوردند و آثار متعددی آفریدند. در واقع این کتاب، بازتابی از این تأثیرات متقابل است و به ادب فارسی در جهان عرب می‌پردازد.

استاد شهید مطهری هم کتابی با عنوان «خدمات متقابل ایران و اسلام» دارد که در همین مباحث نگاشته شده است.

استاد شهید مطهری در آن کتاب به خدمات متقابل ایران و اسلام بدون محدودیت‌های جغرافیایی می‌پردازد. آن استاد شهید به جنبه‌های اسلامی در همه زمینه‌ها پرداخته است؛ این که ما به عنوان ایرانی چقدر در فرهنگ اسلامی تأثیر گذار بوده‌ایم و اسلام چقدر بر فرهنگ ایرانی تأثیر گذاشته است.

اما در کتاب ادب فارسی در جهان عرب به تأثیر و تأثر دینی نمی‌پردازیم و اختصاصاً روابط ایرانیان با جهان عرب را از منظر دین بررسی نمی‌کنیم.

اگرچه چهره‌های برجسته دینی را که آثاری به زبان فارسی خلق کرده‌اند، مد نظر داشتیم و به آنها پرداختیم. یعنی همه کسانی که به عنوان شاعر و ادیب اثری در زبان فارسی تالیف کرده‌اند، آثارشان مورد بحث و بررسی قرار گرفته و این که چه تأثیری بر جهان عرب داشته یا چه تأثیری از آنها گرفته‌اند.

در این دانشنامه صرفاً به ادبیات و فرهنگ پرداخته شده است؟

دقیقاً همین‌طور است. ما فقط به ادبیات فارسی در جهان عرب پرداخته‌ایم. یعنی تأثیر و تأثیری که ادبیات فارسی در جهان عرب داشته و آثاری که سبب ساز این تأثیر و تأثر بوده‌اند و ادیبان و شاعرانی که خالق این آثار بوده‌اند، در این دانشنامه مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند.

آقای آذرتاش آذرنوش هم سال گذشته کتابی در این زمینه منتشر کرده بود.

این کتاب آقای آذرنوش از زمان انتشارش در سال گذشته تا امروز چندین بار تجدید چاپ شده است. این کتاب درباره تأثیر زبان و فرهنگ ایرانی بر فرهنگ و زبان عربی است. اما آقای آذرنوش در این کتاب، فقط به دوره پیش از اسلام اکتفا کرده است.

محمد ستایش

تفسیری بر شعر شمس المناقب شمس الشعرا سروش اصفهانی عنوان کتابی است که به اهتمام عبدالمحمد آیتی از سوی نشر پژواک کیوان چاپ و منتشر شده است. در عین حال آیزیس و اوزیریس هم نمایشنامه‌ای از توفیق الحکیم شاعر و نویسنده مصری با ترجمه آیتی است که به تازگی از سوی همین ناشر به بازار آمده است. آیتی در سال ۱۳۰۵ در بروجرد متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در آن شهر گذراند. در سال ۱۳۲۷ از دانشکده علوم معقول و منقول در رشته معقول (فلسفه) فارغ التحصیل و به دبیری دبیرستان‌های تهران و شهرستان‌ها مشغول شد و در ادامه تدریس در دانشگاه دماوند و فارابی را پذیرفت. وی پیش از چهل عنوان کتاب اعم از تالیف و ترجمه در حوزه دین، فلسفه و ادبیات دارد که ترجمه قرآن مجید، نهج البلاغه، صحیفه سجاده، معجم الادب، معلقات سبعه و... از آن جمله است. آیتی هم اکنون کتابی تحت عنوان «جغرافیای شعر فارسی» در دست تالیف دارد که در آینده نزدیک منتشر خواهد شد. وی عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی است.

همراه با عبدالمحمد آیتی و «تفسیری بر شعر شمس المناقب»

جغرافیای شعر فارسی

شمس المناقب به صورت نسخه خطی به دست شما رسید؟

نه. یک نسخه از این اثر به صورت چاپ سنگی در اختیار داشتیم که تصمیم گرفتیم آن را برای علاقه‌مندان به شعر فارسی چاپ و منتشر کنیم. در این کتاب، قصاید سروش اصفهانی را همپایه و هموزن قصاید فرخی دانسته‌اند. آیا واقعا همین طور است؟

دوره سروش اصفهانی با دوره فرخی سیستانی حدود هفتصد - هشتصد سال فاصله دارد و بعد از اینکه سبک هندی رواج پیدا کرد بین شعرای ایران، عده‌ای تصمیم گرفتند دوباره به شعر سبک قدیم برگردند. سروش و شاعران دیگری به سبک قدیم رجعت کردند شاعران دوره بازگشت نامیده می‌شوند. سروش اصفهانی در سرودن قصیده، سبک فرخی سیستانی را دارد و شعرش از استخوان بندی قرص و محکمی برخوردار است. به همین خاطر شعر او را همطراز شعر فرخی دانسته‌اند. شعر سروش به لحاظ اقتدار و صلابت زبان واقعا قابل تحسین و ستایش است.

محمدجعفر محجوب تصحیح و منتشر شد اما کتابی که من آن را منتشر کردم اثر جداگانه‌ای است که به نام «شمس المناقب» شناخته می‌شود.

در این کتاب چه مقطعی از شعر فارسی را مورد مطالعه قرار داده‌اید؟

در این کتاب شعر فارسی از آغاز تا قرن هفتم هجری مورد کندوکاو و مطالعه قرار گرفته و تمام شهرهایی که در شعرهای این مقطع از تاریخ از آنها نام برده شده، فیش برداری شده‌اند و شناخت کاملی از آنها به دست داده می‌شود.

تعداد این فیش‌ها چقدر است و حجم این کتاب به چند صفحه خواهد رسید؟

تعداد فیش‌ها زیاد است، البته هنوز فیش‌ها پاکت‌نویس نشده‌اند تا حجم کتاب را تخمین بزنم اما شاید این کتاب در سیصد صفحه چاپ شود.

در این تحقیق چرا شعر فارسی از قرن هفتم به بعد مورد مطالعه قرار نگرفته است؟

بیشترین شهرهای تاریخی که در شعر فارسی از آنها نام برده می‌شود مربوط به همان دوران می‌شود. یعنی بیشتر در قصاید شاعران از این شهرها سخن می‌رود البته ممکن است در قصاید و شعرهای دوران بعد هم اسمی این شهرها تکرار شود یا نام شهرهای دیگری آمده باشد که زیاد نیست.

آقای آیتی چه شد که از بین شاعران قرون گذشته به سراغ سروش اصفهانی رفتید و اشعار او را برای تفسیر انتخاب کردید؟

سروش اصفهانی یکی از بزرگترین شاعران شعر فارسی در دوران بازگشت است. او که شعرش متعلق به دوره بازگشت است در سال ۱۳۲۸ قمری در سده اصفهانی متولد شد. نام اصلی اش میرزا محمد علی بود و به سروش تخلص می‌کرد. سروش وقتی در پانزده سالگی از سده به اصفهان آمد، مورد توجه حجت الاسلام سید محمدباقر شفق‌ی بی‌آبادی یکی از مراجع مهم و معتبر زمان خود قرار گرفت. وقتی شاعر جوان از اصفهان راهی تهران شد اعتباری پیدا کرد اما همه شهرت او در دوره ناصرالدین شاه پیدا شد و در این دوره است که دیوان قصاید او به عنوان مهم‌ترین اثرش او را در ردیف شاعرانی چون فرخی سیستانی می‌نشانند.

دیوان اشعار سروش اصفهانی تا حالا منتشر نشده بود؟

چرا، دیوان اشعار او سال‌ها پیش توسط

آقای آیتی چه شد که کتاب «شمس المناقب» سروش اصفهانی را منتشر کردید؟

شمس المناقب قصایدی است نزدیک به دو هزار بیت که در منقبت حضرت محمد (ص) و در نعت امیر مومنان حضرت علی (ع) و در ستایش حضرت حجت (عج) سروده شده است. حتی قصیده‌ای در نعت حضرت فاطمه معصومه (س) دارد.

غیر از «شمس المناقب» در این ایام کتاب دیگری هم منتشر کرده‌اید؟

جدیدترین کتابی که از من منتشر شده آیزیس و اوزیریس از توفیق الحکیم است. آیزیس و اوزیریس دو تن از شخصیت‌های باستانی مصر هستند. آیزیس مردی است و اوزیریس همسرش است. این کتاب را توفیق الحکیم شاعر و نویسنده بزرگ مصر در قالب نمایشنامه نوشته است. علاوه بر این سه کتاب دیگر هم از توفیق الحکیم ترجمه کرده‌ام به نام «پکمالیون»، «سلطان سرگردان» و «شهرزاد» که هر سه کتاب را انتشارات پژواک کیوان منتشر می‌کند.

زمان دقیق چاپ سه کتاب دیگر توفیق الحکیم مشخص نیست؟

واقعیت این است که ناشر پشت جلد کتاب آیزیس و اوزیریس چاپ این سه کتاب را هم آگهی کرده است، پس معلوم است که مشغول کار روی این سه کتاب هستند و چاپ آنها را تدارک می‌بینند.

چه چیزی در این آثار بود که شما را ترغیب به ترجمه چهار کتاب از توفیق الحکیم کرد؟

این چهار کتاب از آثار موفق توفیق الحکیم نویسنده برجسته مصری است. من خیلی علاقه مند بودم که از توفیق الحکیم اثری ترجمه و چاپ کنم. بی‌جهت نیست که او نویسنده بزرگ مصر شناخته می‌شود. من هم در جریان مطالعه آثارش این کتاب‌ها را برای ترجمه انتخاب کردم اما این که موضوع این آثار چه بوده و به چه دلیل از بین همه آثار این نویسنده مصری، چهار کتاب فوق را برای ترجمه انتخاب کردم، به خاطر ندارم. ولی مطمئن باشید بی‌دلیل این چهار کتاب را انتخاب نکرده‌ام. من کلاً تمام کتاب‌هایی را که تا الان ترجمه کرده‌ام یا نوشته‌ام و به چاپ سپرده‌ام تماماً به میل و علاقه خودم فراهم آورده‌ام چون هیچ وقت کار سفارشی قبول نکردم و نمی‌توانم قبول کنم.

شنیده‌ایم در حال حاضر روی کتاب «جغرافیای شعر فارسی» کار می‌کنید؟

«جغرافیای شعر فارسی» مدتی است که فیش برداری‌اش به پایان رسیده و همه فیش‌ها را در اختیار خانم حکیمه دسترنجی قرار داده‌ام تا آن را تنظیم و تدوین کنند.

در این کتاب نام شهرهایی که در شعر فارسی آمده معرفی می‌شود، مثلاً در شعر آن که بر کند به یک حمله در قلعه نای/ آن که بشکست به یک ضربه حصار بشلنگ اسم دو شهر از شهرهای قدیم ایران آمده که من در کتاب «جغرافیای شعر فارسی» توضیح داده‌ام قلعه نای «کجاست و بشلنگ» به کدام منطقه تعلق دارد. در واقع نام‌هایی که مربوط به شهرها می‌شود و در جغرافیای شعر فارسی جای دارند در این کتاب معرفی می‌شوند.

خانه کتاب

باسمه تعالی

فراخوان ششمین دوره جایزه کتاب فصل

دبیرخانه جایزه کتاب فصل به منظور حمایت از کتاب‌های برتر و تشویق مؤلفان، مترجمان و مصححان متعهد و شایسته کشور و برای ارتقای فرهنگ و دانش و پیشبرد فرهنگ کتابخوانی در کشور، ششمین دوره جایزه کتاب فصل (تابستان ۱۳۸۷) را برگزار می‌کند. از این رو از ناشران، مؤلفان، مترجمان و مصححان محترم دعوت می‌شود آثاری را که برای نخستین بار در تابستان ۱۳۸۷ منتشر کرده‌اند، به دبیرخانه این جایزه ارسال نمایند.

مهلت ارسال آثار: سی‌ام مهر ۱۳۸۷

نشانی دبیرخانه: خیابان انقلاب اسلامی، بین خیابان برادران مظفر و خیابان فلسطین جنوبی، شماره ۱۱۷۸، مؤسسه خانه کتاب، طبقه ۲، دبیرخانه جایزه کتاب فصل

تلفن: ۶۶۶۶۶۱۹
تلفکس: ۶۶۶۶۶۱۸

مروری کوتاه بر کتاب «حکمت و دیالکتیک»
نوشته مجتبی زارعی

مولفه های دولت اسلامی

کتاب «حکمت و دیالکتیک» با زیر عنوان گفتارهایی در اندیشه و روش دکتر محمود احمدی نژاد؛ رئیس جمهوری اسلامی ایران، مشتمل بر مجموعه مقالاتی است که مجتبی زارعی، عضو پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به رشته تحریر درآورده است.

مجموعه حکمت و دیالکتیک با مقدمه ای از پروفسور حمید مولانا، استاد دانشگاه امریکن دی سی زیور طبع یافته است. گفتارهای این کتاب با رویکرد به نظام معرفتی صدرالمتألهین و دیالکتیک حقیقت گرایانه سقراطی سعی در تبیین مولفه های دولت اسلامی از منظر اندیشه های دکتر محمود احمدی نژاد؛ رئیس جمهوری اسلامی ایران دارد. زارعی که پیش از این کتاب «نظریه تجدید اول و تجدید ثانی در انقلاب اسلامی» وی با استقبال مخاطبان حوزه اندیشه سیاسی مواجه شده بود، در دیباچه اثر حاضر می نویسد: «قصور بلکه تقصیر آنجاست که برخی از صاحبان نظر که به یمن انقلاب اسلامی به درجاتی از مقامات، آبرو و اعتبار رسیده اند، کار را بدانجا رسانده اند که در سایه بغض خویش به سیاست عملی دولت حتی از تبیین و تشریح فلسفه دولت اسلامی و هسته مرکزی آن یعنی تعالی انسان و عدل و داد سرباز زده و در باب مذمت مناسبات ربوبی بانک ها و تحصیل بانکداری اسلامی، توجیه آمایش عدالت گرایانه سرزمینی و حقوق بین الملل اسلامی طرح و سخنی به میان نمی آورند و حتی بعضا تا آنجا پیش رفته اند که در ضروری ترین مولفه های دولت دینی در عصر غیبت و نیز التزام به جریان ولایت تکوینی در عالم با محافظه کاری، تساهل، تسامح و تحفظ لسانی به محافل تشکیک کننده در آن یاری رسانده اند در حالی که از منظر گفتارمانی، این عناصر و مولفه ها جزوی از واژگان نهایی دولت اسلامی به شمار آمده و فراتر از موضوعات مبتلابه جامعه در تمامی ادوار و اعصار می باشد.»

فروپاشی تغلب سیاسی بر حقیقت در مهندسی قوه مجریه در ایران، حکمت صدراپی و دیالکتیک سقراطی رئیس جمهوری در پیروزی نهضت ملی هسته ای ایران، «تبرید کلمبیا، آیا احمدی نژاد یک رسانه است؟»، تحلیل زبان نمادین رئیس جمهور و «فلسفه اسفار قوه مجریه در دولت اسلامی» عناوین برخی از مقالات کتاب حاضر است.

مؤلف در این کتاب سعی دارد با حاکم ساختن فطرت بی حجاب بر اندیشه و روش و تبرا از روش های پوزیتیویستی و دیگر نحله های علم خود بنیاد به کشف مفاهیم و معانی بین الاذهانی در حوزه سیاست نظری به ویژه در تبیین مولفه های دولت اسلامی نائل آید.

کتاب «حکمت و دیالکتیک» در ۳۷۲ صفحه از سوی نشر مجنون به چاپ رسیده و بهای آن با جلد معمولی ۳۹۰۰ تومان و با جلد سخت ۴۹۰۰ تومان است.

با سیدقاسم یاحسینی درباره تألیف «زیتون سرخ»

خاطرات نخستین زن اتمی ایران

داستانی توسط نویسندگانی نگاشته شده است که به رغم نداشتن توانایی نویسندگی با رویکرد بهره برداری اقتصادی دست به یکسری کارهای سفارشی زده اند و اگر هم موفقیتی در این ژانر حاصل شده است توسط نویسندگان توانمندی بوده که سوژه مورد نظر را خودشان انتخاب کرده اند.

یاحسینی ساختار شکنی و پرهیز از کلیشه پردازی را از ویژگی های کتاب «زیتون سرخ» می داند و می گوید: «من در هر یک از کتاب هایم تا آنجا که توانستم، ساختار شکنی کرده ام و در این کتاب نیز جنگ را همان طور که از زبان ناهید یوسفیان بوده روایت کرده ام و تنها برای جذابیت کار نثر را کمی آراسته و گفت و گوها را کمی جابه جا کرده ام.»

در اغلب آثار یاحسینی از سبک روایت اول شخص برای بازگویی خاطرات استفاده شده است.

به باور او چنین سبکی در حوزه جنگ نقش مهمی در جذاب کردن فرازونشیب های زندگی شخصیت ها دارد. او در این باره می گوید: «فکر می کنم تاکنون به خوبی از آن بهره برده ام. البته در توصیف موقعیت ها از انشاپردازی صرف خودداری کرده ام و به توصیف موقعیت هایی که راوی در آن قرار گرفته یا خلق کرده پرداخته ام. او که این روزها مشغول نگارش کتابی هزار صفحه ای

در حوزه تاریخ شفاهی مشتمل بر خاطرات حاج ماشاءالله کازرونی از جنگ جهانی اول تا جنگ تحمیلی عراق علیه ایران است، کتاب های گزارش به خاک هویزه «خاطرات سردار شریفی»، مقاومت در سوسنگرد «خاطرات نخستین فرمانده سوسنگرد در سپاه»، «سهم خیمام دختری در هویزه (مبارزات نخستین دختر مبارز در هویزه)، روایت تبعید، «بام های ویران سوسنگرد»، «سرباز سال های آجری» (خاطرات عبدالحسین بنادری و مقاومت یک ساله اش در آبادان)، «دست های سفید» (خاطرات آذر علامه زاده از مبارزاتش در سوسنگرد)، مجموعه سه جلدی «شما کی شهید شدید؟» (مجموعه سه جلدی خاطرات جانبازان ۷۰ درصد به بالای استان بوشهر)، «جزیره لیلک ها» (نخستین کار در حوزه نوجوان) و اسلام در کرانه های شمالی خلیج فارس را به ناشر سپرده و امیدوار است تا پایان سال همگی این کتاب ها روانه بازار شوند. «ظهور و سقوط خاندان تنگستانی» عنوان کتابی در حوزه تنگستان شناسی از اوست که به تازگی به بازار عرضه شده است. به جز کتاب شما کی شهید شدید؟ که نشر شاهد درصدد چاپ آن است، سایر کتاب های ذکر شده از سوی انتشارات سوره مهر منتشر می شوند.

بسیاری از کتاب های یاحسینی حجم سنگینی دارند اما یاحسینی که مخاطب شناسی را اساس کار خود برای نوشتن کتاب می داند، معتقد است: اگرچه حجم سنگین کتاب ها گاهی مخاطب را اذیت می کند اما هر کتابی متناسب با ذائقه مخاطب خود است و زمانی که کتابی در حوزه شفاهی نوشته می شود، از آنجا که نباید مستندات آن را حذف کرد، اگر کتاب حجم زیادی بیابد به عنوان منبع تاریخی محسوب شده و ایرادی ندارد.

علاوه بر کتاب های ذکر شده، یاحسینی این روزها هفت عنوان کتاب دیگر در حوزه خاطرات جنگ را در دست تألیف دارد.

شده است، اما سهم آثاری که به موضوع زنان در آن برهه پرداخته باشد کمتر از ۱۰ درصد است. واقعیت این است که زن و دختر ایرانی همپای مردان از همان لحظات اول هجوم ارتش صدام به جنوب و غرب ایران، تنگ بر دوش گرفتند و از ایران دفاع کردند.

او بازنگری به حضور زنان در جریان سال های جنگ را هدف اصلی خود از نگارش کتاب «زیتون سرخ» می داند. یاحسینی می افزاید: اگر نگاه انسانی به جنگ داشته باشیم زیباترین آثار دنیا را می توانیم خلق کنیم که من می گویم از طریق تاریخ شفاهی و ضبط خاطرات زنان درگیر جنگ، آن را احیا کنم. به باور یاحسینی تاریخ شفاهی بهترین ژانر برای پرداختن به مقوله جنگ است، چرا که در وهله اول تاریخ روایی در کشور ما قوی است و بسیاری از مردم به شنیدن بیش از خواندن علاقه مند هستند دیگر این که بسیاری از جنگ کردگان کشور توان نوشتن خاطراتشان را ندارند و سوم این که برای مکتوب کردن خاطرات زمان و امکانات زیادی نیاز است.

نویسنده کتاب «زیتون سرخ» که مخالف ژانر زندگینامه داستانی است، داستان و خاطره را دارای مرز متفاوتی می داند و معتقد است: نویسندگان یا باید داستان بنویسند یا خاطره و زندگینامه داستانی هم ظلم به تاریخ است و هم به ادبیات زیرا داستان تاریخی هیچ ارتباطی با ادبیات ندارد. چرا که داستان زاینده ذهن است اما تاریخ واقعی است و خاطره در زیر مجموعه تاریخ و از منابع اصلی تاریخ نویسی به شمار می رود. از طرفی برخی زندگی نامه های

یاحسینی به دنبال تکمیل سوژه ای در سفر اهواز که حاصل آن کتاب «ترکش تقدیر» می شود، مصاحبه ای با ناهید یوسفیان انجام می دهد که پس از پیاده کردن مصاحبه پی به شخصیت استثنایی ناهید یوسفیان می برد و به همین منظور پس از آگاه شدن از محل زندگی او در سال ۸۵ راهی شهر شاهرود شده و پس از بیست ساعت گفت و گو و مصاحبه، خاطرات این فرد را سال ۸۷ منتشر می کند.

یاحسینی تصمیم واراده ناهید یوسفیان را علت اصلی علاقه اش برای پرداختن به زندگی او عنوان می کند و می گوید: «ناهید یوسفیان با دارا بودن عالی ترین مدارج علمی و دانشگاهی بر همه پیامدهای جنگ غلبه می کند و چراغ زندگی را با داشتن دو فرزند روشن نگه می دارد.»

یاحسینی که کتاب «زیتون سرخ» را پنجمین کتاب خود در حوزه زنان دفاع مقدس می داند، معتقد است: تاکنون حدود پنج هزار جلد کتاب در زمینه دفاع مقدس در کشور نگارش و منتشر

به اعتقاد یاحسینی داستان زاینده ذهن است اما تاریخ، واقعی است و خاطره در زیر مجموعه تاریخ و از منابع اصلی تاریخ نویسی به شمار می رود

مرضیه محمدزاده از نگارش کتاب «حسن بن علی (ع)؛ امام مصلح» می گوید

مصلح جاودانه تاریخ

اکاذیب به اردوگاه امام (ع) سرازیر شد و بازار رشوه و وعده پست و مقام میان فرماندهان سپاه امام (ع) رونق گرفت. از سوی دیگر رؤسای قبایل کوفه برای گرفتن پست از معاویه قصد قتل امام حسن (ع) را کردند.

از سوی دیگر در صفحه ۳۵۸ کتاب شرح داده شده که برپایی جنگ منوط به حضور مردم است و حاکم تا حدی می تواند آنان را به حضور در جنگ وادار کند.

حال باید پرسید که کتاب حاضر چه حرف جدیدی در تشریح صلح امام حسن (ع) مطرح کرده است؟ این پژوهش سعی دارد با استناد به منابع معتبر نشان دهد که امام حسن (ع) با این صلح که از سوی معاویه نقض شده چهره منافقانه و ضد اسلامی معاویه را به مردم آن زمان و تاریخ نشان داد. از سوی دیگر فراموش نکنید که ادامه دادن به جنگ نتایج شوم و خطرناکی برای اسلام دربر داشت. ایشان با بررسی عواقب این جنگ به درایت دریافته بودند که از میان این همه سپاهی فقط اندکی به حمایت برخوانند خاست. این گروه شامل خاندان پیامبر (ص) و عده‌ای از صحابه و فادار رسول خدا (ص) و شاگردان و مریدان حضرت علی (ع) بودند که در صورت شهادت آنها کیان دین اسلام و پایگاه این آیین در هم کوبیده می شد. از سوی دیگر از قربانی شدن این عده معدود سودی نیز نصیب اسلام نمی شد و معاویه می توانست با فریبکاری، این گروه پاک را به نافرمانی و اخلال در نظم و امنیت همگانی متهم و جنگ با آنها را برای حفظ جامعه اسلامی و امنیت مسلمین واجب جلوه دهد.

طبعاً مردم به حقانیت امام حسن (ع) اذعان داشتند. با این حساب با وجود فریب‌های معاویه، معدود افرادی نمی توانستند این واقعیت را به نسل‌های بعد منتقل کنند؟

فراموش نکنید که مردم کوفه به امام پشت کردند. امام حسن (ع) در سخنرانی خود در مسجد کوفه دلیل خود برای کناره‌گیری از خلافت را علاوه بر جاه طلبی و عصیان معاویه، موضع ناپایدار و غیرقابل اعتبار و خائنانه حامیانش توصیف می کند.

از سوی دیگر امام به درایت دریافته بودند که معاویه پس از جنگ اعلام خواهد کرد که امام و یارانش را به صلح فراخوانده بود اما ایشان به دلیل جنگ طلبی از پذیرش صلح سرباز زدند. آن‌گاه با شکست سپاه امام (ع) معاویه سراسر سرزمین‌های اسلامی را مورد تاخت و تاز قرار داده و با مسلمان کشی، اسلام را به

کتاب «حسن بن علی (ع)؛ امام مصلح» را می توان گامی محققانه دانست که چندی پیش در حجمی بیش از هفتصد صفحه به پژوهش و نگارش دکتر مرضیه محمدزاده از سوی انتشارات دلیل ما روانه بازار شده است. در این کتاب که با مقدمه‌ای از دکتر صادق آینه‌وند استاد تاریخ اسلام دانشگاه تربیت مدرس همراه است، مولف کوشیده با استناد به منابع تاریخی موجود، عوامل، دلایل و تبعات صلح امام حسن (ع) با معاویه را تبیین و بررسی کند. دکتر آینه‌وند در مقدمه کوتاه خود بر این کتاب، نقش آن امام همام را چنین ترسیم کرده که توانست با تدبیری چاره‌ساز و بانگاهی به عصر و نسل آینده، با ایثار، امتی را ازین بست بیرون کشاند. دکتر مرضیه محمدزاده دانش آموخته تاریخ دانشگاه الزهر است و تاکنون کتاب‌هایی در حوزه تاریخ اسلام با تاکید بر تاریخ زندگانی معصومان از جمله حضرت امام حسین (ع)، حضرت امام رضا (ع) و... به رشته تحریر در آورده است. او در گفت‌وگوی پیش رو تا رویکردهای پژوهش خود را در بازخوانی تاریخ زندگی حضرت امام حسن (ع) تبیین می کند.

برای آغاز بحث درباره رویکردهای پژوهشی کتاب حاضر، لطفاً دلایل انتخاب این موضوع را که با کمبود منابع نیز در آن رویه رو هستیم بگویید.

پس از ظهور اسلام یک جریان دوسویه از زمان حضرت رسول (ص) در جامعه اسلامی صورت گرفت که در یک سوی آن دین باورن قرار داشتند و در جبهه مقابل جریان‌هایی که حفظ مطامع سیاسی خود را به هر قیمت ضروری می دانستند.

در این میان شاید بتوان گفت که نقش وارثان راستین پیامبر (ص) به ویژه امام حسن (ع) در تقابل با جریان دوم غیر قابل انکار است. ایشان با تدبیری مثال زدنی که متأسفانه در آن دوران و حتی در قرون بعد درک نشد، موجب بقای تفکری شدند که دنباله‌رو رسول اکرم (ص) بود. از سوی دیگر باید پذیرفت که متأسفانه تاکنون نقش و جایگاه این امام مصلح چندان که بایسته و شایسته نام ایشان است تبیین نشده است از این حیث باید این پژوهش را گامی هر چند کوچک در تبیین جایگاه آن حضرت در تاریخ تشیع و اسلام دانست.

اقدام این امام معصوم در ظاهر تقویض و واگذاری حکومت اسلام به فردی ضد دین قلمداد شد در حالی که قیام و نفوذ آن حضرت جز برای بقای اسلام ناب محمدی، رضای حق و مصلحت مسلمین نبود.

ظاهراً چنان‌که شما نیز در کتاب حاضر اشاره کرده‌اید، از دلایل پذیرش صلح از سوی امام حسن (ع)، عدم موازنه میان دو سپاه امام (ع) و معاویه است اما ظاهراً تنها دلیل آن حضرت نبوده است.

در این کتاب با استناد به منابع و روایات معتبر دلایل زیادی اقامه کرده‌ام که از آن میان تنها یکی از دلایل به موضوع عدم موازنه دو سپاه برمی گردد. طبعاً می دانید که طبق آیات ۶۳ تا ۶۶ سوره انفال برای ادامه جنگ، شمار جنگجویان مومن نباید کمتر از یک دوم سپاه دشمن باشد. در مورد رویارویی امام حسن (ع) و معاویه نه تنها میان دو سپاه موازنه‌ای از این دست برقرار نبود بلکه سپاه امام (ع) در پراکندگی قرار داشت. از سویی کوفیان به ایشان خیانت کرده بودند و معاویه نیز با مستمسک قرار دادن این خیانت، تمام حیل و توان خود را به کار انداخت تا این که سیل شایعات و

با محمدباقر انصاری درباره «امام حسن مجتبی (ع) در آینه کتاب»

کتابشناسی امام حسن (ع)

علیرضا باقی‌نژاد: امام حسن مجتبی (ع) در آینه کتاب "عنوان اثری است که چندی پیش از سوی انتشارات دلیل ما روانه بازار شد. محمدباقر انصاری گردآورنده کتاب حاضر در اثر خود با رصد کردن چیزی قریب به پانصد کتاب چاپی و خطی در طی پانزده قرن به ده زبان فارسی، عربی، اردو، ترکی آذری، ترکی استانبولی، تاجیکی، هندی، انگلیسی، فرانسوی و اسپانیایی، به معرفی این آثار برای نشان دادن گستره کار فرهنگی درباره امام حسن مجتبی (ع) اهتمام ورزیده است. او در این گفت‌وگو بانگاهی متن پژوهانه به بررسی تالیفات موجود درباره وجود مبارک آن حضرت پرداخته است.

چه دلیلی باعث شد که به این پژوهش که عملاً با دشواری‌های فراوانی نیز همراه است، بپردازید؟ در نگاه آغازین به نظر می آمد تعداد کتاب‌های تالیف شده درباره امام حسن (ع) محدود باشد ولی یک جست‌وجوی مقدماتی، رقم قابل توجهی از کتاب‌های مستقل را نشان می داد که در چهارده قرن درباره آن حضرت به رشته تحریر درآمده است. اما این آثار چندان که باید و شاید رصد و شناسایی نشده بودند. معرفی آثار تالیف شده درباره امام حسن مجتبی (ع) برای نشان دادن گستره کار فرهنگی درباره آن حضرت انگیزه‌ای بود تا معلوم کند که چگونه در طول چهارده قرن، دست اندرکاران قلم به ثبت تاریخ آن امام مظلوم پرداخته‌اند و در صدد جبران غربت دوران حیات حضرتش برآمده‌اند.

اولین تالیف درباره زندگی امام حسن (ع) توسط چه کسی به رشته تحریر درآمده است؟

اولین کسی که تاریخچه‌ای از زندگانی حضرت امام حسن (ع) را به قلم آورده و در هیئت کتابی از خود به یادگار گذاشته است یکی از اصحاب امیرالمؤمنین، امام حسن (ع) و امام حسین (ع) بوده به نام ابوصادق سلیم بن قیس هلالی کوفی (متوفی به سال ۷۶ هجری) که با حضور در رکاب آن حضرت و در متن قضایا روایتی عینی از زندگی حضرت امام حسن (ع) ارائه می دهد. علاوه بر این فرازهایی از تاریخ آن امام همام را - که مولف شخصاً در آن حضور نداشته - از حاضران در قضایا و گاه از خود آن حضرت سوال و ضبط کرده است.

در تاریخچه نگارش در مورد زندگی امام حسن (ع) قابل استنادترین آثار کدامند؟

در طول چهارده قرن گذشته، کتاب‌های بسیاری در مورد آن حضرت تالیف شده که بخش عمده‌ای از آنها در گذر زمان مفقود شده‌اند. اما پس از کتاب سلیم بن قیس در قرن نخست به چهارده تالیف مستقل و شاخص درباره آن حضرت برمی خوریم که طی قرون دوم تا چهارم به رشته تحریر درآمده‌اند. اولین کتاب با عنوان مقتل الحسن بن علی (ع) اثری است به قلم ابومخنف لوط بن یحیی از دی (متوفای ۲۰۵ ه. ق) در قرن دوم ابوالمنذر هشام بن سائب کلبی (متوفای ۲۰۵ ه. ق) قیام الحسن (ع) را می نویسد در قرن سوم، پنج اثر دیگر نیز نوشته شده است. در قرن چهارم ذکر امر الحسن (ع) توسط عبدالعزیز بن احمد بن عیسی جلودی بصری نوشته می شود. در همین دوره یکی از شاخص‌ترین آثار توسط شیخ صدوق (متوفای ۳۸۱ ه. ق) با عنوان ذکر من روی عن ابی محمد بن الحسن بن علی (ع) نوشته می شود و هکذا.

روند نشر این کتاب‌ها به زبان‌های مختلف به چه صورتی بوده است؟

از آغاز ورود چاپ به کشورهای شرقی (و به ویژه ایران) کتاب‌های مربوط به امام حسن (ع) نیز در میان آثار منتشر شده قرار گرفتند. انتشار کتاب‌های چاپی با محوریت امام حسن (ع) سابقه‌ای ۱۱۶ ساله دارد و اولین اثر در سال ۱۲۷۱ هجری شمسی منتشر شده است.

انحراف می کشاند.

در کتاب حاضر عنوان کرده‌اید که امام حسن (ع) با پذیرش صلح، اهدافی را نیز تعقیب می کردند. مهم‌ترین این اهداف کدام است؟

یکی از مهم‌ترین اهداف امام (ع) درست چند روز پس از امضای قرارداد صلح با موفقیت به انجام رسید به طوری که وقتی معاویه در مسجد کوفه بر فراز منبر و در حالی که کمتر از یک هفته از امضای قرارداد صلح می گذشت به صراحت پیمان خود را شکست، این پیمان شکنی اثری صاعقه آسا در اجتماع مسلمین داشت و موجب شد جایگاه معاویه از درجه اعتبار و اطمینان مردم سقوط کند.

از سوی دیگر پایمال شدن قوانین و ارزش‌های اسلامی که با ترفندهای ریاکارانه معاویه صورت می گرفت از درک مردم معمولی خارج بود. مردم نیز به راحتی فریب گفته‌ها و وعده‌های معاویه را خورده بودند و طبعاً در این شرایط تفهیم مکر و حیل دغل بازان به مردم دشوار و گاه غیر ممکن می نمود. امام نیز نمی توانستند با شرایط حاکم بر جامعه مردم را به قیام علیه معاویه وادار کنند. به همین دلیل متارکه جنگ با معاویه را ترجیح دادند تا چهره معاویه بهتر شناخته شود.

حال باید پرسید که صلح برای پیروان امام حسن (ع) چه پیامدهایی به دنبال داشت؟

یکی از مهم‌ترین پیامدها، احیای سنت رسول الله (ص) و سیره حضرت علی (ع) در سایه نشر فرهنگ اسلامی در مدینه بود که امام حسن (ع) بر آن همت گماشتند؛ تربیت و آموزش نیروهای کارآمد و آماده کردن نسلی که بتوانند برخلاف جریان حاکمیت فساد اموی نقش اساسی در جامعه اسلامی ایفا کنند. از سوی دیگر اغلب افرادی که در رکاب امام حسن (ع) در کربلا به شهادت رسیدند یا بعدها در قیام توأین راه راستین پیامبر اسلام (ص) و اهل بیت (ع) را ادامه دادند دانش آموختگان مکتب امام حسن (ع) بودند.

استخراج آشتی‌نامه از میان منابع کهن بر چه اساسی صورت گرفت و از چه متونی برای این کار استفاده کرده‌اید؟

بلاذری در انساب الاشراف (مجلد ۳، صص ۴۲ و ۴۱)، ابن اعثم کوفی در کتاب الفتوح (صص ۷۶۵ و ۷۶۶)، ابن حجر هیثمی در الصواعق المحرقة (ص ۱۳۶)، ابن شهر آشوب در مناقب آل ابی طالب (جلد ۴، ص ۳۳) و ابن ابی الحدید در شرح نهج البلاغه (ج ۶، ص ۴۴) به مطالبی اشاره کرده‌اند که اگر عین متن نباشد باید گفت به متن آشتی‌نامه نزدیک تر بوده‌اند.

و حرف آخر؟

این کتاب بیشتر به ابعاد تاریخی زندگانی امام حسن (ع) پرداخته اما ابعاد دیگر اندیشه و زندگی آن حضرت جای کار فراوانی دارد. مسائلی نظیر امام حسن (ع) در آینه ادب، امام حسن (ع) در آینه عرفان، نقش امام حسن (ع) در فقه و کلام اهل سنت و شیعیان، سیاست در اندیشه امام حسن (ع) و ... جزو خلأهای موجود پژوهشی در حوزه زندگی و اندیشه آن حضرت هستند که امید می رود از سوی پژوهشگران برجسته پیگیری شوند. از سوی دیگر به رغم تلاش زیاد و رجوع به منابع فراوان از متون اولیه و تاریخ اسلام، متأسفانه تنها گوشه‌هایی از مظلومیت آن امام همام نشان داده شده است که رسالت سایر نویسندگان را در کشف ابعاد تازه از این مظلومیت سنگین تر می کند.

یادداشت

رقبه حشمتی

تعادل کمیاب

خردسالان و فرزندان ارکان حقیقی هر جامعه به شمار می‌روند، بنابراین لازم است که در روند تربیت و پرورش آنها نظارتی ظریف، ایمن و به دور از ترس و دلهره اعمال شود. بدیهی است که در این مسیر حساس و پرمسئولیت، نظارت کافی ضروری است، اما ایجاد دلهره و اضطراب و تشویش خاطر، به تصور تربیتی دقیق‌تر و معنادارتر، تضمین‌کننده این هدف نیست.

نویسنده در کتاب «وقتی فرزندان را بیش از اندازه نظارت می‌کنیم» خانواده‌هایی را نشان می‌دهد که آگاهانه یا ناآگاهانه فضای تربیت فرزندان را بر اساس نظارتی بیش از اندازه و آمرانه پایه‌گذاری کرده‌اند و نتایج این روش تربیتی در تحقیقات به عمل آمده از حدود چهل زن و مرد در سنین ۲۳ تا ۴۸ سالگی با مشاغل و تحصیلات مختلف نشان داده شده است.

این کتاب که هم برای مشاوران و روان‌شناسان قابل استفاده و هم از جمله کتاب‌های خودیاری است، در سه بخش تدوین و تنظیم شده است که هدفمندانه به یکدیگر مربوطند؛ شناخت، پذیرش و شفایابی.

آنچه در این کتاب جلب توجه می‌کند استفاده و تعبیر و تفسیر برخی نظریه‌های انسان‌گرایانه‌ای است که فرد با آگاهی، درک، پذیرش و تمرین می‌تواند سکان کشتی وجود خود را در اختیار گیرد و با تلاش بیشتر مسیر رسیدن به اهداف متعالی را بییامد.

نخستین و مهم‌ترین نظریه مطرح شده این کتاب، تحلیل رفتار متقابل (والد، کودک، بالغ) است که شخص با شناخت و آگاهی از این که چرا چنین رفتار یا عادت دارد، به اصلاح یا تغییر آن می‌پردازد. مهرطلبی، برتری‌طلبی و عزلت‌طلبی، نظریه دیگری است که رفتارها و کنش‌های فرد را نتیجه تربیت و برخورد نادرست والدین می‌داند.

نویسنده تأکید می‌کند که حتی اگر دانسته‌هایمان در جایگاه پدر و مادر کامل یا کافی نباشد، مهم آن است که پیوسته برای بازآموزی و انعطاف بیشتر آماده باشیم و فرزندان را افرادی مستقل و دارای قدرت تفکر بدانیم بی آن که درباره‌شان پیشداوری کنیم.

سرانجام در فرایند درمان اشاره نویسنده به این است که می‌توان هر واقعه‌ای را مانند سکه دورو دانست. هرچند کنش‌های نایمن پدر و مادر در دوران رشد فرزندان موجب ناخوشایندی‌های گاه‌آسای در اوضاع و احوال فرزندان شده است، اما آنان برای باقی ماندن در این عرصه می‌توانند توانایی‌هایشان را کشف کنند.

با توجه به مسائل و مشکلات دوران رشد، کاوش در برخی عادات و الگوهای رفتاری و مشکلات جدی به شما یادآوری می‌کند که شما حق انتخاب دارید.

در پایان می‌توان گفت این گونه کتاب‌ها به این دلیل می‌توانند موثر واقع شوند که به ما نشان می‌دهند افراد بی‌شماری مثل ما در این جهان زندگی می‌کنند که با نحوه‌های مختلف تربیتی مواجه می‌شوند؛ افرادی که احساساتی نظیر ما دارند و در نهایت این امیدواری را پیدا می‌کنند که می‌توان الگوهای غلط رفتاری را اصلاح و آنها را به مسیر درستی هدایت کرد. به نظر نگارنده این سطور، این کتاب می‌تواند برای تمامی افراد جامعه اعم از والدین، نوجوانان و جوانان که خود والدین نسل‌های آینده هستند، مفید باشد.

کتاب و رو

لعیا درفشه

با مینا اعظامی و «وقتی فرزندان را بیش از اندازه نظارت می‌کنیم»

کودک در محاصره والدین

بنابراین ضرورتی برای این توضیحات ندیدم اما اگر قرار باشد آثار دیگر او را ترجمه کنم حتماً این نکات را لحاظ خواهم کرد.

فکر نمی‌کنید برای ترجمه یک اثر تخصصی حوزه روان‌شناسی، مترجم باید تحصیلات تخصصی روان‌شناسی هم داشته باشد؟

بدون شک اگر کسی تحصیلات این رشته را داشته باشد خیلی خوب است اما همان‌طور که می‌دانید خیلی از کارها هم به شکل آکادمیک ارائه می‌شود و هم به شکل تجربی. ضمن این که من سال‌ها پیش از این که کار ترجمه را شروع کنم مطالعاتی در زمینه روان‌شناسی داشتم. یعنی با روان‌شناسی از بعد تجربی آشنا هستم و دیگر این که گرچه رشته من ادبیات انگلیسی است اما فکر می‌کنم به هر حال یکی از الزامات و ابزارهای یک مترجم باید داشته باشد آشنایی کافی به زبان مبدا و مقصد است چون دانستن ادبیات آن زبان یک ضرورت است. علاوه بر همه اینها من بیست سال هم تدریس کرده‌ام که این موضوع تأثیر زیادی روی کارم داشت.

در آخر کتاب به هیچ منبعی اشاره نشده است. در اثر اصلی هم همین‌طور بود یا شما منابع را نیاوردید؟

نه. نویسنده هیچ منبعی را ذکر نکرده بود. کتاب از نظر روان بودن ترجمه و مخصوصاً از نظر ویرایشی اشکالاتی بسیار جدی دارد. چرا کتاب را به ویراستار نسپردید؟

اتفاقاً به ویراستار سپردیم اما ظاهر صرف ویرایش کافی نیست. برخی اشکالات در کتاب هست که به نظر می‌رسد به ترجمه شما مربوط می‌شود، برای مثال در جایی از مقدمه نویسنده، یک مفهوم اصطلاحی به کار برده شده که شما آن را این‌طور ترجمه کردید: «من اینجا هستم که به شما بگویم...» فکر نمی‌کنید چنین جمله‌ای در کتاب باید طور دیگری ترجمه می‌شد؟

همه این نکاتی که اشاره می‌کنید می‌تواند در ویرایش‌های بعدی اصلاح شود چون با هر بار خواندن متن به نکات تازه‌ای می‌رسیم که قابل اصلاح است. البته همیشه هر کاری می‌تواند با ویرایش بعدی بهتر شود.

شده که فرزندان که در چنین بستری بزرگ شده‌اند خودشان دارای عادت‌هایی هستند که بیم آن می‌رود که در جایگاه پدر یا مادر همان اشتباهات را تکرار کنند و در ادامه راهکارهایی را برای خروج از این وضعیت ارائه می‌کنند.

ادبیات این کتاب ادبیاتی روان‌شناسانه است اما نه در مقدمه نویسنده و نه در پیشگفتار شما هیچ اشاره‌ای به این موضوع نشده که نویسنده در تحلیل مباحث براساس کدام رویکردهای روان‌شناختی عمل کرده است.

ببینید مقدمه‌های من بیشتر براساس برداشت حسی است که خودم در ارتباط با آن مسئله از کتاب داشته‌ام و به این که عملکرد نویسنده چه فضایی را می‌تواند دربرگیرند نمی‌پردازم. ضمن این که خود نویسنده هم ذکر نکرده که از چه حوزه‌ای بیشتر بهره گرفته است.

اما خواننده می‌خواهد بداند مبنای علمی و تئوریک این گفته‌ها چیست. آیا صرف داشتن یک برداشت حسی - چنان که گفتید - برای انتخاب یک اثر برای ترجمه کافی است؟

نمی‌گویم کافی یا قطعی است و منظورم هم این نیست که روشی که من در پیش گرفته‌ام حتماً درست است. منظورم این است که مقدمه مترجم باید ردیابی از ترجمه باشد یعنی مشخص کند که مترجم خودش چه دریافت و چه حوزه فکری دارد و دغدغه‌هایش درباره آن موضوع چیست.

منظور من علاوه بر پیشینه علمی، نحوه رویکرد روان‌شناختی نویسنده است.

این نویسنده دکترای روان‌شناسی دارد، درمانگر و مشاور مسائل خانواده و همچنین مدرس و روزنامه‌نگار است و به طور کلی تخصص‌اش این است که به بزرگسالانی که در خانواده‌های پر نظارت بزرگ شده‌اند کمک کند تا مشکلات را شناسایی کنند و راه درمان آن را بیابند.

چرا در پیشگفتار به این رویکرد روان‌شناختی مولف و... اشاره‌ای نکرده‌اید؟

بله، شاید بهتر بود که ذکر کنم اما فکر کردم این نویسنده خیلی شهرتی در کشور ما ندارد و تا جایی که من می‌دانم دیگر آثار او هنوز ترجمه نشده‌اند

دن نیو هارت نویسنده کتاب «وقتی فرزندان را بیش از اندازه نظارت می‌کنیم» مقدمه کتابش را با جمله‌ای از آلیس میلر آغاز کرده است: «حیوانات اگر نخواهند از بچه‌هایشان نگهداری کنند آنها را می‌کشند اما آنها را سال‌ها شکنجه نمی‌دهند.» به نظر می‌رسد این جمله خلاصه آن چیزی است که نیوهارت خواسته در این کتاب درباره تبعات کنترل و نظارت بیش از حد فرزندان از سوی والدین یادآور شود؛ نظارتی غیرمتعادل که فردیت، اعتماد به نفس، خلاقیت، عزت نفس و بسیاری از صفات مثبت و توانمندی‌های فردی را کمرنگ و گاه حتی به کلی نابود می‌کند. این کتاب که به تازگی از سوی انتشارات صورتگر و به قلم مینا اعظامی به فارسی برگردانده شده، به گفته مترجم از کتاب‌های خودیاری روان‌شناسی است که به زبانی غیر تخصصی و با در نظر گرفتن مخاطب عام نوشته شده است. همین ویژگی انگیزه‌ای شد تا سراغ مترجم این اثر برویم و با او درباره نقاط ضعف و قوت کتاب به گفت‌وگو بنشینیم. مینا اعظامی متولد ۱۳۳۵ بابل و دارای لیسانس ادبیات انگلیسی است و از سال ۷۲ تاکنون حدود چهل عنوان کتاب در حوزه‌های روان‌شناسی، فلسفه و ادبیات داستانی به فارسی برگردانده که از جمله آثار او می‌توان به «بار سنگین زنان شاغل» (شرلی اسلون فیدر)، «زنان توانمند» (لوئیزال می)، «حالات عارفانه» (رایبندرانات تاگور)، «معنای زندگی» و... اشاره کرد.

نظارت بیش از اندازه فرزندان به چه معناست و رویکرد روان‌شناختی نویسنده به این موضوع چه نوع رویکردی است؟

نظارت بیش از اندازه در واقع به این معناست که محیط تربیتی فرزندان محیطی آمرانه و بیش از حد تحت کنترل والدین است به نحوی که این احساس را در فرزندان ایجاد می‌کند که آنان نه عضوی از خانواده و نه حتی میهمان، بلکه غریبه‌ای بیش نیستند. چنین محیطی آکنده از طعنه‌های کلامی و گفتار تحقیرآمیز و حتی حملات فیزیکی است گرچه شاید گاهی نظارت بیش از حد به ظاهر به پاسخی نیکو برسد اما نهایتاً خود بیرونی فرد - به احتمال زیاد - فاصله زیادی با درون و خود واقعی او پیدا می‌کند. این کتاب همان‌طور که در مقدمه آمده در سه بخش ترتیب یافته است که در بخش اول انواع خانواده‌ها را از نظر الگوهای تربیتی شمارش کرده و نمونه‌هایی از برخورد با فرزندان را در آن خانواده‌ها ذکر شده است. در بخش دوم گفته شده که چرا پدر و مادرهایی که شاخص‌های این خانواده هستند چنین حالت‌هایی دارند و چرا این‌طور برخورد می‌کنند. پس از آن با آوردن مثال‌هایی به این نتیجه رسیدیم که این پدر و مادرها خودشان هم در چنین بستری پرورش پیدا کرده‌اند و حالت‌های نظارتی که در پیش گرفته‌اند یا ناشی از ترسشان است یا ناشی از الگوهای عادت‌هایی که از قبل دارند. این افراد هرگز درصدد اصلاح آنها برنیامده‌اند. در پایان این بخش، نویسنده نتیجه‌گیری می‌کند که حالا که فرزندان علت برخورد‌های نادرست پدر و مادرشان را می‌دانند، می‌توانند آنها را بهتر درک کنند و به مسائلشان از منظری دیگر نگاه کنند. در بخش سوم نیز به این موضوع پرداخته

مروری بر کتاب «آنالیز فوتبال و تدارک مسابقه»

بازی خوانی حریف از روی کتاب

یکی از حرفیان سرسخت فوتبال ایران در عرصه ملی طی سال‌های اخیر، تیم ملی فوتبال عربستان بوده و هست. تیمی که فوتبال را بر اساس آخرین تاکتیک‌های عموماً برزیلی و آرژانتینی بازی می‌کند. شکست‌ها و تساوی‌های تیم ملی ایران برابر عربستان تا آنجا پیش رفت که این سوال پیش آمد: چرا ما نمی‌توانیم در برابر عربستان نتیجه بگیریم؟

یکی از بهترین پاسخ‌هایی که به این سوال داده شد این بود که مشکل تیم ملی فوتبال ایران به ویژه در مصاف با تیم ملی عربستان این است که برای بازی حریف برنامه درستی ندارد، هرچند برنامه کاملی برای بازی خودش دارد!

این پاسخ تا آنجا به فوتبال ما کمک کرد که حتی شکست عربستان و رقیب بزرگ دیگری مانند تیم ملی کره جنوبی را رقم زد.

در حقیقت آنالیز تیم حریف در فوتبال، از جایگاهی بسیار مهم برخوردار است. هنی کورملینک و تجو سورنس در کتاب آنالیز فوتبال و تدارک مسابقه الگوهای متفاوتی از تجزیه و تحلیل بازی از نگاه مربیان حرفه‌ای و آماتور را ارائه کرده‌اند؛ کتابی که توسط اکبر محمدی ترجمه و از سوی نشر بامداد کتاب منتشر شده است.

در این کتاب توضیح داده شده است که تجزیه و تحلیل بازی حریف، چطور می‌تواند اساس برنامه‌ریزی برای تمرین و مسابقه باشد. واقعیت این است که در فوتبال نوبت امروز، این مبحث بخشی اجتناب‌ناپذیر از کارورزمه گروه فنی تیم‌هاست تا بر مبنای آن عملکرد تیم حریف مشخص و سپس تمرینات تیم خودی برای غلبه بر حریف سازماندهی شود و پس از بازی نیز عملکرد تیم خودی مورد ارزیابی قرار گیرد. محمدی (مترجم کتاب) که مربی تیم ملی امید فوتبال ایران در مرحله مقدماتی بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ چین بود، درباره این کتاب می‌گوید: مخاطب در فصول مختلف این کتاب با چگونگی تحلیل بازی حریف قبل از مسابقه و راهکارهای بازی خوانی در حین مسابقه آشنا می‌شود. همچنین بخشی از کتاب به نحوه برگزاری جلسات فنی با بازیکنان اختصاص دارد تا مربیان با نحوه ارائه مطالب خود در برابر بازیکنان آشنا شوند.

به عقیده محمدی، از مزایای عمده این کتاب، استفاده از مثال‌های روشن و واضح است که درک بهتر مطالب را برای خوانندگان تسهیل می‌کند.

این مترجم می‌گوید: در جریان ترجمه این کتاب سعی داشتم تا آنجا که ممکن است با حفظ اصالت داری نسبت به متن انگلیسی از اصطلاحات فوتبال برای درک بهتر استفاده کنم.

سخنان و نظرات هومن افاضلی (آنالیزور تیم ملی ایران در جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان) درباره این کتاب نیز

خواندنی است.

افاضلی می‌گوید: «مطالب این کتاب می‌تواند الگوی صحیحی باشد برای کسانی که به فوتبال نگاه جدی دارند و علاقه مند هستند تا فوتبال را از زاویه علمی دنبال کنند.» او می‌افزاید: «من کتاب آنالیز فوتبال و تدارک مسابقه که ترجمه‌ای است از کتاب match analysis game preparation را برای اولین بار یک سال قبل از تصمیم مترجم برای ترجمه آن، مطالعه کردم. هنگامی که مترجم کتاب از قصد خود برای ترجمه این کتاب با من صحبت کرد، از این ایده بسیار خوشحال شدم زیرا ایجاد چنین منابعی به زبان فارسی برای مربیان و همکاران عزیزمان در ایران می‌تواند گامی باشد در راه توسعه و بسط فوتبال و تلفیق علم و هنر این ورزش پرطرفدار.»

کورملینک یکی از نویسندگان این کتاب در مقدمه خود این گونه می‌نویسد: برای یک مربی همیشه مسابقه بعدی بسیار مهم است. در واقع این همان موضوعی است که ذهن شما را به عنوان یک مربی مشغول می‌کند. به دلیل آن که فوتبال ورزش پیچیده‌ای است و نگاه‌های متفاوت بسیاری در آن وجود دارد. مربیان باید قابلیت بازخوانی و آنالیز مسابقه را داشته باشند و سپس آن را به نحوی ترجمه کنند که انجام تمرینات مفید، بازیکنان آن را مثل یک دستورالعمل موثر و کاربردی در زمین به

اجرا درآورند. این تفکر و نگرش، اصلی‌ترین رهاورد این کتاب است.

کتاب آنالیز فوتبال و تدارک مسابقه سعی دارد به چند سوال مهم پاسخ دهد. سوالاتی نظیر این که چگونه باید تیم خود را برای یک بازی آماده کرد؟ چه نکات و اطلاعات مفیدی می‌توان از یک بازی فوتبال به دست آورد؟ تأثیرات و نقش مربی در طول بازی، بعد از آن و نیز در بین دو نیمه بر روی تیم چیست؟ چه عناصری باعث ساختن یک بازی خوب می‌شود؟

البته نویسندگان این کتاب توجه زیادی به پیشرفت‌های اخیر فوتبال کرده‌اند و از رایانه و ویدئو و امکاناتی که این گونه وسایل فراهم آورده‌اند، برای آنالیز فوتبال بهره برده‌اند.

قبل از این که مروری اجمالی بر فصل‌های مختلف این کتاب داشته باشیم، بهتر است کمی درباره نویسندگان این کتاب بخوانیم و بدانیم. هنی کورملینک سردبیر مجله فوتبال و عضو دائمی انستیتوی ملی تمرینات ورزشی هلند است و در آنجا به تدریس فوتبال اشتغال دارد. وی در سال‌های متمادی برای فدراسیون فوتبال هلند به عنوان مدرس کار کرد و در بهترین باشگاه‌های آماتور فوتبال به عنوان مربی مشغول به کار بوده است. تیو سیورنس نیز ویراستار مجله مربی فوتبال و دارای تجربیات وسیع در فوتبال حرفه‌ای هلند است.

گاس هیدینگک سرمربی تیم ملی هلند در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه، سرمربی تیم رئال مادرید اسپانیا و مربی تیم پی‌اس‌وی ایندهوون هلند، هنگامی که این تیم را به سوی عنوان قهرمانی اروپا راهنمایی کرد، از سیورنس به عنوان مسئول تجزیه و تحلیل حرفیان در طی فصل استفاده می‌برد. سیورنس همچنین به عنوان سرمربی جوانان تیم لیگ برتری ام‌دابلویو ماستریخ فعالیت کرده است.

فصل اول کتاب آنالیز فوتبال و تدارک مسابقه با عنوان «مسابقه از دیدگاه دی‌هان، آمادگی، آنالیز و تغییر» ارائه شده است.

آنالیز تیم خود به قلم برت فان لینگن، آنالیز تیم حریف به قلم برت فان لینگن، مسابقه از دیدگاه مدیر گروه آنالیز تیم ملی هلند، مسابقه از نگاه یک کمک مربی، مسابقه از دیدگاه یک مربی آماتور، مسابقه از دیدگاه یک مربی بلژیکی، آنالیز مسابقات جام‌جانی ۱۹۹۸ و آنالیز دروازه‌بان‌های جام جهانی ۱۹۹۸ عنوان فصل‌های دوم تا یازدهم این کتاب است.

پس از این یازده فصل نمونه‌های عملی - تجربی از آنالیز فوتبال ارائه شده است. چاپ اول کتاب آنالیز فوتبال و تدارک مسابقه در شمارگان ۳۰۰۰ نسخه، ۱۹۲ صفحه، قطع رقعی و قیمت ۳۰۰۰ تومان از سوی نشر بامداد کتاب منتشر شده است.

نگاهی اجمالی به کتاب «مطالعات موردی در روان‌شناسی ورزش»

روان‌شناسی در زمین ورزش

در حالی که روز به روز اهمیت و کاربرد روان‌شناسی در رشته‌های مختلف ورزشی بیشتر شناخته می‌شود انجام مطالعات مشخص و نکته به نکته در حوزه روان‌شناسی ورزشی می‌تواند در افزایش علم و تجربه مشاوران ورزشی نقش بسزایی داشته باشد.

نورعلی خواجوند که تاکنون آثار زیادی در حوزه‌های مختلف به ویژه حوزه روان‌شناسی

ترجمه کرده است. این بار به سراغ حوزه روان‌شناسی آمده و کتاب «مطالعات موردی در روان‌شناسی ورزش» اثر باب رتلا و همکارانش را به خوانندگان معرفی کرده است.

در این کتاب رتلا ابتدا رهنمودهایی را به مشاوران روان‌شناسی علمی ورزش ارائه و سپس ویژگی‌های یک مشاور بر جسته روان‌شناسی علمی و ورزشی را بیان کرده است. این نویسنده سپس به تشریح موضوع اضطراب و برانگیختگی می‌پردازد و این موضوع را با دو عنوان جذاب (راندرنوشت ساز و سوارکاران نوجوان) بررسی می‌کند. روابط بین فردی، مورد دوم است که مورد بررسی رتلا و همکارانش قرار می‌گیرد. انسجام تیمی، پرخاشگری و جسارت، اعتماد به نفس، توقعات دیگران، آرامش و کنترل هیجان، توانبخشی روان‌شناختی، از خودگذشتگی و تعهد، انضباط، اخلاقیات، تعیین کردن هدف و طرح نقشه، نگرش، تبعیت و انگیزش عناوین سایر فصل‌های مختلف این کتاب را تشکیل می‌دهد.

این کتاب می‌تواند نقش مفیدی در ارتقای سطح کیفی آموزشی دانشجویان دوره فوق‌لیسانس رشته مشاوره روان‌شناسی ورزشی به منظور کمک کردن به ورزشکاران و مربیان بازی کند، ناگفته نماند

اگرچه مطالعات موردی سال‌های متمادی به عنوان روش شناختی آموزش استاندارد در بازرگانی، پزشکی و حقوق مورد استفاده قرار گرفته است، اما کاربرد رسمی مطالعات موردی در آموزش مشاوران روان‌شناسی ورزش پدیده نسبتاً جدیدی است.

در حقیقت، رویکرد آموزش مطالعات موردی علاوه بر مبارزه طلبیدن شیوه‌های سنتی در آماده‌سازی مشاوران روان‌شناسی ورزش به شکل یک مشوق قوی عمل می‌کند. مطالعات موردی که در این کتاب به آنها اشاره شده نوعی سریچی از شیوه سنتی سخنرانی است؛ روشی که در آن مربیان اطلاعات و پاسخ‌های سوالات را برای دانشجویان مهیا می‌کنند. کتاب مطالعات موردی در روان‌شناسی ورزش را نشر صنم ۱۰۰۰ نسخه، ۲۶۹ صفحه و قیمت ۳۵۰۰ تومان منتشر کرده است.

محمد ابراهیم علوی و طاهره مفتخری به ترتیب ویراستاری ادبی و فنی این اثر را انجام داده‌اند و از این ترجمه خواجوند، اثری قابل اعتنا به وجود آورده‌اند.

زهره نیلی

با شهرام شفیعی و «قصه های غرب وحشی»

ینگه دنیا در دست گربه ها

در ذهن خواننده خود بپردازند و با آوردن مسائل از ناخودآگاه به خودآگاه آنان، سطح شوخی و طنز را بالا ببرند.

اگرچه شفیعی در این مجموعه از زوال ارزش ها سخن گفته اما شخصیت هایی که تصویر کرده به طور کامل سفید یا سیاه نیستند. او در حقیقت موفق به خلق شخصیت هایی خاکستری شده که اگر بدی و ستمی می کنند به خاطر شرایط بد اجتماعی و ضعف و ناتوانی است و گر نه آنها می توانند از عشق و زیبایی لذت ببرند. زیرنویسده فکرمی کنیدیکی از شگردهای طنز نشان دادن رگه های خیر پنهان در شر و رگه های شر پنهان شده در خیر است.

از شهرام شفیعی دو داستان مذهبی با نام های «ماه در چاه» درباره زندگی امام علی (ع) و «نخیمه خاموش» درباره امام حسین (ع) منتشر شده که رگه هایی از طنز در هر کدام از این دو اثر به چشم می خورد. نویسنده هنر را جدای از دین و ماوراءالطبیعه نمی داند و فکر می کند تمام رشته های هنری می توانند به مفاهیم دینی زندگی پس از مرگ، مبدأ خلقت و ... توجه کنند و به آن بپردازند، حتی در قالب طنز و این جدای از هجو و هزل است؛ آن گونه که گوته در اثر ماندگار خود «فاوست» به شیطان و وسوسه های شیطانی پرداخته و رگه هایی از طنز در آن به چشم می خورد. در هر حال کار نویسنده رسیدن از جزء به کل است و طنز زبان غیرمستقیم و تأثیرگذاری برای پرداختن به مفاهیم مختلف از جمله مفاهیم دینی است و طنز پردازان می توانند با توجه به گناهان، بدی ها و ... در قالب طنز خواننده را به ثواب و خوبی دعوت کنند اما متأسفانه در این سال ها طنز را با هجو اشتباه گرفته اند و این اشتباه در سینما به اوج خود رسیده است.

از شهرام شفیعی درباره طرحی که چندی پیش در گفت و گو با یکی از خبرگزاری ها به آن اشاره کرده بود می پرسیم و او پاسخ می دهد: قرار بود به پژوهش درباره شیطان و جایگاه آن در آثار نمایشی ایران و جهان و بررسی تطبیقی آن با تعالیم دینی بپردازم، اما به خاطر عدم حمایت های مالی و معنوی، تاکنون موفق به انجام این کار نشده ام. البته توقع من، غیرمعمول و غیر متعارف نیست. بلکه از متولیان فرهنگی می خواهم تا منابع لازم را در اختیارم بگذارند و امکان سفر به چند کشور همسایه را برام فراهم کنند و بگذارند از کمک چند دانشجوی علاقه مند بهره ببرم. مجموعه «قصه های غرب وحشی» را انتشارات سوره مهر در ۲۲۰۰ نسخه با تصویرگری رضا مکتبی منتشر کرده است.

داستان. در کل نمی توانم بگویم هدف من از نوشتن این قصه ها سرگرم کردن نوجوانان همراه با رشد فکری و ذهنی آنان بوده است و این لذت اصلی است که بعضی نویسندگان کودک و نوجوان آن را فراموش کرده اند.

نویسنده در مجموعه «داستان های غرب وحشی» به درون آدم ها توجه کرده و احساسات آنها را بازگفته است، از سقوط ارزش ها و جایگزین شدن زشتی ها و ضد ارزش ها سخن گفته و جامعه ای را به تصویر کشیده که قتل و دزدی و جنایت در آن به امری عادی و معمولی تبدیل شده است. شفیعی مدعی است که دغدغه نوجوانی او با خواسته نوجوان امروز یکی است چرا که نوجوان امروز هم به عدالت، آزادی، شجاعت، خوبی و ... می اندیشد و فکر می کند: قرار نیست نویسندگان در آثار خود به بیان دغدغه خوانندگان بپردازند، بلکه می توانند پنجره تازه ای به سوی آنان بکشایند و به آنها بگویند به چه چیزهای تازه ای می توانند فکر کنند. برای مثال روان شناسان می گویند با کودکان از مرگ نگویند اما من در حال نگارش داستانی برای خردسالان هستم که به مرگ می پردازد و تلاش کرده ام با روشی تازه به طرح این مسئله برای بچه های خردسال بپردازم.

شفیعی معتقد است نویسنده گزارشگر شرایط جامعه نیست و این وظیفه روزنامه نگاران است که به بیان شرایط اجتماعی بپردازند اما اجتماع بر او تأثیر می گذارد. او توجه به طنز سیاسی و طنز ژورنالیستی را شبیه گل زدن دم دروازه می داند و فکر می کند طنز پردازان می توانند با شوخی کردن به طرح سوال

در مجموعه غرب وحشی، گربه ها همه کاره اند و شخصیت های اصلی داستان را تشکیل می دهند؛ گربه هایی که هر کدام نماینده یک گروه و تیپ اجتماعی هستند. کلانتر "گربه ای است که همیشه ساده ترین راه حل ها را پیدا می کند. فرماندار شهر همیشه می گوید: فرصتی برای تشریفات نداریم. مادر بزرگ کلانتر به خاطر یک عمر خلافتکاری به حبس ابد محکوم شده و ... اما در این میان تنها فریره اسب تیزروی کلانتر می تواند درجا روی یک پا دور بزند با بقیه متفاوت است."

نویسنده درباره انتخاب گربه ها به عنوان شخصیت های اصلی داستان می گوید: گربه های شهری، جانورانی هستند که با ما و در نزدیکی ما زندگی می کنند و در طبقه دوم شهرها، یعنی پشت بام ها، شهر دیگری برای خود ساخته اند و آرام آرام با مظاهر تمدن آشنا می شوند. برای مثال یک روز گربه ای را دیدم که اول به سمت چپ نگاه کرد و تا وسط خیابان آمد، بعد به راست نگاه کرد و از خیابان گذشت. ضمن این که گربه ها مظهر قدرشناسی و بی چشم و رویی هم هستند و من در این کتاب از ارزش هایی سخن گفته ام که وارونه شده اند.

و اما فریره، اسب کلانتر که پیش از این هم به توانایی او در چرخیدن بر یک پا اشاره شد، آن گونه که باید و شاید از زندگی خود راضی و خشنود نیست و دلش برای آزادی می تپد: کلانتر ... تا کی باید دلم به این چیزها خوش باشم؟ ... خوش به حال او اسبای تشنه که همین الان دارن زیر نور مهتاب توی صحرا برای خودشون دنبال یک آبگیر کوچیک می گردن... طنزی که شفیعی در این مجموعه به آن پرداخته دارای لایه های پنهانی است که به مسائل اجتماعی می پردازد. اگر چه او کوشیده تا فضایی غربی را در داستان های خود به تصویر بکشد اما اشاره هایی نیز به ایران و جامعه ای که در آن زندگی می کند داشته است. نویسنده بر این باور است که داستان او، لایه پنهانی ندارد و قرار هم نیست هر داستان طنز آمیزی لایه لایه باشد.

شهرام شفیعی معتقد است: «بعضی اوقات، آثار هنری همان چیزی را به ما می گویند که می دانیم. در حقیقت آنها دانسته ها را به ما یادآوری می کنند. شاید در داستان های طنز آمیز غرب وحشی، اشاره ها و کنایه هایی باشد اما همه چیز آشکار است و لایه پنهانی وجود ندارد. به این معنی است که برای دانستن معنا و مفهوم آزادی باید به خواندن مقاله ها و مطالعه دیدگاه فیلسوفان و جامعه شناسان پرداخت و نه

در غرب وحشی بهترین ولذت بخش ترین ساعت برای یک گربه کلانتر، ۸ صبح بود. شهر گربه ها در این ساعت بیدار می شد و زندگی با همه شیرینی اش جریان پیدا می کرد.

این شیرینی، مربوط به مربای آلبالویی بود که بچه گربه ها همه چیز را با آن کثیف می کردند... مادرها، رومیزی های تمیز چهارخانه را برای صرف صبحانه پهن می کردند و حالا نوبت بچه گربه های سالم و قوی بود... اگر بچه گربه ای، قطره های مربا را موقع غذا خوردن روی میز و لباسش نمی ریخت، نشانه این بود که در آینده به خاطر حساسیت به صدای گلوله، گربه گوشه گیری خواهد شد.

«عزیزم چه رنگی پوشم» چهارمین جلد از مجموعه قصه های غرب وحشی این گونه آغاز می شود؛ مجموعه ای که تلاش می کند داستان های وسترن را به یاد خوانندگان آورد و آنها را با غرب و اسطوره سازی هایش آشنا کند اما چرا شهرام شفیعی نویسنده این مجموعه، فضایی غربی و نا آشنا برای مخاطب را برای بیان افکار خود در قالب طنز انتخاب کرده است. او به زمینه ها و ریشه های مختلف این انتخاب اشاره می کند و می گوید: یکی از دلایل علاقه شدید من به داستان های وسترن، دوران کودکی و نوجوانی ام بود. من در آن روزگار فیلم های وسترن بسیاری می دیدم و از دیدن آنها به خاطر خط داستانی شان لذت می بردم. البته این به آن معنا نبود که سبک های دیگر را دوست نداشتم برای مثال وقتی نوجوان بودم از تعلیق های موجود در داستان های هیچکاک لذت می بردم. بنابراین احساس کردم قالب وسترن، روشی است که تکنیک های مختلف طنز نویسی در آن مجال ظهور و بروز پیدا می کنند. در عین حال دوست داشتم به این اسطوره سازی غرب به دیده تسمخر بنگریم.

از شهرام شفیعی می پرسیم چرا به سراغ عناصر و فضاهای بومی نرفته و فضایی را انتخاب کرده که خواننده نوجوان با آن به سختی ارتباط می گیرد و او جواب می دهد: «با توجه به این که آمریکا قدمت چندانی ندارد اسطوره هایی که از دل فرهنگ آمریکایی بیرون آمده اند، به خاطر بی پشتوانه بودن می توانند دستمایه آثار طنز قرار بگیرند؛ اگر چه این مسئله توجه به فضاهای بومی را کم رنگ نمی کند اما من در کارهای دیگر به این فضاهای توجه کرده ام ضمن این که مجموعه غرب وحشی توانسته با مخاطبان نوجوان ارتباط برقرار کند و دعوت مراکز مختلف از من برای گفت و گو با نوجوانان درباره این کتاب گواه این مطلب است.»

معرفی کتاب

مروری بر «افسانه گربه چکمه پوش» نوشته اریش کستنر

گربه جادویی

یکی بود یکی نبود. در زمان های قدیم آسیابانی بود که سه پسر و یک آسیاب بادی داشت. هر سه پسر از همان کودکی در آسیاب پدرشان کار می کردند و پدر در ازای مزد کارشان، غذای بخور و نمیری به آنها می داد و هر سه سال یک بار هم یک لباس نو برایشان می خرید. همه چیز به خوبی می گذشت و می توانست باز هم همین طور ادامه داشته باشد ولی متأسفانه نشد چون یک روز آسیابان آن چیزی را تجربه کرد که هر انسانی روزی تجربه می کند و فرقی نمی کند که آسیابان باشد

بشر را روایت می کنند و از امیال و آرزوهای او سخن می گویند. کستنر در افسانه گربه چکمه پوش "از خوبی، دوستی و قناعت سخن گفته است. هانس، سومین پسر آسیابان است که از ارثیه پدری، تنها گربه ای به او تعلق می گیرد و آسیاب و الاغ به دو برادر بزرگ تر به ارث می رسد. اما او به جای آن که با برادران خود بر سر ارث و میراث بجنگد و حرمت ها را نادیده بگیرد به آنچه در اختیارش قرار گرفته، دل خوش می کند و خیلی زود متوجه می شود که آن گربه او با بقیه گربه ها فرق دارد؛ حرف می زند، شکار می کند و دلسوزانه در پی برآورده کردن آرزوهای صاحب خود است. اگرچه کستنر در این داستان به تخیلات خود پر و بال داده و به ظاهر قصه ای خیالی را به تصویر کشیده است، اما در پس افسانه ای که او آورده، دنیایی از واقعیت نهفته است که همانا عشق و ورزشیدن به دیگران و ترک خودپسندی است. افسانه گربه چکمه پوش را سپیده خلیلی ترجمه و نشر زلال در ۱۵۰۰ نسخه منتشر کرده است.

با پادشاه، آسیابان افتاد و مرد. ماجرا از تقسیم ارثیه آغاز شد. در میان ارثیه آسیابان گربه ای بود که یک گربه معمولی نبود... اریش کستنر در افسانه گربه چکمه پوش "ماجراهای این گربه جادویی و صاحبش هانس را به زبانی زیبا و ساده بازگو کرده است. کستنیکی از بزرگ ترین نویسندگان آلمان است و بسیاری از کتاب های کودک و نوجوان او برنده جایزه های متعددی بین المللی شده و مدال هانس کریستین آندرسن را هم دریافت کرده است. کستنر می گوید: "بیشتر انسان ها، کودکی شان را مثل یک کلاه که کهنه کنار می گذارند. آنها آن دوران را مثل شماره تلفنی که دیگر از دور خارج شده فراموش می کنند. اول آنها بچه بودند، بعدها بزرگ شدند، اما حالا چه هستند؟ فقط آن که بزرگ می شود و بچه باقی می ماند، انسان است. اریش کستنر، نویسنده ای است که همواره کودکی خود را حفظ کرده و آن را از یاد نبرده است. گرایش کستنر به افسانه ها نیز می تواند به خاطر تمایل او به دوران کودکی و میل بازگشت به این دوران باشد، چراکه افسانه ها، کودکی

مروری بر «الکتروکاردیو گرافی آسان» ترجمه مریم جنبانی نمین

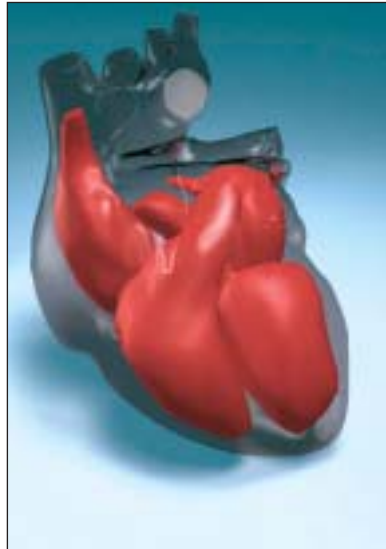
حروفچینی ضربان قلب

کتاب الکتروکاردیوگرافی آسان از انتشارات حیان که در ۱۹۲ صفحه در قطع جیبی به چاپ رسیده، کتابی است که می‌شود با آن نوسانات ضربان قلب را تشخیص داد و از چند و چون عملکرد حیاتی ترین عضو بدن آگاه شد. از آنجا که یکی از اصلی ترین مراحل تشخیص بیماری های قلبی و عروقی در مراحل اولیه درمان، گرفتن نوار قلب و بررسی آن از سوی پزشک است، کتاب الکتروکاردیوگرافی آسان یکی از کاربردی ترین کتاب‌هایی است که می‌تواند مورد استفاده کادر درمانی قرار گیرد. مریم جنبانی نمین فارغ التحصیل کارشناسی میکروبیولوژی در گفت‌وگویی، پاسخ برخی سوالاتمان را درباره ترجمه این کتاب داده است.

الکتروکاردیوگرافی آسان شامل چه مطالبی است؟
این کتاب از مراحل گرفتن نوار قلب تا چگونگی توضیح و تفسیر خطوط روی آن توضیح می‌دهد و گام به گام جلومی رود تا به آسانی بتوانیم علل مشکلات قلبی را از روی همان خطوط تشخیص دهیم. مولف این کتاب این کار را آن قدر آسان توضیح می‌دهد که کار سختی مثل خواندن نوار قلب کاملاً راحت به نظر می‌رسد. این کتاب در شش فصل تنظیم و نوشته شده است. در فصل‌های ابتدایی در مورد گرفتن ECG و تفسیر شکل آن و چگونگی ثبت خطوط الکتریسیته قلب توضیح داده شده و در فصل‌های بعدی اختلالات حیاتی، ریتم قلب و در نهایت تفسیر و توصیف نوار قلب تشریح شده است. در پایان کتاب هم ۱۰ آزمون وجود دارد که طی آن مخاطب می‌تواند آموخته‌های خود از مطالب را به بوته آزمایش بگذارد.
عنوان اصلی کتاب چیست و به چه دلیل برای این کتاب انتخاب شده است؟
این کتاب ترجمه‌ای است از Ecgmadeeasy نوشته

جان آ. هامپتون که من آن را به واسطه ساده بودنش در نمایشگاه کتاب سال ۸۵ انتخاب کردم و تصمیم به ترجمه آن گرفتم.
هامپتون استاد قلب دانشگاه ناتینگهام انگلیس است و سه کتاب در زمینه ECG تالیف کرده که این کتاب با کیفیت بسیار عالی مقدمات ECG را به صورت کامل و آسان ارائه می‌کند و انتشارات چرچیل آن را منتشر کرده است.
با توجه به این که رشته شما میکروبیولوژی است، این سوال پیش می‌آید که چرا یک کتاب در زمینه تخصصی علوم پزشکی و قلب را برای ترجمه انتخاب کرده‌اید؟

راستش را بخواهید من همیشه به رشته پزشکی علاقه داشتم و دوست داشتم در این رشته تحصیل کنم که نشد، به همین خاطر در سال‌های اول و دوم تحصیلم با دانشگاه ایران و کتابخانه غنی این دانشگاه آشنا شدم و ساعت‌ها از منابع آن استفاده کردم و در عین حال در تمام سال‌های تحصیل، عضو این کتابخانه بودم و بین مجلات مشهور پزشکی و منابع خاص و به روز آن پرسه می‌زدم. این کتابخانه یک واحد سمعی و بصری غنی هم دارد که شامل فیلم‌های تخصصی است و من از این طریق با مדיکال ترمینولوژی یا اصطلاحات پزشکی آشنا شدم. طی سال‌های دانشجویی هم کتابی با عنوان "چکیده ویروس شناسی" با توجه به رشته خودم تالیف کردم که بعد از یک سال دوندگی از طریق انتشارات دانشگاه موفق به چاپ آن نشدم، تا این که دکتر اکبرزاده از بخش پاپولوت بیوتکنولوژی موسسه پاستور کمک کرد تا بتوانم آن را به چاپ برسانم. باید بگویم من این تجربیات را داشتم، اما انگیزه اصلی برای انتشار کتاب الکتروکاردیوگرافی آسان انگیزه تقدیم آن به دکتر سید حمید میرخانی، استاد بزرگ تخصص قلب در

ایران بود که پدرم را از مرگ حتمی در اثر ناراحتی قلبی نجات داد. او خود در سن ۵۰ سالگی بر اثر سکته فوت کرد. وقتی این کتاب را انتخاب کردم طی قراردادی که با حیان بسته بودم مشغول تطبیق کتاب چاووتس ۲۰۰۱ با چاووتس ۲۰۰۴ بودم که دکتر خزعلی ریاست انتشارات زحمت انتشار کتاب کاردیوگرافی را بر عهده گرفتند، در ضمن لازم می‌دانم اشاره کنم که این کتاب زیر نظر دکتر قاسمی، رئیس انجمن آترواسکولوژی و برگزار کننده غنی ترین کنگره‌های قلب و عروق ترجمه شده است.

کار ترجمه کتاب چقدر طول کشید؟

حدود یک ماه از وقت من صرف ترجمه آن شد، اما زحمت صفحه‌آرایی و لیتوگرافی آن به دلیل تمام رنگی بودن و حفظ شباهت ظاهری اش با اصل کتاب

خیلی طول کشید چون عکس‌های کتاب با دست اصلاح شد و یکی از ویژگی‌های خاص و متفاوت آن با دیگر کتاب‌های این حوزه، همین ویژگی رنگی بودن آن است که تفهیم کاردیوگرافی را آسان کرده و باعث ارجحیت آن نسبت به دیگر کتب شده است.

از منابع دیگر در این حوزه گفتید. کتاب‌های هم‌ردیف کتاب شما در زمینه کاردیوگرافی چگونه است؟

ما در زمینه کاردیوگرافی کتاب‌هایی مثل کتاب فارونی را داریم، اما اولاً تعداد آنها خیلی کم است و ثانیاً این کتاب به دلیل گام به گام بودن می‌تواند منبع آموزشی بسیار مناسبی باشد و به دلیل رنگی بودن با دیگر کتب متفاوت است و در نمایشگاه کتاب امسال هم با استقبال خیلی خوبی مواجه شد، هر چند فروش استانی آن هم بسیار خوب بوده و از طرف مخاطبان با اقبال فراوان مواجه شده است.

با توضیحاتی که دادید فکر می‌کنید یک مخاطب عام که سررشته‌ای از پزشکی ندارد، با خواندن کتاب شما می‌تواند یک نوار قلب را بخواند و تفسیر کند؟

بله. اگر فصل اول را کامل بخواند و به مطالب آن توجه کند و کمی هم از مسائل روزمره بیماری‌ها و اصول ابتدایی پزشکی اطلاع داشته باشد و بتواند وضعیت یک قلب نرمال را تشخیص دهد، می‌تواند با مطالعه کتاب، اطلاعاتی کسب کند که خواندن نوار قلب را برایش آسان می‌کند.

گروه اصلی و مخاطب این کتاب دانشجویان سال سوم و چهارم پزشکی، پرستارها و افرادی هستند که در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی کار الکتروکاردیوگرافی را به عهده دارند و با توجه به قطع جیبی می‌توانند آن را همراه داشته و در مواقع لزوم از آن استفاده کنند ضمن این که برای این گروه منبع آموزشی مناسبی محسوب می‌شود.

گفت و گو با رضا احمدی زمانی، مخترع ابزار جدید کتابخوانی

تورق سریع و آسان با دستکش مطالعه

۱۳ بهمن ۸۶ در اداره ثبت شرکت‌های غیر تجاری و مالکیت صنعتی با عنوان دستکش تورق و مطالعه به ثبت رسید.

مزایا و کاربرد این دستکش چیست؟

این ابزار در محافظت از منابع تاریخی، آثار و میراث مکتوب کشور به نسخه‌شناسان و نسخه‌پژوهان و دیگر کاربران، جهت سهولت در تورق کتب و روزنامه‌ها بدون نیاز به مرطوب‌سازی انگشت، کمک زیادی خواهد کرد. در نتیجه سرعت کار چندبرابر شده و میزان بهره‌وری افزایش خواهد یافت. خصوصیت خنک‌کنندگی بر اثر باز و بسته شدن دست، حالت دم‌پازدم در دستکش ایجاد می‌کند که این حالت باعث خنک شدن کف دست می‌شود. در نتیجه ضریب ایمنی افزایش یافته و بهداشت رعایت خواهد شد. جلوگیری از هدر رفتن وقت، کاهش شست‌وشوی بی‌دری دست‌ها، محافظت از پوست بدن و ابتلا به بیماری‌های گوارشی و تنفسی و افزایش سرعت و دقت در جستجو و بازیابی اطلاعات موجود در منابع

است. علاوه بر این، برای ورق زدن منابع برحسب عادت یا از روی ناچار به دلیل نبود ابزاری مناسب برای تورق، شخص مجبور است انگشتان خود را مرطوب سازد تا بین کاغذ و انگشت اصطکاک لازم به وجود آید و بتواند صفحه‌ای را ورق بزند. این کار به تدریج موجب خسارت‌های جبران‌ناپذیر به شخص مطالعه‌کننده و منابع می‌شود. در این رابطه باید توجه داشت که نسخ خطی، نسبت به رطوبت از حساسیت بیشتری برخوردارند و امکان تخریب در این دسته از منابع بیشتر است. با توجه به اینکه من کارشناس بخش نشریات کتابخانه مجلس شورای اسلامی نیز هستم، بنده هم برای تهیه فهرست نشریات با مشکل ورق زدن روبه‌رو بودم. این مهم موجب شد تا به یک سری آزمایش‌هایی دست بزنم و سرانجام نتیجه این شد که دستکش کاملاً جدیدی برای کتابداران، کارکنان، محققان و کسانی که با کاغذ سروکار دارند ابداع شود. این دستکش برای اولین بار در دنیا در تاریخ

به تازگی یکی از اهالی کتاب و کتابخانه، اختراعی جالب را برای نخستین بار در جهان به ثبت رسانده است. از آنجا که این اختراع در عرصه علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی و برای راحتی استفاده کنندگان از کتاب‌ها طراحی شده، فرصت را غنیمت شمرده گفت و گویی کوتاه با مخترع دستکش مطالعه و تورق ترتیب دادیم. سراف رضا احمدی زمانی را که گرفتیم، نشانی وی را که یکی از دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد رشته کتابداری است در کتابخانه مجلس به عنوان کارشناس این گنجینه ارزشمند یافتیم.

چه شد که به فکر اختراع این دستکش خاص افتادید؟

وجود مشکلات اساسی ذهن خلاق راوامی دارد که در پی چاره بیفتد و برای هر مشکلی تدریجی بیندیشد و سرانجام راه حلی بیابد. همه ما چه در منزل و چه در محل کار خود به نوعی با مواد کاغذی سروکار داریم که ذرات هوا و گرد و غبار روی آنها می‌نشینند. در کتابخانه‌ها نیز کتابداران و پژوهشگران با مواد کاغذی سر و کار دارند که روی آنها ذرات گرد و غبار می‌نشینند. در همین راستا مهم‌ترین مشکلی که ذهن مرا به خود مشغول کرد، مشکل ورق زدن منابع بود.

گرد و غبار با ذرات سیاه و مواد بیولوژیکی همراه است. دیگر اینکه تا به حال حوادثی مانند پریدگی و نظیر آن بر اثر برخورد با قفسه یا بر اثر حمل منابع، برای بسیاری از کتابداران و کارمندان رخ داده

از دیگر مزایای استفاده از این نوع دستکش است. البته در حین کار با دستکش مطالعه، امکان نوشتن و یادداشت برداری، شماره‌گیری تلفن و کار با کامپیوتر نیز میسر خواهد بود. با انتخاب رنگ سفید برای لایه پلاستیکی کف دستکش، آلودگی تدریجی معلوم می‌شود و شخص نسبت به تمیز کردن آن سریع اقدام خواهد کرد.

این دستکش با دیگر دستکش‌هایی که با یک نوع مواد ساخته می‌شوند تفاوت‌های اساسی دارد؛ یعنی از دو نوع جنس مجزا ساخته شده که یک طرف آن پارچه‌ای و طرف دیگر آن ترکیبی از پارچه با لاستیک است به نحوی که وقتی شما آن را می‌پوشید قسمت پلاستیکی دستکش، کف دست و قسمت پارچه‌ای آن پشت دست قرار می‌گیرد.

با قسمت پلاستیکی دستکش ورق را لمس کرده به نحوی که اصطکاک لازم ایجاد می‌شود و به آرامی می‌توان منابع را ورق زد. به همین علت می‌توان صحیح‌تر، راحت‌تر و سریع‌تر با منابع کار کرد.

یکی دیگر از مزایای دستکش این است که کاملاً چسبان است و دست‌ها در آن راحت هستند. قسمت کف دستکش همانند سدی در برابر گرد و غبار و مواد بیولوژیکی موجود در کتاب‌ها، نشریات و سایر منابع خواهد بود و به همین دلیل دست‌ها در حین کار تمیز خواهند ماند.

دستکش مطالعه در اندازه‌های مختلف و برحسب نیاز استفاده‌کننده تولید خواهد شد. این دستکش کاملاً کاربردی و برای عموم نیز قابل استفاده است.

گذری بر «شیوه های ارسال پیام در حماسه های ایرانی»

سیمرغ های نامه رسان

هر چند در دنیای امروز، فناوری راه های مختلف ارتباطی را میسر کرده است اما این نکته در گذشته به داستان و افسانه بدل می شد. گذشتگان ما با راه هایی که گاه تصور آن برای ما بسیار دشوار است با یکدیگر تماس حاصل می کردند و به تبادل اطلاعات می پرداختند. بهروز خیریه در کتاب شیوه های ارسال پیام در حماسه های ایرانی^۱ به این مسئله پرداخته است. این مولف و پژوهشگر با ذکر این نکته که در ادبیات پربار فارسی، شیوه های گوناگون ارسال پیام که توسط پیشینیان ما مورد استفاده قرار می گرفته، ثبت شده است، هدف خود از نگارش کتاب حاضر را تکوین این شیوه ها اعلام کرده و می نویسد: این امر موجب ایجاد انگیزه شد تا به منظور آشنایی پژوهشگران و دانش پژوهان با این شیوه ها، همچنین نگرستن از دریچه ای جدید به ادبیات پربار سرزمینمان در این مورد تحقیقاتی انجام دهم. وی سپس با اشاره به این نکته که این بررسی هادر اقیانوس بی کران ادب پارسی از عهده یک نفر بر نمی آید، از تمرکز خود بر حماسه های منظوم یاد می کند و در مورد روال کار خود برای انجام این پژوهش می نویسد: روال کار به این گونه است که در ابتدای هر فصل مقدمه ای در مورد ویژگی های آن شیوه خاص پیام رسانی ارائه کرده ام و سپس به بررسی هر کدام از شیوه ها پرداخته ام. برای شاهد مثال ها نیز ابتدا نمونه هایی از شاهنامه فردوسی سپس مواردی از سایر حماسه های منظوم را ذکر کرده ام.

مولف در فصل اول به طور مبسوط به عبارت پیام^۲ می پردازد. وی از معانی مختلف این واژه می نویسد که در متن های مختلف با کارکردهای چندسویه ای همراه بوده است: پیام در لغت به معانی مختلفی آمده است از جمله رسالت، پیغام، خبر و از زبان کسی چیزی گفتن. پیام در زبان امروزی به معنای رساندن پیغام به شخص سوم است اما در قدیم این لفظ عام تر بوده و هم به معنی پیام مکتوب و هم به معنی پیام شفاهی به کار می رفته است.^۳ مولف در فصل دوم به پیام هایی می پردازد که به شیوه های نامتداول و غیرعادی به انسان می رسد. او با اشاره به این نکته که این پیام ها اغلب با مضامین اخلاقی همراه اند از نقش استعاره ای برخی روایت ها یاد می کند که به این نشانه ها استوار هستند. به عنوان

نمونه بهروز خیریه از سوزاندن پر سیمرغ به عنوان یک پیام و نشانه نام می برد که به معنای یاری طلبیدن در شاهنامه به کار رفته است. وی در این مورد می نویسد: همان گونه که می دانید سیمرغ پرنده ای است افسانه ای که در ادبیات فارسی جایگاه خاصی دارد و در مورد وجه تسویه آن نظرات گوناگونی وجود دارد. برخی گفته اند از آنجا که همه گونه پر در بدن او وجود دارد، آن را سیمرغ می گویند. این پژوهشگر در ادامه به آوردن مثال ها و شاهد هایی می پردازد که در ادبیات منظوم ایرانی نشان دهنده این معنای استعاره ای و نشانه ای هستند.

مولف کتاب شیوه های ارسال پیام در حماسه های ایرانی^۴ در فصل سوم به پیام های گفتاری می پردازد. او با استناد به تئوری های دیوید اولسون، می نویسد: شیوه اصلی اندیشه و ارتباط نمادین همانا زبان کلام است. این شیوه آنچنان عنصر غالب از شعور ما را تشکیل می دهد که معمولاً آن را مظهر واقعی اندیشه و هوش می دانیم.^۵ به اعتقاد این مولف، پیام گفتاری دارای ویژگی هایی است که با هیچ شیوه دیگری نمی توان مفهوم و منظور خود را شبیه آن بیان کرد. به باور بهروز خیریه، مسائلی همچون تن صدا، بسامد، فراز و فرودهای کلام و شیوه صحبت کردن، آهنگ واژگان، به همراه مکث ها و سکوت های به موقع لابه لای کلام، چنان قدرتی به زبان گفتاری می بخشد که می توان گفت هیچ شیوه دیگری با آن قابل قیاس نیست. وی در ادامه این فصل به بررسی شیوه های مختلف ارسال پیام گفتاری و اجرای آن در متن توجه کرده است.

فصل چهارم کتاب به بررسی شیوه ارسال پیام های نوشتاری در ادبیات منظوم فارسی می پردازد. وی از نامه، نامه جادویی، ارسال پیام از طریق نقاشی، نامه بر سر تیر کردن، نوشتن بر خاره سنگ، نگاشتن بر لوح لا جورد، پیام روی در، کندن یادگاری بر درخت و نوشتن بر شمامه به عنوان شیوه های ارسال پیام مکتوب در گذشته یاد می کند که نمونه های آن نیز در ادبیات فارسی مدون شده است. وی در ذیل عنوان نامه جادویی^۶ به داستان به پادشاهی رسیدن کیخسرو اشاره می کند و می نویسد: در داستان کیخسرو

هنگامی که وی می خواهد بهمن دژ را تصرف کند کار گره می خورد و تصرف دژ به دراز می کشد. پس کیخسرو نامه ای می نویسد و آن را بر سر نیزه می کند و به گیو می سپارد تا آن را بر دیوار دژ بکوبد و به او هشدار می دهد که به محض کوبیدن نیزه به دیوار دژ به سرعت بازگردد. پس از این که گیو فرمان او را اجرا می کند. دیوار دژ ترک برمی دارد و سپاهیان کیخسرو از ترک به وجود آمده به داخل دژ نفوذ می کنند.^۷

در فصل پنجم به ارسال پیام به شیوه های دیگر اشاره می شود که از جمله آنها می توان به شیوه های ارسال پیام از طریق آتش و دود، ارسال پیام از طریق آلات موسیقی، ارسال پیام از طریق دیده بان و... اشاره کرد. مولف با بیان این نکته که استفاده از شیوه پیام رسانی به شیوه آتش و دود حتی تا گذشته های نزدیک نیز مورد توجه بوده، استفاده از آن را برای اعلام فرار سیدن ماه مبارک رمضان وعید فطر در برخی نقاط کشور می داند که در نخستین روستایی که ماه در آن رویت می شد، آتش عظیمی برمی افروختند. وی سپس به حماسه های ایرانی اشاره می کند که با استفاده از این شیوه پیام رسانی، اطلاعات مورد نظر خود را منتقل می کرده اند. به نوشته بهروز خیریه، در شاهنامه فردوسی کلمه دود در ۵۵ بیت و واژه آتش در

۵۵۶ بیت مورد استفاده قرار گرفته است. فصل ششم کتاب به پیام های اشاره ای اختصاص دارد. مولف در این فصل در ابتدا به روابط انسانی استناد می جوید که علاوه بر پیام های نوشتاری، در آن از پیام های ایمایی و اشاره ای نیز بهره گرفته و با بیان این نکته که یک پیام ایمایی ممکن است در مناطق مختلف معانی گوناگونی داشته باشد می نویسد: در حماسه های ایرانی نیز گاه این گونه پیام های اشاره ای وجود دارد، اما تعدد آن به طور مشخص زیاد نیست. شاید هم سرایندگان چندان بدین گونه پیام ها اهمیت نداده اند.^۸ مولف کتاب شیوه های ارسال پیام در حماسه های ایرانی^۹ در ادامه به ذکر چند مورد از پیام های اشاری در ادبیات منظوم ایرانی می پردازد. وی از صحنه ای از شاهنامه می نویسد که سیاوش در آن اشک به چشم می آورد و روی پنهان می کند. پیران با درک این مطلب لب به دندان می گزد و به این وسیله به او پیام می دهد که منظورت را فهمیدم و پیامت را درک کردم. در اینجا هم روی پنهان کردن سیاوش نوعی پیام اشاری است و هم لب به دندان گزیدن پیران. ز پیران پیچید و پوشید روی / سپهبد بدید آن غم و درد او / بدانست کاو را چه آمد به یاد / غمی گشت و دندان به لب بر نهاد.^{۱۰} شیوه های ارسال پیام در حماسه های ایرانی^{۱۱} در شمارگان دو هزار نسخه به تازگی از سوی انتشارات فرهنگ مکتوب منتشر شده است.

پشت پنجره کلمات بارانی

نگار عبدالملکی: یکی از خصوصیات غزل معاصر، توجه به جریانات روز شعری است، چنانچه می توان بسیاری از دستاوردهای شعر معاصر را در حوزه زبان و فرم در غزل سال های اخیر مشاهده کرد. استفاده از گفتار، ارتباط عمودی به شکل روایی، آشنادایی و بهره گیری از استعاره های فرامتن از جمله مسائلی هستند که غزل امروز از آن بهره می گیرد که دستاوردهای تازه ای را به نمایش بگذارد. البته گاه در این عرصه افراط ها سبب می شود که دستاورد کار رضایت بخش نباشد. شاید از این روست که بسیاری از علاقه مندان غزل سنتی، توجه غزل معاصر را به ویژگی های زبانی شعر معاصر چندان نمی پسندند.

مهدی فرجی که یکی از برگزیدگان دومین جشنواره بین المللی شعر فجر است، در مجموعه غزل زیر چتر تو باران می آید رویکردی از این دست را برگزیده است. توجه این شاعر جوان به گفتار را می توان در بسیاری از شعرهای او دید؛ شعرهایی که به دلیل توجه به گفتار و رهایی از محتوا گرایی گاه به بحر طویل منجر می شوند. رویکرد اینچنینی به شعر را می توان در غزل ۴۳ به خوبی مشاهده کرد: فالگیری به من گفت: امسال منتظر باش مهمان بیاید/ اتفاقی به گرمای خورشید

بین برف زمستان بیاید/ تو همان اتفاقی که در من مثل جوی مذابی دودی/ برف اسفند را آب کردی تا به سمت درختان بیاید/ من که سوزی تنم را می آزد، من که باز پیچه باد بودم/ کوه یخ های دی را شکستم ایستادم که طوفان بیاید...^{۱۲} آشنایی زردایی یکی دیگر از شگردهای شعری فرجی است. او با بهره گیری از سنت شعری و به ویژه شعر سبک هندی و دستاوردهای شعر معاصر سعی دارد کلام خود را مدام با استعاره ها همراه کند. به عنوان نمونه کارکرد کلمه شانه^{۱۳} در غزل ۹ بسیار مشابه آن چیزی است که بارها در شعر کلاسیک دیده ایم.

شانه^{۱۴} این بار نیز در دو نقش وسیله برای مرتب کردن مو و قسمتی از بدن ایفای معنی می کند اما آنچه این غزل را فرمی معاصر می بخشد کاربرد زبان و گفتاری است که به زبان و لحن مردم کوچه و بازار نزدیک است. از سوی دیگر، کارکرد تمثیلی شعر سبک هندی نیز در این غزل قابل مشاهده است. ما در غزل های بیدل، صائب و چند شاعر معتبر این سبک دیده ایم که مصرع دوم همواره به نوعی واگشایی مصرع اول است. به عبارتی دیگر، ارتباط این سبک شعری، همواره در طول یک سطر امتداد می یابد. غزل ۹ به شکل بسیار ساده و غیرفنی این خصیصه را نیز در خود دارد: دوست دارم پریشان، شانه می خواهی چه کار؟/ دام بگذاری اسپرم دانه می خواهی چه کار؟/ تا ابد دور تو

می گردم، بسوزان! عشق من/ ای که شاعر سوختی، پروانه می خواهی چه کار؟... چنان که می بینم مراعات نظیر در مصرع اول با دو عبارت پریشان و شانه^{۱۵} در مصراع دوم با دو عبارت دانه و اسیر خودنمایی می کند. این کارکرد در بیت دوم با شمع، پروانه و سوختن خودنمایی می کند. حتی در بیت های بعدی نیز آئینه، بیگانگی و زیبایی همین کارکرد را دارند. هر چند بیان فرجی تا اندازه زیادی این کارکرد سنتی را وارد فضای نو می کند اما شعر او نمی تواند حرفی تازه برای گفتن داشته باشد. یعنی او با آن که از دستاوردهای فنی شعر معاصر بهره می برد، دست کم نتوانسته در این غزل، حرفی نو، تعبیری تازه و عبارتی بدیع را به مخاطب خود ارائه دهد.

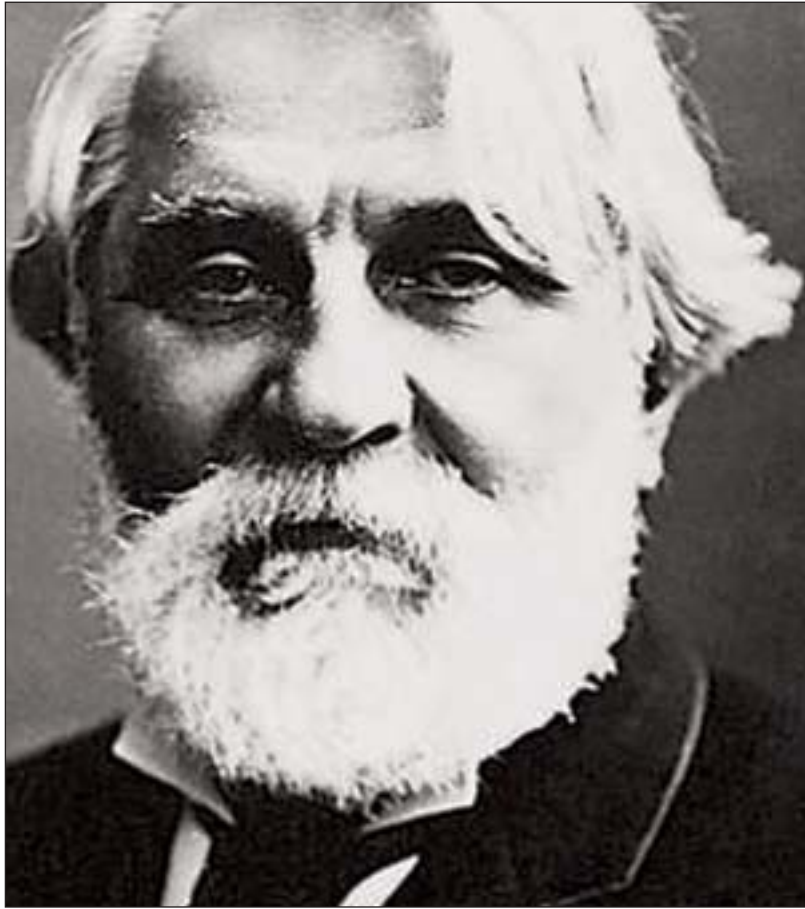
ارجاع به استعاره های فرامتن را نیز می توان در شعرهای فرجی دید. به عنوان نمونه، غزل شماره ۳ با بیت کفش هایم کجاست؟ می خواهم بی خبر راهی سفر بشوم/ مدتی بی بهار طی بکنم دو سه پاییز در به در بشوم^{۱۶} که ما را به یاد کفش هایم کو؟^{۱۷} سهراب سپهری می اندازد.

تجربه های فرجی در زیر چتر تو باران می آید^{۱۸} گامی است برای رسیدن شاعر به فضاهای نو؛ فضاهایی که شاعر به طور حتم با تجربه بیشتر به آن خواهد رسید. زیر چتر تو باران می آید^{۱۹} در شمارگان سه هزار نسخه توسط نشر شانی به تازگی منتشر شده است.

«سرگشته دنیای تورگنیف» در گفت و گو با الهه دهنوی

مخاطب پشت میز نویسندگان

سرگشته دنیای تورگنیف یکی از نامزدهای دریافت جایزه بوکر در سال ۱۹۹۱ بود. این رمان که توسط ویلیام ترور (William Trevor) نوشته شده به توصیف دختر جوانی می پردازد که در خانواده همسرش خود را غریبه می پندارد. او برای رهایی از این بیگانگی، خود را به دیوانگی می زند. ترور در این رمان از شگردهایی همچون بینامتنیت، سیلان ذهن و گفتار آزاد غیرمستقیم بهره می برد؛ شگردهایی که می توان آنها را حتی در نام رمان نیز دید. او این رمان را «تورگنیف خوانی» (Reading turgenyev) نام نهاده است؛ عنوانی که در فارسی به «سرگشته دنیای تورگنیف» تغییر یافته است. الهه دهنوی، مترجم این رمان در مورد این تغییر می گوید: عنوان اصلی کتاب این مسئله را به ذهن می آورد که ما با یک اثر نقد و تئوری درباره تورگنیف روبه رو هستیم و شاید برای یک خواننده فارسی زبان ملموس نباشد که بایک رمان روبه روست. از طرفی من می خواستم اسم تورگنیف در عنوان کتاب باشد. این بود که به ترجمه این عنوان رسیدم. این مترجم سپس به شخصیت داستان اشاره می کند که به دلیل شرایط مالی تن به ازدواجی ناخواسته می دهد. دختر در این شرایط خود را وقف دنیای کودکی اش و خواندن رمان می کند.

ویلیام ترور اولین رمانش را در سال ۱۹۵۸ منتشر کرد. وی تاکنون آثار بسیاری از جمله رمان، داستان کوتاه و نمایشنامه نوشته است. فرهنگستان بریتانیا در سال ۱۹۹۹ به پاس خدمات ادبی وی، جایزه دیوید کوهن را به او تقدیم کرد. شخصیت های داستان ترور اغلب زنان، کودکان، افراد کهنسال، طبقه متوسط، انسان های تنها و کسانی هستند که به هر دلیلی در زندگی شان شکست خورده اند. این افراد در حاشیه جامعه قرار دارند و با آنها همچون بیگانگان رفتار می شود. درونمایه اصلی و مکرر اغلب آثار او واکنش این شخصیت ها در مقابل جامعه است. وی در رمان «سرگشته دنیای تورگنیف» نیز چنین فضایی را به تصویر می کشد. به گفته دهنوی، شخصیت داستان که به شدت از سوی دنیای پیرامونش تهدید می شود، در مرز واقعیت و خیال در حال نوسان است به گونه ای که نمی توان دریافت که او چه وقت فضای عینی را تجربه می کند و چه وقت فضای ذهنی را.

الهه دهنوی در مورد ورود تورگنیف و دنیای داستانی اش به رمان ویلیام ترور می گوید: حضور این نویسنده روس، چند کارکرد در این رمان دارد.

اولین نکته را باید در بینامتنیت ادبی جست. بینامتنیت آن گونه که ژولیا کریستوا در کتاب تحول در زبان ادبی می گوید عبارت است از شیوه ای که یک اثر ادبی گوشه هایی از چند متن دیگر را در خود می گنجاند یا به آنها تلمیح می دهد. به این طریق چنین متنی با آن متون در ارتباط متقابل قرار می گیرد، به نحوی که فهم متن مستلزم آشنایی با آن متون است. به گفته دهنوی، در این رمان، سه رمان تورگنیف به شکلی بینامتنی مورد استفاده قرار گرفته اند. وی می افزاید: در جای جای این اثر، گاهی عبارات یا پاراگراف هایی از سه اثر تورگنیف به طور مستقیم نقل قول شده و به اسامی برخی از شخصیت های آثار او اشاره شده است. آگاهی از این امر باعث می شود خواننده خط داستانی این رمان را از دست ندهد. الهه دهنوی سپس به فضای کاملا متفاوت فرهنگی ایرلند و روسیه اشاره

می کند و با تاکید بر این نکته که رمان های تورگنیف بر اساس روایت های اخلاقی گرایانه شکل گرفته اند، می گوید: چیزی که در رمان سرگشته دنیای تورگنیف اهمیت دارد، مسائل منفی رمان است که توسط ویلیام ترور به آن توجه شده است. او با آن که تورگنیف نویسنده ای واقع گراست، اما بهره داستانی متفاوتی از او می برد. این مترجم سپس به نظریه «خواندنی و نوشتنی» رولان بارت، اشاره می کند. بارت اعتقاد دارد که ادبیات در دو قالب تعریف می شود. در اول، مخاطب در حالتی منفعل قرار می گیرد و دخالتی در امور ندارد، اما در حالت دوم که بارت از آن به عنوان «نوشتنی» یاد می کند، خواننده خود به عنوان نویسنده در کار مشارکت دارد. او در اینجا حتی به پر کردن خلاء های داستان می پردازد. دهنوی از کارکرد تئوری نوشتنی بارت در رمان «سرگشته دنیای تورگنیف» می گوید و این که نویسنده چگونه در فصل های فرد و زوج کتاب، زمان را به بازی می گیرد: «ذهن خواننده در تمام مدت درگیر است. یعنی به این ترتیب نیست که او منفعلانه داستان را بخواند و رد شود. او باید خلاء های داستان، ارتباط های بینامتنی و دیگر مسائل رمان را بفهمد. به گفته دهنوی، ویلیام ترور در این رمان به شکل بی نظیری تأثیرات خود از تورگنیف را به یک رمان خواندنی و جذاب بدل می کند و معتقد است که با وجود تأثیر گرفتن این نویسنده، او هرگز یک مقلد نیست، بلکه رمان های تورگنیف را به شکلی زیبا بازخوانی کرده است.

سیلان ذهن، شگرد دیگری است که ویلیام ترور در این اثر از آن بهره می گیرد. به بیان ام.اچ.ایرلند، این

معرفی کتاب

مونا شایقان

نگاهی کوتاه به «نامیران» نوشته جهان بکام

مرگ دلیذیر

تصور کنید یک روز که مثل همیشه به اخبار رادیو گوش می دهید، گزارشگر از ویروسی خبر می دهد که شما و همه مردم شهرتان را برای همیشه از مرگ دور نگاه می دارد. ابتدا شوکه می شوید، از شادی جیغ می کشید و بعد سراغ تلفن و مطلع کردن همه آشنایان از جاودانگی شان می روید. خیلی چیزها تغییر می کند، مدتی در شهر شادی بی سابقه ای مشاهده می شود، امید به زندگی و تولدها به طور بی مرزی افزایش می یابد، برنامه های طولانی مدت برای زندگی بی پایان صورت می پذیرد و همه در سرخوشی ناشی از جاودانگی جسم فرو خواهند رفت. اما با گذشت زمان و طبق عادت همیشگی انسان مبنی بر عادت کردن به شرایط گوناگون، همه چیز رنگ دیگری می گیرد. دیگر مثل زمانی که به مرگ فکر می کردید به بی مرگی و نامیرایی خواهید اندیشید. وضع قوانین جدید جوابگویی برقراری نظم و عدالت نخواهد بود، کنترل جمعیت ناممکن می نماید و از همه سخت تر تکراری شدن روابط، اشخاص، موقعیت ها، افکار و حتی سرگرمی ها و دلخوشی ها و روند زندگی به سمت مسئله پوچی می رود. جلوه های منفی بی زوالی کم کم خود را نشان می دهند در حالی که مرگ چون یک فرشته مهربان می تواند پایان بخش این حلقه تکرار بی نهایت باشد. در این اثنا امید تغییر چهره می دهد و جنون و افسردگی افزایش می یابد.

نامیرایان اثر جهان بکام، داستان زندگی مردمی است که در شهری نامعلوم و نامشخص در نقشه جغرافیایی به نام آمریکن شهر زندگی می کنند که برای سایر مردم جهان ناکجا آبادی آرمانی است. در خلال داستان و به وسیله نوشته های شخصیت محوری «بهر روز جام» در یک روزنامه، رفته رفته با بعضی از شخصیت های شهر، رفتار، تفکرات و واکنش هریک از آنها در برابر ویروس نامیرایی آشنا می شویم. انتخاب موضوع و توجه به نکات ظریفی که نویسنده بر آنها تاکید داشته و گاه دیدگاه های انتقادی او که در خلال گفت و گوها مطرح می شود، قابل تحسین است؛ اما روایت داستان به شیوه متداول داستان های دیگر نیست، روندی غیر خطی دارد و در هفتاد و دو بخش تنظیم شده است که هر یک از آنها بدون ترتیب و نظم خاصی به گوشه ای از شهر، تاریخ یا شخصیت ها می پردازند. می توان این فصول را به دایره هایی تشبیه کرد که داستانی جداگانه از دیگر داستان ها را روایت می کنند اما این دایره ها و شخصیت هایشان در نقاطی خاص با هم تلاقی، ارتباط و وابستگی دارند و زیرساخت های کلیت اثر را تشکیل می دهند. در واقع جهان بکام با درهم ریختن ترتیب منطقی زمان و مکان، به خلق فضایی انتزاعی می پردازد که شخصیت ها چون ارواح در آن معلق مانده اند. اما پرش های زیاد و بدون منطق مشخص که در میان فصول روی زمان و مکان انجام گرفته است، تا حدودی به انسجام کلی اثر و در نتیجه ساختاری که داستان بر پایه آن شکل گرفته، لطمه وارد کرده است. در ابتدای داستان انبوهی از شخصیت ها معرفی می شوند که تنها با نام، عنوان و شغلشان شخصیت پردازی شده اند. در طول داستان نیز ذکر نکته اساسی و پرداخت دقیقی درباره آنها صورت نمی گیرد و حتی گاه شخصیت هایی به ناگاه داخل ماجرا می شوند که هیچ توضیحی درباره رابطه آنها با دیگر شخصیت ها ذکر نمی شود که این نکته به همراه انسجام ساختاری و زبانی داستان، اگر بیشتر مورد توجه قرار می گرفت قطعاً اثر مطلوب تری به دست می داد.

چاپ اول نامیرایان با قلم مرضیه جهان بکام به وسیله موسسه نشر نگار نور و با قیمت ۳۵۰۰ تومان وارد بازار نشر شده است.

طراحی رویا در باغ‌های ژاپن

مهران رحیمی: به تازگی موسسه انتشارات نگار نور کتابی را با عنوان «باغ‌های ژاپنی» منتشر کرده است؛ کتابی که در آن به اصول طراحی باغ‌های ژاپنی پرداخته شده و تصویری از این نوع باغ‌ها در آن موجود است. با مترجم و محقق این اثر الهه نجفی کارشناسی ارشد معماری گفت و گویی ترتیب دادیم که در ادامه می‌آید.

خانم نجفی، چه شد که به فکر ترجمه و تحقیق در مورد باغ‌های ژاپنی افتادید؟

موضوع پایان‌نامه ارشد من باغ‌های ایرانی و اصول طراحی آنها بود اما در مورد باغ‌ها که تحقیق می‌کردم، با باغ‌های ژاپنی آشنا شدم و علاقه خاص من به این گونه باغ‌ها باعث شد دنبال تحقیق درباره آنها بروم اما در ابتدا به هیچ عنوان قصد چاپ و انتشار آنها را به صورت کتاب نداشتم.

آیا این کتاب به عنوان یک منبع کاربردی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد و شما به عنوان یک محقق لزوم تدوین این کتاب را تا چه حد ضروری می‌دانستید؟

در مورد کاربردی بودن کتاب باید بگویم که شاید کاربرد خاص یا ضرورتی برای چاپ آن نبود. همان‌طور که گفتیم علاقه من به این باغ‌ها باعث گردآوری منابع شد اما معماری بخش مهمی از طراحی فضای باغ‌ها را تشکیل می‌دهد و مادر رشته خودمان یعنی معماری کاملاً دچار تقلید هستیم حتی برخی استادان هم از سوره‌های مختلف برای معماری فضا تقلید می‌کنند.

شاید کاربرد کتابی مثل «باغ‌های ژاپنی» این باشد که فلسفه شکل‌گیری طراحی آنها را به جامعه علمی این رشته بشناساند. من در فصل اول کتاب قبل از پرداختن به طراحی، به فرهنگ ژاپنی و اصل شکل‌گیری این گونه باغ‌ها پرداخته‌ام. وقتی بدانیم که ژاپنی‌ها برای آیین‌های مختلف مثل آیین‌های مذهبی، یا مراسم چای عصر و... باغ مخصوص دارند، وقتی بدانیم آنها در طراحی باغ‌ها از مسیر مستقیم استفاده نمی‌کنند و آن را باعث انرژی‌های منفی می‌شمارند و از پل و مسیر زیگزاگ استفاده می‌کنند، بدون دانستن فلسفه این گونه کاربردها، آنها را در معماری خودمان که جزو ناب‌ترین معماری‌هاست استفاده نمی‌کنیم.

تعریف علمی باغ در این کتاب چگونه بوده است؟

ما در ایران چون آب و هوای خشک داریم و همیشه ثمردهی برایمان مطرح بوده، حتی در باغ آرامگاه‌ها و باغ موزه‌ها و باغ‌های تفریحی مان هم از درختان میوه استفاده کرده‌ایم اما ژاپن که باغ‌هایش در تمام جهان بسیار مشهور است حتی از گل کمتر استفاده می‌کند و شکوفه‌های گیلاس برایشان نماد خاصی است. در واقع در این کتاب به تلفیق فرهنگ و معماری ژاپن در طراحی باغ‌ها پرداخته شده است.

آیا در این زمینه کتاب دیگری هم در دست تدوین دارید؟

در مورد باغ‌ها و طراحی نه، چون پایان‌نامه ام را هم در مورد باغ‌های ایرانی نوشته بودم، ضمن این که غیر از باغ‌های ژاپنی که فلسفه و طراحی ویژه‌ای دارند، باغ‌های خاص دیگری نداریم، البته هستند باغ‌های رومی و... که من به آنها نپرداخته‌ام اما در حال تدوین کتاب دیگری هستم به نام «فراکتال‌ها در معماری» که موضوع آن هندسه‌ای جدید در معماری است.

المیرا دادور از «واژگان نشانه - معناشناسی» می‌گوید

نشانه‌ها سکوت واژه‌ها را می‌شکنند

نشانه - معناشناسی* گردآورده‌ام، اما باید در نظر داشت که علم نشانه‌شناسی عرصه‌ای نو و پویاست که در آن شاهد تولید مداوم و بی‌وقفه هستیم، بنابراین چنین فرهنگ‌هایی همگام با پیشرفت‌های نشانه‌شناسی باید به‌روز شوند. نکته دیگری که در این زمینه باید به آن اشاره کرد، گستره وسیع نشانه‌شناسی است که جمع‌آوری همه اصطلاحات این علم را بسیار دشوار می‌کند و نمی‌توان ادعا کرد که این مجموعه حاوی همه اصطلاحات نشانه‌شناسی است.

چه روشی را برای ترجمه اصطلاحات نشانه‌شناسی به کار بردید؟

تصور نمی‌کنم بتوان ترجمه این کتاب را از دیدگاه روش‌شناسی مورد بررسی قرار داد. در این کتاب تلاش شده تا واژگان مهم و مطرح در حیطه نشانه‌شناسی ترجمه شوند. این واژگان مهم و مطرح با نگاه به آثار ترجمه شده در داخل و اصطلاحات به کار رفته در آنها انتخاب شده‌اند. البته ممکن است برخی استادان ترجمه تعدادی از واژگان را نپسندند، که امری بسیار طبیعی به نظر می‌رسد. اساساً ذات کار علمی به گونه‌ای است که راه بحث و نقد را نمی‌بندد و شاید عده‌ای از محققان نشانه‌شناسی بر ترجمه بعضی واژگان نقد داشته باشند. در برخی موارد هم با مراجعه به کتاب‌های ترجمه شده متوجه شدم همه مترجمان و نویسندگان از یک ترجمه استفاده کرده‌اند که من هم همان روش را به کار بردم اما به‌طور کلی سعی من بر آن بود که ترجمه این واژگان به نحوی باشد که برای یک دانشجوی فارسی‌زبان قابل درک و فهم باشد.

چرا نشانه‌شناسی در زمینه‌های نظری و تجربی تا این حد کاربرد دارد و مورد توجه واقع شده است؟

نشانه‌شناسی بحثی است که همیشه در طول تاریخ زندگی بشر وجود داشته و مورد استفاده قرار می‌گرفته، ولی در زمانه ما تدوین شده است. در حقیقت این زمینه در دوران معاصر کشف شده و متفکران برای آن ارزش زیادی قائل هستند. اگر به اطراف خود نگاه کنید می‌بینید که نشانه‌شناسی در همه جا از زندگی معمولی و روزمره گرفته تا رشته‌های هنری و نقدهای عمیق هنری وجود دارد و این جای خوشوقتی است چرا که با گسترش نشانه‌شناسی بشر امروز تنها به زبان کلامی و صریح برای انتقال مفاهیم محتاج نیست. علاوه بر این با گسترش مدرنیته و بایپیچیده شدن نظام روابط در رسانه‌ها، بر خوردنشانه‌شناسیک حتی در بین مردم ساده‌رواج پیدا کرده است. یک مثال ساده برای توضیح بر خوردهای نشانه‌شناسیک در سطح جامعه، نظامی است که به وسیله نشانه‌های راهنمایی و رانندگی به وجود آمده است.

به نظر می‌رسد نشانه‌شناسی در برگیرنده بخشی از آنچه که صنایع ادبی خوانده می‌شود نیز باشد. بدین ترتیب مطالعه نشانه‌شناسیک ما را از مطالعه صنایع ادبی بی‌نیاز نمی‌کند؟

من باین تصور که گمان کنیم تاریخ مصرف آن نوع بررسی به سر آمده مخالفم. به زعم من دستاوردهای نظری جدید ما را از داشته‌های پیشینمان بی‌نیاز نمی‌کند. ما ادبیات غنی‌ای داریم که بر مبنای آن دستگاه‌های نشانه‌ای خاصی به وجود آمده است و حال که این دستگاه‌ها پیشرفت کرده‌اند به این معنا نیست که دستگاه‌های گذشته بی‌اهمیت یا بی‌مصرف شده‌اند.

دهه شصت دوباره بسیاری از تکاپوگران حوزه‌های نظری متوجه نشانه‌شناسی شدند. در این دوران نقد نو* در فرانسه بنیان نهاده شد و رواج پیدا کرد. فرمالیست‌ها نیز پس از دهه شصت اندیشه‌های خود را مطرح کردند و در نهایت همه این نحله‌های فکری به گونه‌ای با نشانه‌شناسی درگیر شد و به آن پرداخت. کسانی مانند رولان بارت نیز بودند که بی‌محبا نشانه‌هایی از زندگی مدرن را که بسیار پیش پا افتاده تصور می‌شد، مورد تحلیل قرار دادند. پس در واقع همه این نحله‌های فکری و نویسندگان حوزه‌های نظری موجب اوج گرفتن و قوام نشانه‌شناسی شد.

لزوم به وجود آمدن چنین فرهنگ‌های تخصصی چیست؟

امروزه شاهد تعداد زیادی کتاب هستیم که از اصطلاحات خاص نشانه‌شناسی استفاده می‌کنند اما به توضیح و تشریح این اصطلاحات نمی‌پردازند و شاید حق هم همین باشد چرا که نمی‌توان در چارچوب یک کتاب درباره نشانه‌شناسی و اصطلاحات آن صحبت کرد. بدین ترتیب نیاز نوشتن چنین فرهنگ‌های تخصصی که اصطلاحات نشانه‌شناسی را تشریح کنند ضروری به نظر می‌رسد. از این گذشته همان‌طور که در مقدمه اشاره کرده‌ام در کتاب‌هایی که طی سال‌های اخیر نویسندگان و مترجمان خوب ما برای خوانندگان ایرانی در ارتباط با نشانه‌شناسی ترجمه کرده‌اند صفحاتی به واژه‌نامه‌های فارسی - انگلیسی، فارسی - فرانسه و فرانسه - فارسی اختصاص یافته که در نوع خود می‌تواند مفید باشد، اما با مقایسه این فهرست‌ها متوجه می‌شویم که تقریباً در همه آنها واژه‌هایی مشترک ارائه شده است و در عوض جای خالی بسیاری از واژگان و تعاریف مهم خالی است. همین نیاز به ویژه برای مخاطبان ویژه یعنی دانشجویان، مدرسان و محققان، توجیه رویکرد این مجموعه در گردآوری فرهنگی هرچند کوچک در زمینه نشانه‌شناسی است.

آیا می‌توان ادعا کرد که این اثر، فرهنگی جامع و مانع در زمینه نشانه - معناشناسی است؟

گمان نمی‌کنم بتوان چنین ادعایی کرد گرچه من برای نگاه‌اشتن این فرهنگ‌ها به فرهنگ دیگر مطالعه کردم و اصطلاحات همه آن سه را در کتاب واژگان

با توجه به این که سال‌ها از ورود نشانه‌شناسی به مرزهای اندیشه کشورمان می‌گذرد و شاهد تالیف و ترجمه ده‌ها کتاب مرتبط با نشانه‌شناسی بوده‌ایم و جای یک فرهنگ تخصصی در این زمینه کاملاً محسوس بود اما «واژگان نشانه - معناشناسی» کتابی است که اخیراً از سوی نشر مروارید و به قلم دکتر المیرا دادور در پاسخ به چنین نیازی چاپ و روانه بازار کتاب شده است. المیرا دادور استاد زبان فرانسه و ادبیات تطبیقی دانشگاه تهران تاکنون چند اثر مهم دیگر مثل «بررسی تطبیقی ساختار داستان کوتاه» و «ترجمه و تحلیلی بر جهان داستانی لوکلزیو» را تالیف و ترجمه کرده است. این پژوهشگر حوزه زبان و نشانه‌شناسی دارای مدرک دکترا در رشته ادبیات تطبیقی از دانشگاه سوئیا آنتی پلیس فرانسه است.

با توجه به اینکه در کتابتان به واژه سمیولوژی تاکید دارید، این واژه به چه علمی اطلاق می‌شود؟

واژه سمیولوژی برگرفته از واژه‌ای یونانی به معنای نشانه است که از قرن هجدهم میلادی به علمی که به تشخیص بیماری‌ها با ملاحظه نشانه‌های ظاهری می‌پرداخت اطلاق شد. این علم از اوایل قرن بیستم و در فرانسه به صورت امروزی درآمد و بعد به آمریکا رفت. در واقع از سال ۱۹۱۰ به بعد این واژه کاربردی جدید یافت و فردینان دوسوسور، زبان‌شناس فرانسوی آن را به عنوان علمی که به حیات نشانه‌ها در بطن زندگی می‌پردازد مطرح کرد. ساده‌ترین تعریفی که از نشانه‌شناسی می‌توان ارائه داد عبارت است از مطالعه نظام مند تمامی رمزگانی که در ایجاد یا تولید نشانه در فرایند دلالت دخیل است.

چرا در عنوان کتاب از اصطلاح نشانه - معناشناسی به جای نشانه‌شناسی استفاده کرده‌اید؟

اصطلاح نشانه‌شناسی اصطلاحی قدیمی‌تر برای سمیولوژی است در حالی که نشانه - معناشناسی اصطلاحی است که این روزها کاربرد بیشتری پیدا کرده است و در کارها و تحقیقاتی که از اواخر دهه بیستم انجام شده، اصطلاح نشانه - معناشناسی مورد استفاده قرار گرفته است. در این آثار نشانه‌شناسی و معناشناسی توأم مورد مطالعه و پژوهش واقع می‌شود. چنین رویکردی به سمیولوژی در آثار فوتونیل کاملاً قابل مشاهده است، علاوه بر این اصطلاح‌های نشانه - معناشناسی و نشانه‌شناسی هر دو در نقاط مختلف دنیا کاربرد دارند و مترجمان و محققان ایرانی بسته به محیطی که در آن تحصیل کرده‌اند، یکی از این دو اصطلاح را استفاده می‌کنند.

پایه علم نشانه‌شناسی در دوران جدید چگونه و از سوی چه کسی گذاشته شده است؟

همان‌طور که اشاره شد فردینان دوسوسور را می‌توان به عنوان پایه‌گذار نشانه‌شناسی در دنیای جدید به شمار آورد، هرچند که نشانه‌شناسی از ادوار گذشته، علمی شناخته شده بوده است. پس از آن که اندیشه‌های دوسوسور منتشر شد و در حال اوج گرفتن بود، اروپا درگیر جنگ جهانی دوم شد؛ جنگی که وسعت ویرانگری‌اش چنان عظیم بود که هیچ جایی برای پژوهش‌های نظری و فکر و اندیشه باقی نگذاشت. بدین ترتیب نشانه‌شناسی هم مانند بسیاری از عرصه‌های نظری وارد دوران رکود و فترت شد. این دوران فترت ادامه داشت تا در اوایل

کورش نریمانی از «شب‌های آوینیون» می‌گوید

استقبال از پینوکیوی ایرانی

نمایشنامه «شب‌های آوینیون» از نمونه‌های قابل توجه تئاتر ملی و سنتی ایران در قالبی مدرن به شمار می‌رود. در واقع این نمایشنامه با بهره‌گرفتن از برخی ظرفیت‌های از پیش آماده شده در نمایش خیمه‌شب‌بازی و با توجه به ساختار کلی روایت و شخصیت‌پردازی این نمایش عروسکی دغدغه‌های شخصی نویسنده را در دوران معاصر بیان می‌کند. «شب‌های آوینیون» جایزه دوم نمایشنامه‌نویسی را در هجدهمین جشنواره تئاتر فجر برای نویسنده‌اش کورش نریمانی به ارمغان آورد. نریمانی که تاکنون کارگردانی و نمایشنامه‌نویسی ده‌ها اثر نمایشی را بر عهده داشته است در زمینه تئاتر تلویزیونی نیز فعالیت می‌کند. او مدرک کارشناسی ارشد خود را در سال ۱۳۸۰ از دانشگاه تربیت معلم تهران اخذ کرده است.

با آن‌که نمایشنامه برای خیمه‌شب‌بازی نوشته نشده است اما از نظر زبانی و شخصیت‌پردازی مبتنی بر موقعیت‌های خیمه‌شب‌بازی است. از سوی دیگر خیمه‌شب‌بازی کاملاً معطوف به وضعیت‌های زنده اجرایی است. به این ترتیب تصور می‌کنید اساساً نوشتن نمایشنامه‌ای چون «شب‌های آوینیون» از نظر فنی صحیح است؟

این سخن صحیح است که نمایش خیمه‌شب‌بازی کاملاً وابسته به موقعیت‌های حاضر و از پیش تعیین نشده اجرایی است؛ اما همان‌طور که اشاره کردید «شب‌های آوینیون» خیمه‌شب‌بازی نیست و علاوه بر آن تعددی هم برای پیروی فعل به فعل از قواعد و فضای خیمه‌شب‌بازی نداشته است. «شب‌های آوینیون» نمایش زنده‌ای است که با نگاه به وضعیت، روابط و مناسبات آدم‌های خیمه‌شب‌بازی نگاه شده است. من تلاش کرده‌ام در این نمایشنامه نگاهی نو و جدید به این نمایش سنتی ایرانی داشته باشم و روایتی نو به دست دهم که با روایت تکراری خیمه‌شب‌بازی متفاوت باشد. اگر جز این بود و اگر می‌خواستیم «شب‌های آوینیون» عیناً شبیه اجرای خیمه‌شب‌بازی باشد، با همان شخصیت‌ها و ویژگی‌ها، هیچ نیازی به نوشتن نمایشنامه نبود؛ اما این نمایشنامه نگاه سنتی را رها کرده است و با استفاده از ظرفیت‌ها و امکانات خیمه‌شب‌بازی، داستانی کاملاً متفاوت را روایت می‌کند.

نمایشنامه دارای بازی‌های زبانی است که تنها برای فارسی‌زبانان قابل درک است حال آن‌که موقعیت اجرای نمایش در نمایشنامه، مقابل غیرفارسی‌زبانان تعریف شده است.

پیش از این عرض کردم این نمایشنامه با نگاه به نمایش‌های خیمه‌شب‌بازی نوشته شده است. بدین ترتیب طبیعی است که برخی از ویژگی‌های خیمه‌شب‌بازی - از جمله بازی‌های زبانی - در آن وجود داشته باشد اما مسئله اینجاست که نمایشنامه در سطح همین بازی‌های زبانی باقی نمی‌ماند. اگر نمایشنامه در همین مرحله متوقف می‌ماند، تضادی که شما به آن اشاره کردید رخ می‌داد، در حالی که این متن از این سطح فراتر رفته و موقعیت‌هایی را تصویر می‌کند که بدون واسطه زبان هم قابل درک است. اساساً انتقال و پرداختن به این بازی‌های زبانی دغدغه اصلی من نبود و نمی‌خواستم با شوخی‌های کلامی مخاطب را سرگرم و سرخوش کنم.

در سفرهایی که اجرای نمایشنامه به خارج از کشور داشته این موضوع کاملاً مشهود بود و تماشاچیان دیگر زبان‌ها هم می‌توانستند با این اثر رابطه برقرار کنند. از این گذشته اصلاً این‌طور نیست که این اثر برای بیننده‌های فرنگی تعریف شده باشد. این اثر بارها و بارها در داخل ایران اجرا شده و از این حیث هیچ اشکالی در روند اجرای آن پیش نیامده است. خلاصه آن‌که «شب‌های آوینیون» به هیچ وجه با هدف مخاطب فرنگی نگاشته نشده و تماشاچیان ایرانی هم کاملاً با آن ارتباط برقرار کرده‌اند.

«شب‌های آوینیون» چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی با خیمه‌شب‌بازی دارد؟

نمایشنامه از حیث موضوع بسیار ساده است و این نتیجه سادگی قصه است. نقشه داستانی این اثر پیچیدگی خاصی ندارد و داستان روانی را روایت

می‌کند، از این رو «شب‌های آوینیون» را می‌توان به روایت‌های ساده خیمه‌شب‌بازی شبیه دانست اما از حیث مضمون این گونه نیست. مضمون این اثر مدام تغییر می‌کند و دارای پیچیدگی‌هایی است. منتقدانی که این اثر را نقد کرده‌اند به لایه‌های زیرین و پیچیده «شب‌های آوینیون» اشاره کرده‌اند. یکی دیگر از تفاوت‌های این نمایشنامه با خیمه‌شب‌بازی، شخصیت‌های این دو نمایشنامه است.

همان‌طور که می‌دانید هر یک از عروسک‌های خیمه‌شب‌بازی تنها تصویرگر یک «تیپ» هستند و همانند نقش برجسته‌ای هستند که هیچ عمقی ندارند در حالی که در این نمایشنامه همان آدم‌های همیشگی خیمه‌شب‌بازی دارای پیچیدگی‌های شخصیتی شده‌اند. آنها عمقی روانکاوانه دارند و از وضعیت‌های از پیش تعیین شده تخطی می‌کنند و این یکی از بارزترین وجوه تفاوت «شب‌های آوینیون» با خیمه‌شب‌بازی است.

مبارک نمایشنامه «شب‌های آوینیون» شباهت‌های زیادی با پینوکیو دارد.

اگر بخواهیم اثر را در سطح موضوع بررسی کنیم، همین‌طور است. نه تنها داستان پینوکیو بلکه داستان‌های زیادی دیگری هم داریم که چنین موضوعی دارند. اما «شب‌های آوینیون» به لحاظ مضمون تفاوت‌های چشمگیری با داستان پینوکیو دارد و نخستین تفاوت آن‌که داستان پینوکیو برای مخاطب کودک و نوجوان تعریف شده است ولی مخاطب «شب‌های آوینیون» قشر بزرگسال است.

داستان پینوکیو به فراخور حال و هوای کودکانه به فضاهایی می‌پردازد که برای کودکان جذاب است

و در حیطه مسائل و رویاهای آنان قرار دارد در حالی که «شب‌های آوینیون» به یک تراژدی بزرگ در جهان امروز می‌پردازد که متعلق به دنیای خشن و واقعی بزرگسالان است. تصور می‌کنم در جریان خلق یک اثر روایی موضوع از اهمیت چندانی برخوردار نیست. همان‌طور که گفتیم به جز داستان پینوکیو، داستان‌ها و نمایشنامه‌های زیادی وجود دارد که در آنها یک عروسک تبدیل به آدم می‌شود یا می‌خواهد وارد دنیای آدم‌ها شود و یا برعکس آدمی وارد دنیای عروسک‌ها می‌شود و در مناسبات آنها قرار می‌گیرد. اما مهم‌تر از موضوع درونمایه است؛ آنجا که هر نویسنده‌ای مجال می‌یابد تا اندیشه‌ها و سازوکار فکری خود را بیان کند و دیدگاه‌هایش را نسبت به موضوع خاصی مطرح سازد.

آیا شخصیت‌های نمایشنامه شما نیز مانند عروسک‌های خیمه‌شب‌بازی نماینده طبقات خاصی از اجتماع هستند؟

نمی‌توانم چنین تقسیم‌بندی ارائه دهم. اما وجود آن را هم رد نمی‌کنم. شخصیت‌های این نمایش جنبه تیپیکال هم دارند و به خاطر وجود این جنبه‌های تیپیکال می‌توان آنها را نماینده تیپ‌ها و طبقاتی از اجتماع دانست. گرچه باید توجه کرد که در نمایشنامه «شب‌های آوینیون» شخصیت‌ها و داستان به نحوی مطرح شده که چنین تقسیم‌بندی و ارجاعی نمی‌تواند معطوف به یک جامعه خاص باشد. اگر بخواهیم شخصیت‌های این نمایشنامه را نماینده گروهی از اجتماع بدانیم، باید منظورمان از اجتماع مردم همه جوامع باشد نه یک جامعه خاص که محدود به زمان و مکانی خاصی است.

درونمایه اصلی این نمایشنامه چیست؟

این نمایشنامه با تمام سادگی‌اش بیانگر بخش بزرگی از دردهای انسان معاصر است؛ دردهایی که اگر چه کم و بیش ولی همیشه وجود داشته‌اند. اما در روزگار ما اوج گرفته‌اند. «شب‌های آوینیون» به آدم‌هایی می‌پردازد که از خوداراده‌اند و نمی‌دانند که در زندگی خود چه راهی را انتخاب کنند. آنها دچار سردرگمی شده‌اند و به خاطر همین سردرگمی اراده و اختیار خود را از کف داده‌اند. سر نوشت انسان معاصر سرگشته به جای آن‌که در اختیار عقل و تفکر خودش باشد در اختیار زورمندی قرار گرفته که از انسان به عنوان ابزاری برای رونق زندگی خود استفاده می‌کنند و این یکی از چشمگیرترین تراژدی‌های زمانه ماست. شاید به همین خاطر بود که مردم همه نقاط دنیا از اجرای این نمایش استقبال کردند.

صادقانه را در جهت معرفی و درک بهتر «شب‌های آوینیون» صورت داده‌اند، اما تعداد دیگری از این آثار تنها به برخوردی ستایش‌گونه با نمایشنامه قناعت کرده‌اند یا حتی در حد توصیف خبری آن مانده‌اند و اگر چه این نمایشنامه اثری به یادماندنی و قابل تقدیر است اما ضعف‌های بارزی هم دارد مثلاً برخی شخصیت‌ها مانند پهلوان‌ها یا کمانچه‌کش هیچ عمقی ندارند و در مورد آنها تنها به بیان تیپیکال اکتفا شده است. یا داستان نمایشنامه به رغم جذاب بودنش گاه چنان فانتزی و با چرخش‌های غیرمترقبه پیش می‌رود که دست تحمیل‌کننده نمایشنامه‌نویس را در پشت پرده به وضوح نشان می‌دهد. از این موارد جزئی که بگذریم با نمایشنامه رویه‌رو می‌شویم که در بدترین وضعیت هم کنش فکری ایجاد می‌کند و با آن‌که رویه‌ای طنز را به نمایش می‌گذارد اما مشکلات و مصائب آدمی را بیان می‌کند. یکی دیگر از نکات قابل توجه این نمایشنامه، پایان باز آن است که نویسنده با زیرکی خاصی از ارائه هرگونه قضاوتی در مورد نتیجه داستان ظفره می‌رود؛ تا مخاطب پایان نمایش را رقم بزند.

تصمیمی عاجز است. او که نقشش را «طیاره» (یکی از شخصیت‌های نمایش عروسکی خیمه‌شب‌بازی) برعهده دارد در میانه شک، هویت خود را از دست داده و نمی‌داند که باید با «مبارک» همراه شود یا زیر یوغ «استاد» (شخصیتی دیگر در نمایش خیمه‌شب‌بازی) باقی بماند و کل این بازی و مناسبات و زندگی آدم‌های نمایش زیر نظر واراده استاد است.

این داستان و درونمایه با ذات ساختار و شکل نمایشی خیمه‌شب‌بازی سازگار است؛ چرا که در خیمه‌شب‌بازی نیز همه چیز تحت فرمان استاد رقم می‌خورد و عروسک و دیگر عوامل نمایش همگی زیر نظر او هستند. نمایش «شب‌های آوینیون» برنده جایزه بهترین نمایش به مفهوم مطلق در جشنواره هجدهم تئاتر فجر شد و نگاه‌های بسیاری از هنرمندان و منتقدان را به خود جلب کرد. همین برجستگی سبب شد تا تعداد زیادی از منتقدان تئاتر با نوشتن مقالاتی، ارزش‌های این اثر را نشان دهند که کتاب نمایشنامه «شب‌های آوینیون» با تعداد زیادی از این نقدها همراه شده است. گرچه بسیاری از این نقدها تلاشی

تأملی در نمایشنامه «شب‌های آوینیون»

پشت پرده ترس

پرویز فنی‌پور: گرچه نمایشنامه «شب‌های آوینیون» نمونه‌ای از آثاری است که تلاش می‌کند با ابزار و زبانی آشنا یا سنتی سخن و اندیشه‌ای نو و بی‌سابقه را انتقال دهند، اما استفاده این نمایشنامه از قالبی قدیمی و شناخته شده از جنبه دیگری نیز قابل بررسی است. درونمایه نمایشنامه مذکور به نحوی طراحی شده که با ساختار و قالب انتخابی سازگار است. «شب‌های آوینیون» به آدم‌هایی می‌پردازد که هر یک تنها در فکر منفعت خویش هستند و امیال شخصی خود را به هر چیز برتری می‌دهند.

در این میان تنها دو دل‌داده وجود دارند که جز منافع شخصی خود در فکر صلاح و منفعت دیگران نیز هستند. اما از میان این دو دل‌داده نیز یکی چنان در ترس و تردید به سر می‌برد که از اتخاذ هرگونه

این هفته با پریسا شاهنده سراینده مجموعه «ای عشق که می روی به سویش»

تقسیم شاعرانه لحظه ها

پریسا شاهنده متولد ۱۳۴۴ و فارغ التحصیل رشته نقاشی است. شاهنده علاوه بر سرودن شعر در زمینه های طراحی صحنه، بازیگری و کارگردانی فیلم های مستند هم فعال است. او در اولین مجموعه شعرش سعی کرده دنیای ذهن خود را با مخاطبانش تقسیم کند. گفت و گوی کوتاه ما را با او بخوانید.

خواننده در مواجهه اولیه با مجموعه شما احساس می کند که شاعر سعی داشته زبانی خاص را در عالم شعر جست و جو کند. به نظر خودتان این تلاش از سوی شما تا چه اندازه جواب داده است؟ به نظر من این سوال را باید از کسانی بکنید که کتاب را خوانده اند. من در درجه اول سعی کرده ام بین دنیای حسی خودم و مخاطبم یک پل ایجاد کنم و تمام تلاشم این بوده که خواننده ام را دچار زحمت نکنم، بر همین اساس بهتر است ریشه یابی چگونگی موفقیت یا عدم موفقیت این اثر را به دوستان اهل فن واگذار کنید.

شما ظاهراً در سرودن شعرهای کوتاه موفق تر از شعرهای بلند هستید. خودتان این مسئله را حس کرده اید؟

خیلی از دوستانی که این اشعار را خوانده اند همین نظر شما را دارند اما من در شعر به جرقه های لحظه ای و ارائه آن فکر می کنم و در انتقال معنا هرگز

چه اندازه آموختنی است؟ به نظر من بخش عظیمی از شعر ریشه در ذات دارد و حس اشراقی نهفته در آن هرگز آموختنی نیست اما این را هم باید بگویم که استعداد ذاتی خصوصاً در زمینه ادبیات به تنهایی کافی نیست و زمینه های علمی را هم طلب می کند که باید از طریق آموزش به دست آورد.

در بسیاری از اشعار شما یک احساس خاص وجود دارد که خیلی زود با مخاطب ارتباط برقرار می کند اما در بعضی شعرها هم یک حس گنگ نهفته است که هیچ باری برای خواننده ندارد. چرا؟

یکی از چیزهایی که دوستان اهل شعر به من می گویند این است که می توانم لحظه های شادی و غم خودم را در چند بیت منتقل کنم. در اغلب شعرهای من یک حالت امید وجود دارد و در بعضی دیگر نه، همان طور که گفتم سرودن شعر و کیفیت آن بیشتر به حال و هوای آن لحظه من مرتبط است. این شعرها به عنوان تجربه های اولیه حاصل پرسه زدن ها و برون افکنی های احساس سال های گذشته است.

به نظر خودتان نباید در گنجاندن تعدادی از شعرها در این مجموعه دقت بیشتری می کردید؟

حالا که برای چندمین بار به سراغ این مجموعه می روم حس می کنم باید این کار را می کردم اما سعی می کنم در کارهای بعدی ام تخصصی تر برخورد کنم.

به نظر خودم دنیای شعر دل بستگی شخصی را با خود همراه دارد که برای ذهنیت من ملموس تر است، فقط می توانم این را بگویم که اگر سال ها پیش کسی با جدیت با شعرهای من برخورد می کرد قطعاً در همین زمینه تمرکز می کردم و هرگز به سراغ کارهای دیگر نمی رفتم.

به بلندی یا کوتاهی اشعار کاری ندارم. من تا جایی پیش می روم که حس کنم حرفم با مخاطب تمام شده است.

شما علاوه بر سرودن شعر در نوشتن داستان و فعالیت های هنری دیگر مثل مستندسازی هم کار می کنید. به عقیده خودتان در کدام یک از این رشته ها موفق تر بوده اید؟

در هفته گذشته از نظر انتشار کتاب های چاپ اول، انتشارات سمیاء با ده عنوان کتاب پرکارترین ناشر؛ محمد محمدی ریشهری با پنج عنوان پرکارترین مولف؛ و مهدی الهی قمشه ای با چهار عنوان پرکارترین مترجم بوده اند.

شاخص های آماری کتاب های بزرگسال

شاخص ها	مقدار	مشخصات کتاب ها
ارزاترین کتاب	۱۵۰۰ ریال	فرهنگ کتاب و کتابخوانی - گردی سخنان مقام معظم رهبری (مدظله العالی) / محمدجواد توبیخ محمدی، ناشر: انتشارات انتشار (بج)، چاپ ۸۸، ۲، صفحه ۱۰۰۰۰ نسخه
گرانترین کتاب	۱۹۵۰۰۰ ریال	اسول جراحی سوارتر ۲۰۰۵، پلارز بریکاردی، سید جمال موسوی، ناشر: آثار سخنان، چاپ ۷۸۸، ۲، صفحه ۱۰۰۰ نسخه
بیشترین نوبت چاپ	۶۴ مرتبه	مفاهیم علم حقوق و مطالعه در نظام حقوقی ایران، ناصر کاتوزیان، ناشر: نشر کتاب سهامی انتشار، ۳۸۶، صفحه ۵۲۰۰ نسخه، ۵۸۵۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۳۰۰۰۰ نسخه	راهنمای ختم قرآن کریم، ناشر: لوتگران، چاپ ۳۲، ۶، صفحه ۳۰۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۲۰۰ نسخه	فل نفس قراردادهای در اقتصاد ایران و تعیین هزینه های اجتماعی آن، مسعود طاهر مدبری، ناشر: موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی، چاپ ۱۹۶، ۱، صفحه ۲۵۰۰۰ ریال
بیشترین صفحه	۱۹۰۲ صفحه	Albert Sydney Colford advanced learner's dictionary of current English، Horaby ناشر: انتشارات انتشار، چاپ ۷، ۵۰۰۰ نسخه، ۱۸۸۰۰۰ ریال
کمترین صفحه	۱۴ صفحه	سهامات روشی چیست؟، نشر گنگ چندنگ ال، به نام مرتضی توری خواجوی، ناشر: ارتقای مسامحت ایرانیان، چاپ ۱، ۳۰۰۰ نسخه، ۴۵۰۰ ریال

شاخص های آماری کتاب های کمک درسی

شاخص ها	مقدار	مشخصات کتاب ها
ارزاترین کتاب	۲۵۰۰ ریال	آموزش خط تحریری - فارسی چهارم دبستان: بر اساس کتابهای بخشنامه و بنویسید، رسا تبریزی، ناشر: موسسه انتشارات قدیسی، کتابهای بنفشه، چاپ ۱۴۴، ۱۲، صفحه ۱۱۰۰۰ نسخه
گرانترین کتاب	۱۲۵۰۰۰ ریال	کتور کارشناسی ارشد: جامع انتقال مهارت، ویژه رشته های: مهندسی مکانیک، مهندسی شیمی، مهندسی هسته ای، مهندسی پلیمر، مهندسی انرژی، خلاصه مطالب، بهزاد خداگرمی، ناشر: ارشد، چاپ ۸، ۶۸۰، صفحه ۴۰۰۰ نسخه
بیشترین نوبت چاپ	۲۸۵ مرتبه	دفتر برنامه ریزی به روش فلوجی، مبانی فلوچس، ناشر: کتابون فرهنگی آموزش، ۱۸۴، صفحه ۵۰۰۰ نسخه، ۳۷۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۱۱۰۰۰ نسخه	رایحه های شب اول دبستان: راهنمای اولیا بر اساس کتابهای بخشنامه و بنویسید، همپوش طهوری، ناشر: قدیسی، چاپ ۸۸، ۳۴، صفحه ۱۲۵۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۵۰۰ نسخه	زبان انگلیسی سال سوم راهنمایی: جدیدترین کتاب تمرین درس به درس و نمونه مسامحت زبان انگلیسی - بهروز کلاتری، ناشر: فرهنگ نوین، چاپ ۱۳۶، ۲، صفحه ۱۰۰۰ نسخه، ۸۵۰۰ ریال

تعداد ناشران در این هفته	تعداد کتاب های بدون نوبت چاپ	تعداد پدیدآورندگان		تعداد کتاب های دست
		مؤلف *	مترجم	
۲۸۳	۲۰	۷۳	۱۱۴	۸

* مؤلف: نامی پدیدآورگان (با حذف نویسنده های گردآورنده و مترجم و ... به جز مترجم)

گزارش آماری هفته

«گزارش آماری هفته» از سوی بخش کتابداری و اطلاع رسانی «خانه کتاب» و بر اساس اطلاعات ثبت شده در بانک اطلاعات این موسسه ارائه می شود. از شنبه ۸/۱۳/۳۰ تا چهارشنبه ۱۳/۱۳/۳۰، ۶۰۵ عنوان کتاب در بانک اطلاعات خانه کتاب ثبت شده است. بیشترین تعداد کتابها در موضوع دین و سپس علوم عملی بوده است. پس از آن به ترتیب موضوعات آموزشی و کمک درسی، ادبیات، علوم اجتماعی و سایر موضوعات قرار دارند.

گزارش آماری کتاب های منتشره در هفته گذشته (به تفکیک موضوع)

ردیف	موضوع	تعداد کل	تاریخ *	ترجمه	چاپ اول	تجدید چاپ	تهران	تهران	مشهد	میانگین
۱	کلیات	۲۷	۱۹	۸	۱۳	۱۴	۱۷	۱۰	۲۸۳۵	۳۹۷
۲	فلسفه و روانشناسی	۱۷	۷	۱۰	۹	۸	۱۴	۳	۲۴۸۸	۲۲۴
۳	دین	۱۰۶	۸۴	۲۲	۵۱	۵۰	۵۰	۵۶	۳۹۱۲	۳۴۱
۴	علوم اجتماعی	۶۴	۴۴	۱۰	۳۴	۳۰	۴۸	۶	۲۱۳۰	۲۸۲
۵	زبان	۲۲	۱۷	۵	۹	۱۲	۱۲	۵	۲۹۱۴	۴۰۶
۶	علوم طبیعی و ریاضیات	۲۲	۱۸	۴	۱۲	۱۰	۱۶	۶	۱۷۹۵	۳۳۶
۷	علوم عملی	۸۶	۵۳	۳۲	۴۷	۳۹	۶۲	۲۴	۱۹۶۰	۴۰۶
۸	هنر	۲۴	۸	۱۶	۱۳	۱۱	۲۲	۲	۲۶۰۹	۱۵۶
۹	ادبیات	۷۷	۶۴	۱۲	۴۸	۳۹	۶۷	۱۰	۲۱۴۲	۲۷۷
۱۰	تاریخ و جغرافیا	۱۶	۱۲	۴	۹	۷	۱۲	۱	۲۹۵۳	۲۴۸
۱۱	آموزشی و کمک درسی **	۸۲	۸۰	۲	۱۴	۶۸	۸۱	۱	۶۱۷۷	۳۶۸
۱۲	کودک و نوجوان	۶۲	۳۸	۳۴	۳۰	۲۲	۵۷	۵	۴۶۹۳	۴۱
جمع بندی	۶۰۵	۴۴۴	۱۶۱	۳۷۹	۳۲۶	۴۷۳	۱۳۲	۲۱۰۹	۳۶۴	۳۶۴

* تاریخ: به نامی دارای اطلاع می شود که ترجمه باشد. گزنی چون تصحیح، ترمیم، گردآوری، تحلیل، ترمیم و نظایر آن.
** عنوان از موضوع آموزشی و کمک درسی: کلیه کتابهایی است که به نحوی با مواد درسی و برنامه های آموزشی تمام مقاطع تحصیلی ارتباطی داشته باشد و در سیستم مربوط هستند و مخاطبان آنها دانش آموزان از پیش دبستانی تا دبیرستان هستند.

شاخص های آماری کتاب های کودک و نوجوان

شاخص ها	مقدار	مشخصات کتاب ها
گرانترین کتاب	۱۳۰۰۰۰ ریال	ستگي که از اسمان افتاد، مجید ملا محمدی، ناشر: لوتی مدرسه، چاپ ۴، ۱۴۴، صفحه ۳۰۰۰ نسخه
بیشترین نوبت چاپ	۱۲ مرتبه	داستان خوب و رنگها، واسیلی سوتنی، به کامیون، ناشر: نشر نخستین، کتابهای پرستو، ۱۴، صفحه ۵۲۵۰ نسخه، ۵۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۳۰۰۰۰ نسخه	سینرلا (۲)، رها ابراهیمزاده، ناشر: لوتی مدرسه، چاپ ۱، ۱۲، صفحه ۴۰۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۶۰۰۰ نسخه	هنری "پسر درامساز"، فرانسیسکا سیمون، سیمیا مشهوری، ناشر: سبز خط، چاپ ۱، ۱۶، ۱، صفحه ۹۵۰۰ ریال
بیشترین صفحه	۱۶۰ صفحه	باغهای نابویه، زولون، فیروزین یارسانی، ناشر: لوتی مدرسه، چاپ ۱، ۳۰۰۰ نسخه، ۳۰۰۰۰ ریال

خبرگزاری آلمان از کاهش آمار کتابخوانی این کشور خبر داد

یک پنجم آلمانی ها کتاب نمی خوانند

دل تورو که با فیلم هزارتوی پن جایزه سینمایی متعددی را کسب کرده است به گاردین گفت: این سه گانه به طور غیرقابل باوری در حال پیشروی است و در هر کدام از آنها قسمت هایی از داستان خون آشام بر ملا می شود. گیلرمو دل تورو در آکادمی اسکار نیز تا به حال نامزد شده است و پسر جهنمی از فیلم های معروف او در حوزه سینما بوده است. دل تورو به ادبیات فانتزی علاقه مند است و تا به امروز نیز فیلم های زیادی در این حوزه کارگردانی است. ریشه موروثی که در تابستان سال آینده وارد بازار کتاب خواهد شد، توسط انتشارات هارپر کولینز منتشر خواهد شد.

معرفی ۱۰ کتاب برتر اسرار آمیز دنیا

روزنامه انگلیسی گاردین فهرستی از ۱۰ کتاب برتر اسرار آمیز ادبیات دنیا ارائه کرد و جالب آن که در این فهرست نامی از آثار نازلی همچون هری پاتر نیامده است. در این فهرست می توان آثاری همچون آقای ریپلی با استعداد نوشته پاتریشیا های اسمیت را مشاهده کرد که ترجمه آن در ایران نیز با استقبال همراه بوده و فیلمی که با اقتباس از این رمان توسط آنتونی مینگلا ساخته شده نیز از تلویزیون ایران چندین بار پخش شده است.

تاریخ سری نوشته دوناتر، دختر زمان نوشته جوزفین تی، پسر قصاب نوشته پاتریک مک کیب، خون بی گناه نوشته بی دی جیمز، رودخانه افسانه ای نوشته دنیس لوهان، قتل راجر آکروید نوشته آگاتا کریستی، فاصله رنج آور نوشته سوفی هانا، ماجرای حق رای نوشته جوزفین تی و زمین تاریکی نوشته کورنلیا رید از این آثار هستند.

رمانی تازه از جان لوکاره

مساله جاسوسی همواره در رمان های انگلیسی مطرح بوده است. جان لوکاره که به تازگی در مقاله ای که در مجله تایم منتشر کرده به شدت به دولت جورج بوش رئیس جمهور آمریکا حمله کرده و او را به خاطر تجاوز به کشور عراق مورد شتمات قرار داده، در رمان مردی که بیشتر از همه دنبالش هستند این مساله را مورد توجه قرار داده است.

کوهلر در گذشت

شارلوت کوهلر نویسنده و سردبیر فصلنامه ادبی ویرجینیا کسی که از او به عنوان چهره ای تاثیرگذار در ادبیات جهان یاد می شود، در نود و نه سالگی در منزلش در شارلوتزویل درگذشت. وی با سردبیری فصلنامه ادبی ویرجینیا که یکی از نشریات مهم ادبی ایالات متحده به حساب می آمد، در شکل گیری ادبیات قرن بیستم آمریکا نقش ایفا کرد.

لیندزی ترویت دوست این نویسنده با اعلام این خبر به تایمز، علت مرگ او را حمله قلبی اعلام کرد. شارلوت کوهلر روز صدسالگی خود چشم از جهان فرو بست. فصلنامه ویرجینیا از سال ۱۹۲۵ منتشر می شده است و بسیاری از بهترین داستان ها و اشعار و مقالات ادبی آمریکا در این نشریه برای اولین بار منتشر شده است. بسیاری از نویسندگان معروف آمریکا همچون کاترین آن پورتر، آلن تیت، رابرت پن وارن و رینولدز پرایس از همکاران خانم کوهلر در فصلنامه ادبی ویرجینیا بودند. خانم شارلوت کوهلر ششمین سردبیر این فصلنامه بود که بیشترین مدت را به این نشریه خدمت کرد. وی حتی در زمان جنگ جهانی دوم نیز انتشار فصلنامه را ادامه داد و در سال ۱۹۷۵ به مناسبت پنجاهمین سال فعالیت آن جشن گرفت.

است که تنها ۷۴ درصد مردان آلمانی در سال ۲۰۰۸ حداقل یک کتاب خوانده اند. از سوی دیگر بر اساس این نظرسنجی، ۸۱ درصد ساکنان غرب آلمان در سال جاری کتاب خوانده اند و ۷۷ درصد ساکنان شرق آلمان کتاب به دست گرفته اند. این نظرسنجی از ۵۰۱ آلمانی انجام شده است.

روایت زندگی در کوبا

تام جلتن، نویسنده و روزنامه نگار آمریکایی که شهرتش را مدیون گزارش های افشاگرانه اش در عراق است، این بار سراغ زندگی کوبایی ها رفته است. او اعتقاد دارد که برخلاف ادعای آمریکایی ها که همواره علیه دولت های مخالف خود به دروغ پراکنی می پردازند، مردمان کوبا زندگی آرام و راحتی دارند. محور اصلی رمان او زندگی مردم کوبا پس از جنگ های داخلی بوده است. وی که در سال ۲۰۰۴ به خاطر پوشش خبرهای جنگ عراق جایزه پیبادی را از آن خود کرده، برای نوشتن این رمان سفرهای بسیاری به کوبا انجام داده است. نیویورک تایمز درباره این کتاب می نویسد: جلتن ایده خلاقانه ای برای روایت زندگی امروز کوبا داشته است و آن را از طریق زندگی یک خانواده کوبایی و کار و کسب آن ها انجام داده است. این خانواده نیز همچون بسیاری از خانواده های دیگر کوبا در این سالیان از راه تجارت و کار در عرصه نیشکر زندگی می کند و چنین خانواده ای بهترین گزینه برای روایت تاریخ زندگی مردم امروز کشور کوبا است.

تایمز همچنین درباره وقایع تاریخی این رمان می نویسد: جلتن در ایجاد ذهنیت کلی و درونمایه رمان بسیار موفق بوده است. وی تاریخ زندگی مردم امروز کوبا را از طریق تجربیات شخصی آن ها در زندگی روزمره بیان کرده است. وی به این منظور هراز چند گاهی به گذشته اقتصادی این خانواده گریز می زند و از این طریق گذشته این خانواده را بیان می کند. رمان باکاردی و جنگ طولانی کوبا نوشته تام جلتن را انتشارات ویکینگ در ۴۱۳ صفحه منتشر کرده است و ۲۸ دلار قیمت دارد.

نخستین رمان آقای کارگردان

گیلرمو دل تورو - کارگردان سرشناس مکزیکی - با ورود به دنیای نویسندگی، موضوع نخستین رمان خود را از میان مضامین علمی تخیلی انتخاب کرده است. این کارگردان چهل و چهار ساله مکزیکی اولین کتابش را ریشه موروثی نام نهاده است.

بروما در منطقه هوگ هلند به دنیا آمده، مادرش انگلیسی و پدرش هلندی بوده است. وی در دانشگاه لیدن زبان و ادبیات چینی فرا گرفت و سپس در شهر توکیو پایتخت ژاپن به تحصیل در رشته سینما پرداخت. وی سپس با روزنامه های مختلفی از جمله نیویورک تایمز همکاری کرد و در زمینه های مختلفی مطلب نوشت. این نویسنده سپس از مرکز بین المللی وودرو ویلسون واشنگتن آمریکا بورسیه تحصیلی گرفت و مدتی در کالج سنت آنتونی آکسفورد درس خواند. او از سال ۲۰۰۳ استاد روزنامه نگاری و حقوق بشر کالج بارد شهر نیویورک شده است. وی نویسندگی را از سال ۱۹۸۰ با نوشتن کتاب خالکوبی ژاپنی شروع کرد و تا به امروز نزدیک به پانزده جلد کتاب نوشته است. جدیدترین رمان ایان بروما با عنوان عاشق چین نیز درباره روزگار پس از جنگ های جهانی کشور ژاپن است.

چارلز دیکنز با یک کلیک

چارلز دیکنز نویسنده کلاسیکی است که هنوز علاقه مندان بسیاری در سراسر جهان دارد. توجه و علاقه به آثار این نویسنده سبب شده تا مجموعه آثار وی به صورت رایگان برای استفاده همه مردم جهان روی اینترنت قرار گیرد. پایگاه اینترنتی دیلی لیت با تهیه ساختارهای متعدد دیجیتال از آثار ادبی چارلز دیکنز نویسنده معتبر و شناخته شده انگلیسی قرن نوزدهم انگلستان، دسترسی جهانیان را به نسخه های اصلی و اطلاعات ارزشمندی از زندگی و آثار این نویسنده مشهور فراهم کرده است. چند ناشر آثار دیکنز خوشنودی خود را از این فعالیت ابراز کرده اند. به گفته آنها این نویسنده علاقه مندانی دارد که به طور حتم ترجیح می دهند به جای مطالعه از صفحات وب، صفحات کاغذی آن را بخوانند. در این پایگاه علاقه مندان با مراجعه و عضویت رایگان در فهرست اعضای تازه وارد قرار گرفته و به نسخه های دیجیتال تمامی آثار دیکنز دسترسی پیدا می کنند. در صورت فعالیت و ورود و استفاده مرتب هر عضو، به روال تمام پایگاه های باز اینترنتی این عضو امتیاز گرفته و با ترقی درجه اجازه ارسال نوشته ها، توضیحات، نقد، تحسین و تقریظ را بر آثار دیکنز به دست آورده و نوشته های او در کنار کتاب های دیکنز برای تمامی مراجعه کنندگان قابل دسترسی و رویت می شود. این پایگاه با نشانی www.dailylit.com به زبان انگلیسی قابل دسترسی است.

رکود کتابخوانی در آلمان

وجود رسانه های جمعی از قبیل تلویزیون، سینما و اینترنت سبب شده تا میزان کتابخوانی در سراسر دنیا به شدت کاهش یابد. این موضوع چنان است که آلمانی ها که اغلب به عنوان مردمانی کتابخوان مطرح می شوند، سال گذشته توجه بسیار کمی به این مسئله داشته اند. خبرگزاری آلمان طی گزارشی که به تازگی منتشر کرده آورده است که از هر پنج نفر آلمانی، یک نفر در سال جاری میلادی هنوز هیچ کتابی نخوانده است.

آلمان حدود ۸۳ میلیون نفر جمعیت دارد که ۹ میلیون نفر از آنها خاستگاهی غیر از آلمان دارند. خبرگزاری آلمان بر اساس یک نظرسنجی انجام شده در این کشور گزارش داده که زنان و ساکنان آلمان غربی معمولاً نسبت به مردان و ساکنان شرق آلمان بیشتر اهل مطالعه هستند. بیش از چهار پنجم زنان آلمانی (۸۶ درصد) گفته اند در سال جاری حداقل یک کتاب را مطالعه کرده اند. این در حالی

خوانندگان انگلیسی دیگر علاقه ای به هری پاتر ندارند و تمام تلاش هایی که ناشر این کتاب انجام می دهد با این بست مواجه می شود، چراکه به گفته بسیاری از کارشناسان ادبی، هری پاتر کتابی سطحی بود که تنها برای سرگرمی نوشته شده بود. به همین دلیل رمان تخیلی بریسینگر (آتش) نوشته کریستوفر پائولینی در اولین روز عرضه به بازار کتاب، با فروش بیش از ۴۵ هزار نسخه، پر فروش ترین کتاب سال کودک در انگلیس نام گرفت. رمان بریسینگر که از آن به عنوان رقیب هری پاتر یاد می شود، توانست سریع ترین فروش کتاب کودک انگلیس را در سال ۲۰۰۸ با فروش بیش از ۴۵ هزار نسخه در روز اول به دست آورد. این سومین کتاب از مجموعه داستان های میراث نوشته پائولینی است که در آن، یک اژدهاسوار به نام آراگون و مرکب او سفیرا به تصویر کشیده شده اند. اولین قسمت این سه گانه با نام آراگون زمانی که پائولینی ۱۹ ساله بود منتشر شد و فیلم موفق نیز در هالیوود بر اساس آن ساخته شد.

بزرگداشت محمود درویش در مراکش

درگذشت محمود درویش بازتاب جهانی گسترده ای داشت و مراسم مختلفی برای یادبود این شاعر برگزار شد. یکی از این مراسم در کشور مراکش و به مناسبت چهلمین روز درگذشت این شاعر مبارز و آزادیخواه برپا شد. کشور مراکش به مناسبت چهلمین روز درگذشت محمود درویش بزرگترین شاعر فلسطینی مراسمی را در منطقه بین المللی این کشور برگزار کرد. این مراسم با عنوان محمود درویش؛ یادبود مراکشی و با حضور حسن عبدالرحمان سفیر فلسطین در کشور مراکش و صدها نویسنده، منتقد و دوستدار درویش برگزار شد.

سفیر فلسطین در کشور مراکش در این مراسم درباره محمود درویش گفت: وی نه تنها شاعر بی همتا و بی بدیل فلسطین بود، بلکه شاعر همه بشریت به حساب می آمد.

به گفته این مقام فلسطینی یاد این شاعر برای همیشه در ذهن خوانندگان و حافظه ملت های عرب و مسلمان باقی خواهد ماند و تمام مردم فلسطین و همه آدم هایی که برای آزادی و عدالت در جهان ارزش قائلند، فیلسوف و شاعر بزرگی را که متعلق به انقلاب بشریت بود از دست دادند. حسن نجمی رئیس خانه شعر کشور مراکش نیز محمود درویش را در شناخت جهانیان از وضعیت امروز مردم فلسطین بسیار تاثیرگذار دانست و اشاره کرد که این شاعر بزرگ احساسات جهانیان را به این منطقه معطوف کرده است.

فاجعه هیروشیما

به روایت نویسنده هلندی

جنگ دوم جهانی هنوز محور داستان های نویسندگان مطرح است و فجایعی که در این جنگ خانمانسوز و بی هدف صورت گرفت، آنچنان عمیق است که می توان بارها آن را از زاویه های مختلف روایت کرد. یکی از بزرگ ترین فجایع این جنگ، بمباران اتمی شهر هیروشیما بود که توسط دولت آمریکا صورت گرفت. ایان بروما، نویسنده مطرح هلندی در آخرین رمانش به روایت مردمان این شهر پس از بمباران پرداخته است. ایان بروما نویسنده ای هلندی است و بیشتر نوشته هایش درباره فرهنگ و آداب دنیای شرق و به خصوص کشور ژاپن است.

رویکردهای تفسیری منثوی

مهدی ابراهیمی؛ قرآن پژوه

مرکز تدوین منابع اسلامی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها در تدارک است تا طی ماه‌های نه چندان دور کتاب تفسیر موضوعی قرآن در علوم پزشکی^۱ مرا به بازار عرضه کند. این کتاب که حجمی حدود ۲۵۰ صفحه را دربرمی‌گیرد به مباحث علوم قرآنی و تفسیر منتخبی از آیات قرآن کریم و مسائل علمی پزشکی از منظر قرآن می‌پردازد که دیدگاه‌های مختلف فلسفی را در آن گنجانده‌ام. کتاب مذکور مورد استفاده دانشجویان کارشناسی و دکترای پیوسته رشته‌های علوم پزشکی است.

نسیب وحی در منثوی^۲ عنوان کتاب دیگری است که پیش از این از سوی انتشارات طاهبا به چاپ رسیده بود و هم‌اکنون در آستانه چاپ دوم قرار دارد. در این کتاب نیز روش‌های تفسیر قرآن در منثوی مولوی مورد بررسی قرار گرفته است.

این روزها تالیف مقاله ای با عنوان 'مقام عرفان انسان در تفسیرهای قرآن منثوی' را به پایان برده‌ام که در آینده‌ای نزدیک در ویژه‌نامه انجمن حکمت و فلسفه منتشر خواهد شد.

فلسفه هنر برای همه

دکتر حسن بلخاری؛ پژوهشگر

'معنا و مفهوم زیبایی در المناظر و تنقیح المناظر' عنوان کتابی است که این روزها فرهنگستان هنر در تدارک عرضه آن به بازار است. این کتاب آرای ابن هیثم در المناظر و همچنین آراوندیشه‌های کمال‌الدین فارسی در تنقیح المناظر را مورد بررسی قرار می‌دهد که در واقع تعریف ابن هیثم از زیبایی‌شناسی را می‌توان علمی‌ترین و زیباترین تعریف زیبایی در تمدن اسلامی عنوان کرد که در کتاب مذکور به طور کامل شرح داده شده است. پرداختن به اندیشه‌های بزرگ‌ترین متفکران جهان اسلام از دیگر مباحث این کتاب است که می‌توان آن را جزو اولین کتاب‌ها در مبحث زیبایی‌شناسی هنر برشمرد.

کتاب دیگر که آشنایی با فلسفه هنر^۳ نام دارد طی ماه‌های نه چندان دور از سوی انتشارات سوره مهر روانه بازار خواهد شد. این کتاب مجموعه‌ای از مقالات مرا درباره فلسفه هنر و مباحث کلیدی و بنیادی و آرای بزرگان این عرصه دربرمی‌گیرد. ویژگی این کتاب استفاده از زبانی ساده است که فهم و درک مطالب را برای همه خوانندگان آسان کرده است.

'مانی عرفانی هنر و معماری اسلامی' عنوان کتاب دیگر است که در سال ۸۳ در دو مجلد به چاپ رسیده بود و این روزها انتشارات سوره مهر در تدارک تجدید چاپ این کتاب در یک مجلد است که با توجه به دوره‌ای که از چاپ اول این کتاب گذشته است، بازنگری و تصحیح کاملی در مطالب آن داشته‌ام.

حکایت ماه

زهرا زواریان؛ داستان‌نویس

'نگاهی به سرخی آتش' عنوان کتابی است که انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در تدارک است تا آن را در ماه‌های نه چندان دور روانه بازار کند. این کتاب که برای گروه سنی نوجوان تالیف شده، زندگی یکی از یاران نزدیک امام حسین (ع) را تا لحظه شهادت به تصویر می‌کشد.

کتاب دیگر در حوزه نوجوان که عنوان 'بهشت را زینت کنید' را بر روی جلد دارد در آینده‌ای نزدیک از سوی انتشارات تربیت به بازار عرضه خواهد شد. این کتاب درباره فتروس ملک یکی از

ملائکه خداوند نوشته شده است که به واسطه ارتکاب عملی از سوی خداوند رانده می‌شود و در روز میلاد امام حسین (ع) به واسطه شفاعت پیامبر اکرم (ص) مورد آمرزش قرار می‌گیرد. من در این کتاب سعی کرده‌ام با رویکرد و نگاه تازه‌ای در ادبیات دینی به این مقوله بپردازم و چنین فضایی را در ذهن نوجوانان ایجاد کنم. کودکی مثل پاره ماه بود^۴ عنوان سومین کتابم است که از سوی انتشارات تربیت روانه بازار خواهد شد و کودکی امام زمان (عج) را به تصویر کشیده است.

اخیرا تالیف رمانی با عنوان 'خانم نویسنده سلام' را به پایان برده‌ام و در حال بازنویسی آن هستم. این کتاب که مضمونی اجتماعی دارد به موضوع زن در جامعه و موضوع هویت زنان می‌پردازد.

اخلاق حرفه‌ای

دکتر احد فرامرز قراملکی؛ پژوهشگر فلسفه

انتشارات سرآمد چند روزی است که کتاب 'درآمدی بر اخلاق حرفه‌ای' مرا که جلد اول از مجموعه پنج جلدی اخلاق حرفه‌ای است به بازار عرضه کرده است و در نظر دارم سایر جلد‌های این مجموعه را به صورت بسته آموزشی در ماه‌های نه چندان دور روانه بازار کنم. درآمدهای بر موفقیت‌های سازمان‌ها و مسئولیت‌پذیری در آنها از مباحثی است که در جلد اول مورد بررسی قرار گرفته است. سازمان‌های اخلاقی با تجدیدنظر بر این سازمان‌ها در کسب و کار، مهارت‌های تشخیص و حل مسائل اخلاقی و عادت‌های ترویج اخلاقی در سازمان، موضوعات و عناوین مجلدات دیگر این مجموعه است.

کتاب دیگر که عنوان گزارش و تحلیلی از چکیده پایان‌نامه‌های دکتری دانشکده الهیات را بر روی جلد دارد طی ماه‌های نه چندان دور از سوی انتشارات دانشگاه تهران به بازار عرضه خواهد شد. این کتاب که به همت یکی دیگر از محققان گردآوری و تدوین آن را بر عهده گرفته‌ام به معرفی بیش از ۴۰۰ عنوان پایان‌نامه از دانشکده الهیات دانشگاه تهران از سال‌های ۴۰ تا ۸۶ همراه با مشخصات فنیایی، موضوع، چکیده و کلیدواژه‌های لازم برای جست‌وجو می‌پردازد که منبع بسیار مناسبی برای محققان و پژوهشگران رشته الهیات خواهد بود.

سیری در شعر

مصطفی علی پور؛ شاعر و پژوهشگر ادبی

'درباره زبان شعر' عنوان کتابی است که تالیف آن به پایان رسیده و تا چند ماه دیگر به بازار عرضه خواهد شد. این کتاب که مجموعه‌ای از مقالات مرا درباره ساختار زبان شعر شامل می‌شود، حجمی حدود ۲۰۰ صفحه را دربر گرفته است. در این کتاب سعی کرده‌ام وجه تمایزی میان شعر با سایر مقولات دیگر زبانی قائل شوم و عناصری چون خیال، حس و شعور که جوهره شعر هستند را جزئی از زبان دانسته‌ام. از موضوعات مهمی که در کتاب مذکور بدان پرداخته‌ام، این است که موسیقی از لوازم ذاتی و اصلی شعر محسوب نمی‌شود، ولی جزو زبان تلقی می‌شود و تمام زبان‌ها دارای موسیقی هستند اما معتقدم بدون موسیقی شعر نمی‌تواند شکل بگیرد و عنصر ایجاز را در کنار آن لازم می‌دانم. به هر حال در این کتاب به شعریت شعر از منظر زبان پرداخته‌ام و هر نگاهی به شعر را از پنجره زبان دیده‌ام.

پیش از این کتاب 'ساختار زبان شعر امروز' را تالیف کرده بودم که به تازگی برای چندمین بار به چاپ رسیده است.

ارزیابی آسیب‌های اجتماعی

دکتر حسن رفیعی؛ روان‌شناس

پس از چند تجربه در ترجمه کتاب‌های علوم رفتاری چون 'زمینه روان‌شناسی' هیلگارد، 'خلاصه روان‌پزشکی' کاپلان و 'سادوک و آریکسون، فرزند خود و معمار هویت' از مجموعه ۱۲۰ جلدی بزرگان روان‌شناس و علوم رفتاری که با استقبال خوبی مواجه و چندین بار تجدید چاپ شدند، اکنون تالیف دو کتاب را با همکاری یکی از روانپزشکان بر عهده دارم.

کتاب نخست که در آینده‌ای نزدیک توسط نشر دانژه روی پیشخوان کتابفروشی‌ها خواهد بود، عنوان 'روش‌های تحقیق بین‌رشته‌ای در اعتیاد و سایر مشکلات و انحرافات اجتماعی' را بر روی جلد دارد که بنابر ضعف موجود در روش‌شناختی علوم رفتاری، زیستی و اجتماعی به تالیف آن پرداختم و به عنوان گامی در آموزش روش علمی در مبارزه با اعتیاد و ارتقای سلامت روانی اجتماعی جامعه محسوب می‌شود.

'واژه‌نامه جامع علوم رفتاری' کتاب دیگرم با همکاری سعید نوروزی است که تالیف آن رو به پایان است و طی ماه‌های نه

احمد فرامرز قراملکی

مهدی ابراهیمی

چندان دور از سوی نشر دانژه روانه بازار خواهد شد. هدف ما از ارائه کتاب مذکور، عرضه امکانات زبانی به فارسی‌زبانانی است که با متون علوم رفتاری سروکار دارند و واژگان آن به قدری جامع است که تمام علوم رفتاری شامل روان‌شناسی، روان‌پزشکی، مشاوره، علوم تربیتی، روان‌پرستاری، مددکاری اجتماعی، ارتباطات و ... را دربرمی‌گیرد اما به عنوان کتاب لغت یا معادل‌نامه مطرح نیست بلکه تا حدودی جنبه آموزشی دارد.

گفت‌وگوهای چندساله

آیدین آغداشلو؛ پژوهشگر هنر

این دو حرف^۵ عنوان کتابی از من مشتمل بر ۶۴۲ صفحه است که انتشارات دید در آینده‌ای نزدیک در تدارک عرضه آن به بازار است. این کتاب مجموعه‌ای از گفت‌وگوهای مرا از سال ۸۱ تا ۸۴ در قالب بیش از ۵۰ مقاله با موضوع فرهنگ و هنر معاصر ایران و جهان دربرمی‌گیرد که تعدادی از این مقالات پیش از این به چاپ رسیده بود.

سینما، تئاتر، باستان‌شناسی، هنرهای ایرانی و اسلامی، نقاشی، خوشنویسی و گرافیک از مباحث مطرح شده در کتاب مذکور است که در مقالاتی به نقد هنر پرداخته‌ام و مقالات دیگر نیز گزارش سفرنامه و سایر هنرمندان و شخصیت‌های فرهنگی هنری معاصر را شامل می‌شود.

'کاشان در عرصه هنرهای تجسمی' عنوان کتاب دیگری است که تالیف آن را به پایان برده‌ام. این کتاب که به سفارش بنیاد کاشان تهیه شده است، هنرهای تجسمی پیش از تاریخ اسلام تا عصر امروزی کاشان را دربرمی‌گیرد و روندی تحلیلی از سرگذشت این هنر در کاشان و توصیفی بر هنرمندان مطرح تجسمی این شهر دارد. کتاب 'آسمانی و زمینی' نیز به تازگی از سوی نشر فروزانفر به چاپ دوم رسیده است که خوشنویسی ایران را از زمان پیدایش تا دوران معاصر دنبال می‌کند و از معدود کتاب‌های نظری درباره هنر خوشنویسی با نگاه امروزی به خوشنویسی سنتی است.

آواهای فارسی

گیتی دیبیم؛ زبان‌شناس

پیش از این قرار بود 'اطلس گویش‌شناختی قصران' را به چاپ برسانم که تاکنون عملی نشده است. اما قرار است در آینده‌ای نزدیک از سوی فرهنگستان زبان و ادب فارسی روانه بازار شود. این کتاب برای نخستین بار در ایران تالیف شده است و ۴۰۰ واژه از خرده‌گویش‌ها را دربرمی‌گیرد که به دلیل فراموش شدن گویش‌های موجود بر آن شدم تا در منطقه قصران که در آنجا سکونت دارم به تالیف این اطلس بپردازم. کتاب دیگرم که طی ماه‌های آینده به همت فرهنگستان زبان و ادب فارسی به بازار عرضه می‌شود، عنوان 'اطلس گویش‌شناختی استان قزوین' را روی جلد دارد که در تالیف آن مهم‌ترین لهجه‌های استان قزوین از جمله فارسی، ترکی، تاتی، مراغی، کردی و لری را مورد توجه قرار داده‌ام.

آواهای فارسی^۶ عنوان کتابی دیگر است که به آواهای زبان فارسی و ساختار آوایی آن می‌پردازد و نگارش آن به پایان رسیده است.

مصطفی علی پور

زهرا زواریان